ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 177 (4677) ВІВТОРОК, 22 ВЕРЕСНЯ 2009 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Бюджетний процес розпочнуть після розгляду соціальних стандартів

До розкладу засідань цього пленарного тижня включено понад 130 питань, більшість із них залишилися нерозглянуті минулого тижня.

Про це заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин на вчорашній погоджувальній раді керівників депутатських фракцій і комітетів. «Давайте нарешті визначатися, чи працюватиме Верховна Рада. І в разі позитивного висновку, розглядатимемо всі актуальні законопроекти», — закликав глава парламенту своїх колег. Він запропонував спочатку розглянути всі законопроекти щодо соціальних стандартів (у порядку їхньої реєстрації), а після того вже розпочати бюджетний процес.

СТОР. 2

Одягни планету в зелене!

Тиждень кліматичних дій розпочався в Україні та ще більш як ста інших країнах. Кожен бажаючий може взяти участь в екологічних акціях, мета яких — посилити громадський тиск на лідерів 192 країн, котрі 7 грудня зберуться у Копенгагені для підписання міжнародної ефективної Угоди щодо боротьби зі зміною клімату. Вона регулюватиме викиди парникових газів в атмосферу після завершення дії Кіотського протоколу в 2012 році. Ціна питання — життя майже 2,6 мільярда людей на планеті, для яких нездатність розв'язати цю проблему стане вироком.

СТОР. 7

Соняшник — квітка перспективна

Майже кожна друга продана на світовому ринку тонна олії — експортована з України. Про це повідомили в асоціації виробників олії «Укроліяпром». У світі експортується близько 4,2 мільйона тонн олії. З України у минулому маркетинговому році (вересень 2008—серпень 2009) вивезено за кордон 2,1 млн. тонн — на 59 відсотків більше, ніж сезоном раніше.

Найбільшим імпортером нерафінованої олії українського «розливу» стала Індія, яка придбала чверть від загального експорту, на другому місці Туреччина — 13 відсотків, далі Єгипет — 8,3. Охоче купують нашу олію в країнах ЄС: Франція — 5,7, Італія — 5,2, Нідерланди — 4,6, Іспанія — 4,5 відсотка від обсягів загального експорту з України.

Приємно зазначити, незважаючи на зростання експорту, внутрішні ціни на цей продукт у магазинах залишаються відносно стабільними. А країна істотно поповнюється валютою. Минулого маркетингового року виручка від продажу олії за кордон становила понад півтора мільярда доларів.

Продовження теми на 12-й стор.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Кіровоград відсвяткував 255-річчя!

З цієї нагоди кіровоградці порадували рідне місто відкриттям оновленої площі біля будинку міської ради, на якій знайшов своє місце пам'ятник одному з найуспішніших міських голів Олександру Пашутіну **(на знімку)**. Протягом кількаденного святкування у місті відбулося багато різних заходів — від козацького свята до бодіарту, **повідомляє наш власкор Петро МЕЛЬНИК.**

Фото автора.

ПОДІЇ

Ціни почали падати

Уперше з початку року в Хмельницькій області ціни хоч і не набагато, але знизились. Порівняно з попереднім місяцем вони впали на 0,2 відсотка. Однак статистика попереджає: таке зменшення має сезонний характер і пов'язано насамперед із осіннім зниженням цін на овочі та фрукти. На 16—36 відсотків подешевшали цибуля, буряк, картопля, морква. Дари садів теж впали в ціні. Складно назвати їх сезонними, та все ж було зафіксовано цінові знижки на рибу, масло, сири, каву та рис. Але не обійшлось і без прикрих моментів. Знову стали дорожчати яйця, м'ясо та олія, **повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.**

У лікарню Кременчука продовжують доставляти дітей з дизентерією

У Кременчуці й досі до лікарні доставляють дітей з дизентерією. Як повідомили у прес-службі міськвиконкому, у неділю ввечері до дитячої лікарні було госпіталізовано дівчинку. За словами головного лікаря Юрія Попенка, причина захворювання учнів гімназії № 6 — дизентерія. Про це офіційно заявили медики, отримавши результати аналізів. Наразі у стаціонарі дитячої лікарні перебувають 34 дитини, стан усіх дітей стабільний, середньої тяжкості, спостерігається динаміка до поліпшення, **передає УНІАН**. Нагадаємо, 16 вересня до дитячої лікарні Кременчука були госпіталізовані перші 20 учнів школи-гімназії № 6. Причиною погіршення стану здоров'я учнів стало невиконання правил утримання харчоблоків й приготування їжі.

Банкрутство з елементами рейдерства

Більше року триває справа із визнання єдиного в Україні золотодобувного підприємства ТОВ «Закарпатполіметали» банкрутом. Арбітражний керуючий у справі золоторудника та розпорядник його майном Володимир Гуртовий переконує, що справа спеціально затягується зацікавленими особами, які незаконними діями хочуть, приміром, за безцінь привласнити майно «золотого» підприємства. До того ж останнім часом на території рудника розгортаються події, що, як повідомив пан Гуртовий на вчорашній прес-конференції, нагадують звичайний рейдерське захоплення.

СТОР. 6

КОРОТКО

❐ Глибоководним судновим ходом «Дунай—Чорне море» з моменту поновлення два роки тому його роботи пройшло тритисячне судно, **повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

❐ У Луганську в обласній універсальній бібліотеці імені Горького відкрився Російський центр, **повідомляє наш власкор Алла АНТІПОВА.**

❐ До Дня міста Чернігова обласне товариство «Просвіта» зробило городянам подарунок — відкрило мистецько-культурний центр «Інтермецо».

(За повідомленням Укрінформу.)

Потрібні спілкування, тепло і посмішки

«Нині людям потрібні спілкування, тепло і посмішки, бо в житті й без того вистачає хмар». Так сказав Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час другого фестивалю дерунів у Коростені, що на Житомирщині.

На цьогорічному святі готувалися прийняти близько 20 тисяч гостей. Для них приготували різноманітні розваги, конкурси та цікавинки. І хоча ятки ламалися від наїдків, хітом фестивалю, як і годиться, були деруни. За них тут правили недорого — порція коштувала п'ять гривень. Тож народ насмакувався досхочу. Скуштував їх і глава парламенту Володимир Литвин, адже йому довелося бути почесним членом журі й оцінювати представлені на конкурсі найкращого деруна кулінарні вироби.

Усім народним майстриням він поставив найвищі оцінки. Однак смачніших дерунів, аніж готує мама, для Володимира Литвина немає. Каже, вдома добре знають його смаки, тож жоден приїзд у батьківську хату не обходиться без дерунів із сиром та підчеревинкою. Голова Верховної Ради охоче брав рецепти, запропоновані коростенськими майстринями. Обіцяв передати їх своїй дружині. Володимир Литвин також пройшов майстер-клас міського голови Коростеня Володимира Москаленка у школі дерунярства. Хоча пізніше зізнався, що давно вже не готував власноруч, але пам'ятає, як в дитинстві доводилося терти картоплю для дерунів та сікти капусту.

Під час поїздки на Житомирщину Володимир Литвин пройшовся Коростенським парком культури та відпочинку імені М. Островського, в якому, власне, й відбувався фестиваль, а також відвідав військово-історичний комплекс «Скеля». Разом із керманичем міста глава парламенту відкрив пам'ятник деруну, який зображує паруючу макітру, а поруч із постаментом посадив калину.

Свято сколихнуло серця коростян. Здавалося, все місто було в парку. Такі події потрібні людям, упевнена 21-річна Людмила, адже вони гуртують не лише місцевих жителів, а й людей із навколишніх сіл. Вона й сама приїхала сюди із населеного пункту поблизу районного центру. Хоча особливою любов'ю до дерунів дівчина похвалитися не може, каже, їй просто приємно бути на фестивалі. Мовляв, тішить, що згадуються народні традиції, пісні, серед юрби рясніють національні строї. Це особливо важливо для молоді. До слова, й самі конкурсанти — поважні господині, які змагалися в кулінарній майстерності, схоже, прийшли сюди не за перемогою, а задля свята.

Не дивно, що у цьому вирі гарного настрою, традицій та смаку Голова Верховної Ради на кілька годин забув про політику — «це рідкісний виняток», підкреслив він. Однак журналісти не дали йому розслабитися. Відповідаючи на запитання, Володимир Литвин наголосив, що народні обранці мають «схаменутися і зрозуміти, що на них лежить величезна відповідальність за прийняття пакета рішень, які не можна відкладати». Перелік цих документів уже готовий. На думку глави парламенту, першочерговий у цьому списку — законопроект про виробників сільгосппродукції, аби не сталося так, що із початком року люди не зможуть продавати вирощене власними руками. В Україні може статися диво, вважає Володимир Литвин, але якщо не буде консолідації й порозуміння, то й про жодні чудеса не йтиметься.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин (праворуч) **і міський голова Коростеня Володимир Москаленко.**

Надія СМІЯН.

Колишні європарламентарії діляться досвідом

Учора відбулася зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з делегацією Європейської асоціації колишніх членів Європарламенту, під час якої обговорювалися питання міжпарламентських відносин і співпраці між Україною та ЄС. Члени асоціації також мають намір ознайомитися з роботою комітетів і фракцій українського парламенту. Зазначимо, що Європейську асоціацію колишніх членів Європарламенту було створено у листопаді 2001 року з метою об'єднання колишніх парламентаріїв та використання їхнього досвіду. Нині члени асоціації беруть участь у багатьох міжнародних конференціях і семінарах, метою яких є зміцнення демократії та поширення інформації про Європарламент та Євросоюз.

Ми можемо бути важливими і відповідальними партнерами

Голова Верховної Ради Володимир Литвин наголошує на необхідності активізації й розширення відносин між Україною та Китайською Народною Республікою в усіх сферах, виведення двосторонньої співпраці на якісно новий рівень.

Під час зустрічі в понеділок з членом політбюро ЦК КПК, секретарем міського партійного комітету міста Шанхай Юй Чженшеном **(на знімку)** В. Литвин зазначив, що Китай для України, «незважаючи на відстань, є ближньою і дружньою державою, нам близькі ваша велична історія, великі сьогодення і майбутнє». «Я переконаний, що у наших взаємин велике майбутнє, — сказав керівник українського парламенту. — В Україні є прагнення забезпечити нову якість наших відносин, у тім числі, їх міжпарламентської складової».

В. Литвин висловив переконання, що візит китайської делегації надасть нового імпульсу розвиткові двосторонньої співпраці. Користуючись нагодою, В. Литвин від імені Верховної Ради України і від себе особисто привітав китайську делегацію з 60-ю річницею створення КНР, яку святкуватимуть 1 жовтня.

На думку В. Литвина, одним з перспективних напрямів двосторонньої співпраці є співробітництво в галузі науки, освіти, передових технологій та екології. «Це те, що визначатиме світ завтра», — наголосив він.

За словами Голови Верховної Ради, Китай сьогодні демонструє, що навіть за умов кризи можна досягати значних економічних результатів, що, на його думку, є свідченням «стійкості і життєздатності політичної й економічної системи» КНР, наслідком «планованості, узгодженості дій, єдності народу для виконання великих завдань». За його словами, Україні потрібно скористатися досвідом Китаю, який «вибудовує своє життя на позитивних сценаріях розвитку». «Нам необхідна послідовність в організації життя, яку б розуміли і підтримували люди», — наголосив він. «Показовим є ваше сьогоднішнє завдання — підвищувати добробут населення, що є актуальним і для України, — додав він. — Україні також потрібні радикальна модернізація, інвестиції, а насамперед психологічна переорієнтація на науку, технології, інновації, що потребує зміни усталених підходів до організації життя».

Голова Верховної Ради також зазначив, що «розвиток на базі усталених підходів вичерпаний, події у світі засвідчили, що неоконсервативний і неоліберальний підходи себе не виправдали», і тому, на його думку, потрібне «істотного посилення роль держави». У цьому контексті В. Литвин наголосив на подальшому зростанні ролі й відповідальності великих держав, до яких належить і Китай. «Україна, яка посідає відповідне положення в Європі, зі свого боку, повинна бути відповідальним і важливим партнером у взаєминах з Китаєм», — сказав він.

У свою чергу, секретар міського партійного комітету міста Шанхай високо оцінив рівень україно-китайських взаємин, відзначивши успіхи «в усіх сферах: політичній, міжпарламентській, економічній, військовій» тощо.

Він також висловив переконання в тому, що Україна успішно представить свої досягнення на всесвітній виставці «Експо-2010», яка відбудеться у Шанхаї.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Бюджетний процес розпочнуть після розгляду соціальних стандартів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зважаючи на «чутливість теми» і «велику відповідальність народних обранців», Володимир Литвин закликав змінити спосіб голосування, щоб «кожен засвідчив свою позицію персонально»: кожен депутат має або встати, або підняти руку.

У свою чергу, перший заступник лідера фракції Партії регіонів Олександр Єфремов заявив, що регіонали продовжують наполягати на підвищенні соціальних стандартів. А перед розглядом державного бюджету на наступний рік, на переконання фракції Партії регіонів, треба заслухати доповідь Рахункової палати, в. о. міністра фінансів та міністра економіки щодо виконання цьогорічного бюджету і використання коштів Міжнародного валютного фонду. Регіонали також занепокоєні і неточними даними в реєстрі виборців. Зокрема, за словами першого заступника лідера фракції Партії регіонів, кількість виборців на півдні і на сході зменшується, а на заході — збільшується.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На передньому плані Олег Зарубінський.

У свою чергу, голова Комітету Верховної Ради з питань економічної політики Олександр Ткаченко закликав регіоналів до плідної праці й не робити парламент заручником своїх бажань. А заступник голови фракції КПУ Адам Мартинюк повідомив, що комуністи підтримуватимуть розгляд бюджету після розгляду соціальних стандартів. Крім того, комуністи вважають, що розглядати мораторій на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги треба також з мораторієм на підвищення цін на ліки.

Лідер Блоку Литвина Ігор Шаров заявив, що його фракція підтримує позицію глави парламенту стосовно того, що визначатися з розкладом пленарних засідань після того, як стане зрозумілим, що Верховна Рада працює. Водночас він попросив главу парламенту вкотре розглянути можливість проведення спеціального засідання Верховної Ради за участю Президента і прем'єра. На що Володимир Литвин повідомив, що ця ініціатива, на превеликий жаль, не знаходить підтримки. Глава парламенту не виключив, що зініціює проведення зборів народних депутатів.

Перший заступник лідера фракції БЮТ Андрій Кожем'якін також зазначив, що його однопартійці підтримують обговорення бюджету після розгляду соціальних стандартів. Крім того, за його словами, бютівці підтримають і зміну способу голосування, а ще —розгляд пакета законопроектів стосовно місцевого самоврядування.

Основний фінансовий документ країни ніколи не був ідеальним, зазначив керівник фракції «НУ—НС» Микола Мартиненко, однак його треба розглядати, як і пропозицію регіоналів стосовно підвищення мінімальних пенсій і зарплат. Однак, зазначив він, підвищення соціальних стандартів дасть додаткову інфляцію — 7—9 відсотків і збільшить дефіцит бюджету. Водночас він переконаний, що треба продовжити роботу слідчої комісії щодо перевірки діяльності Нацбанку.

Після погоджувальної ради Володимир Литвин висловив сподівання, що парламент плідно розпочне свою роботу, оскільки «атмосфера напруження серед депутатів через бездіяльність законодавчого органу зростає». «А якщо буде знову заблоковано трибуну парламенту, то висновок очевидний», — резюмував Володимир Литвин.

Наталя ПОЗНЯК.

Якщо не буде консолідації й порозуміння, то й про жодні чудеса не йтиметься

Змусимо владу почути народ

Лідер Партії регіонів Віктор Янукович під час свого перебування на Черкащині відвідав Шевченківський національний заповідник, Свято-Покровський Красногірський монастир, Канівську ГЕС, ВАТ «Азот» та провів у Черкасах виїзне засідання опозиційного уряду. Про побачене і почуте в області, про свою позицію стосовно стабілізації української економіки, соціально-культурної сфери він поділився з однопартійцями під час роботи опозиційних урядовців, у виступі перед жителями обласного центру та під час спілкування з журналістами.

Про Чернечу гору і ГЕС

Свою подорож Черкащиною В. Янукович розпочав з Канева. Тут, на Чернечій горі, він поклав квіти і вклонився «найвищій духовній вершині України» — могилі Тараса Шевченка. «Завжди піднімаюся до місця вічного спочинку Великого Кобзаря з хвилюванням, — сказав Віктор Федорович. — Тут, на Чернечій горі, має побувати кожен українець, щоб зрозуміти, що Вітчизна у нас одна і ділити нам нічого».

Однак у Шевченківському національному заповіднику його прикро вразила та обставина, що музей Кобзаря досі перебуває в стані реконструкції.

— У 2003 році, — сказав екс-прем'єр, — я підписав розпорядження Кабміну про впорядкування місць, пов'язаних з іменем Тараса Шевченка. Як мені відомо, ще тоді було виготовлено кошторисну документацію на реконструкцію музею в Каневі. Планувалося, що 2005 року оновлений Тарасів Дім прийме відвідувачів. Проте ми, на жаль, не встигли здійснити задумане. А нова, «патріотична» влада, котра прийшла у 2005 році, чотири роки невідомо що робить на Чернечій горі й досі тримає найголовніший музей країни на замку. — Я можу вас запевнити, — пообіцяв канівчанам, всім шанувальникам творчості Кобзаря В. Янукович, що за кілька місяців після того, як наша політична сила прийде до влади, відчинить двері належно впорядкований музей Тараса Шевченка. І на Чернечій горі також буде порядок і краса, гідні імені великого сина українського народу.

Після ознайомлення з роботою Канівської ГЕС глава опозиційного уряду відповів на запитання журналістів. Зокрема, щодо безпеки на вітчизняних гідроелектростанціях. Цьому питанню, зауважив Віктор Федорович, потрібно приділяти максимум уваги. Адже гіркий приклад Саяно-Шушенської ГЕС показав, до чого призводить нехтування безпекою. Гребля Канівської гідроелектростанції перенавантажена, адже виконує функції шляхопроводу. Цього не можна допускати, і потрібно будувати новий міст.

Своїх душать, чужих підтримують

Відкриваючи засідання опозиційного уряду, В. Янукович наголосив, що розгляд найболючіших проблем аграрного сектору економіки у Черкасах — не випадковість. Сільськогосподарська область, котра славилася інтенсивним розвитком тваринництва та цукрової галузі, з ностальгією згадує ті часи. У краї, де у XIX столітті зародилася і розквітала цукрова галузь українських підприємців Терещенків, Симиренків, Ханенків, у наш час від потужних підприємств залишилися одні стіни.

— Ще торік, — наголосив лідер Партії регіонів, — у Черкаській області працювало сім цукрових заводів. Нинішнього року розпочав виробничий сезон лише один. Те саме і в сусідніх центральних областях. Дожилися до абсурду: колишній «цукровий Донбас» сам себе вже не спроможний забезпечити цукром-піском. Їдуть в Білорусь і просять сусідів, котрі споконвіку купували в Україні «біле золото», продати їм цукор. Ні честі, ні елементарного сорому немає. У своєму виступі В. Янукович зупинився також на проблемах рентабельності сільського господарства, здешевленні кредитів, на функціонуванні зернового ринку, забезпеченні сільгосппідприємств мінеральними добривами, ціну на які формує вартість газу.

— Ми не маємо просити у Росії якихось преференцій, — зазначив керівник опозиційного уряду. — Однак хочемо, щоб до нас ставилися так, як до європейських партнерів, котрі давно живуть за ринковими законами. Ціна на газ для України має бути середньоєвропейською, тоді такі підприємства, як черкаський «Азот», не виживатимуть, як нині, а нормально працюватимуть.

— Щоб вивести агропромисловий комплекс держави з глухого кута, — поінформував опозиційний міністр агрополітики Віктор Слаута, — ми розробили комплекс першочергових заходів. Насамперед необхідно терміново наповнити державний стабілізаційний фонд з урахуванням потреб АПК, запровадити державне замовлення на стратегічні види сільгосппродукції, ввести єдиний для всіх податок, здешевити кредити, оголосити річні податкові канікули. Крім цих пунктів, члени опозиційного уряду схвалили пропозиції про відрахування для аграрного сектору економіки 5,5 відсотка коштів від загальних надходжень до держбюджету, а також зміни ставок ввізного мита. Цей крок, зокрема, дасть змогу покінчити із засиллям імпортної продукції, яка вщерть заполонила вітчизняний ринок.

Розгрібатимемо «завали»

Відповідаючи на запитання журналістів про підготовлений урядом Тимошенко проект держбюджету на 2010 рік, В. Янукович порівняв його з солодкою цукеркою в яскравій обгортці.

В. Янукович звернув увагу на велику різницю у ньому між доходами і видатками. Їх, як то кажуть, видно неозброєним оком. План доходів кошторису-2010 становить 285 мільярдів гривень, що на 19 відсотків більше від плану доходів на 2009 рік. Проте за фактом бюджет нинішнього року по доходах не буде виконано на 25—28 мільярдів гривень. Тобто уряд планує наступного року зростання доходів більш як на 40 відсотків від фактично отриманих у 2009 році. Звідки візьмуться ці міфічні мільярди — велика таємниця, яку Кабмін не розголошує.

Ще один міф бюджету-2010 пов'язаний з тим, що його розраховано на обмінному курсі 7,5 гривні за долар. А за реальних 9 гривнях за долар витрати на обслуговування зовнішніх боргів та компенсацію НАК «Нафтогаз України» зростуть на 4 мільярди гривень. Чим уряд покриватиме ці витрати — також невідомо.

— Якщо уряд має намір антиконституційно керувати державними фінансовими ресурсами в ручному режимі, — акцентував В. Янукович, — ми цього не дозволимо робити. Як і використовувати мільярдні зарубіжні запозичення у невідомих цілях. Вимоги нашої політичної сили такі: щоб відвернути подальше зубожіння простого народу, наполягаємо на встановленні мінімальної заробітної плати у розмірі 1500 гривень та мінімальної пенсії у розмірі 1300 гривень. Від цього ми не відступимо, а коли прийдемо до влади — почнемо розгрібати «завали» цієї «ефективної» влади і наводити лад у всіх сферах економіки та соціального життя.

Людмила ЗАЛУЖНА.

Черкаська область.

На знімку: Віктор Янукович під час перебування в Шевченковому краї.

Фото надано прес-службою Партії регіонів.

Отруєння Віктора Ющенка: хто смикає за нитки?

У попередньому номері «Голосу України» автор цих рядків звернув увагу на те, що найближчим часом у центрі уваги опиниться хід розслідування отруєння кандидата у Президенти Віктора Ющенка восени 2004 року. І не помилився. Бо в день виходу нашого видання з'явилася публікація в газеті, яку пов'язують з найбагатшою людиною України Рінатом Ахметовим. Як показало вивчення Інтернету, радо підхопили цю тему і російські ЗМІ.

Оскільки автор лише переказував, про що повідомляла газета «Левый берег», то, гадаю, читачам буде цікаво довідатися, про що йдеться.

Як стверджує видання «Сегодня», начальник відділу за наглядом за розслідуванням кримінальних справ слідчими Генеральної прокуратури Лариса Чередниченко написала рапорт на ім'я Олександра Медведька. У ньому високопоставлена співробітниця Генпрокуратури стверджує, що у слідство втручаються окремі особи з оточення Віктора Ющенка під керівництвом його дружини Катерини. Вони пробують приховати «штучність» факту отруєння. Пані Чередниченко посилається, пише газета, на свідчення Давида Жванії слідчій комісії Верховної Ради з розслідування обставин отруєння Ющенка, в якій вона працювала.

«...Як свідчить Жванія, — цитується рапорт начальника відділу ГПУ, — у потерпілого у вересні-жотні 2004 року при сприянні австрійського лікаря взяли зразки крові. Однак вони не були досліджені ні в Україні, ні в будь-якій іншій європейській країні. Їх таємно доставили в США, де збагатили діоксином, а в подальшому, за сприяння співробітників американських спецслужб, передали в Австрію. Саме ці зразки крові керівництво австрійської клініки «Рудольфгаус» направило на дослідження в експертних закладах, які і виявили наявність діоксину».

Окрім того, пишуть колеги, Чередниченко повідомляє про те, що нею була опрацьована роздруківка фонограми телефонної розмови жінки, яку називали Мартою, з якимсь Романом. Розмова велася англійською із вкрапленням українських слів і стосувалася транспортування зразків крові Ющенка до США.

«Вивчення напрацьованих тимчасовою слідчою комісією ВР матеріалів, — цитують далі її рапорт колеги, — створило в мене переконання про наявність інших, крім головної і єдиної, версій, які, можливо, не бралися до уваги слідчими у справі про отруєння Ющенка. Зокрема, життєподібною видається версія про причетність окремих високопоставлених службових осіб СП до спроб фальсифікувати докази у кримінальній справі №49-1361... Висновок фоноскопічної експертизи у випадку отримання статусу доказу у кримінальній справі дає певні підстави вважати, що Марта — оперативний псевдонім особи, якій належить голос, а саме отруєння — не що інше, як детально спланована оперативна комбінація вітчизняних і закордонних спецслужб».

Оскільки автор цих рядків людина незаангажована і читає публікації в інших виданнях, то поділюся деякими спостереженнями. По-перше, ця версія вже з'являлася у травні цього року в інтерв'ю «Комсомольской правде» заступника Генерального прокурора Рената Кузьміна (до речі, колеги із «Сегодня» з посиланням на джерела в ГПУ стверджують: Лариса Чередниченко — його людина). По-друге, і найголовніше, її автор — Сергій Лозунько, який оприлюднив версію у тижневику «2000». Його засновник і видавець, ми вже писали про це, — колишній працівник радянської військової розвідки Сергій Кичигін.

Варто також звернути увагу ще на декілька обставин. Ця публікація з'явилася після того, як англійський «Таймс» надрукував статтю, в якій висловив думку про причетність до отруєння Віктора Ющенка найвищого російського керівництва. Окрім того, декілька тижнів тому «Левый берег» тонко натякнув Віктору Ющенку: якщо він піде на президентські вибори, то з'явиться цікава роздруківка телефонної розмови, в якій ідеться про фальсифікацію його отруєння діоксином. Однак глава держави вирішив балотуватися вдруге. І от маємо те, що маємо.

Щоправда, пікантності ситуації додає той факт, що свій рапорт Лариса Чередниченко написала 26 серпня, а наступного дня її повідомили про звільнення у зв'язку зі скороченням штатів. Їй пропонували дві посади, але вона відмовилася. Тепер вона оскаржила наказ у суді.

Газета «Сегодня» написала про те, що в Інтернеті висловлюється думку, що Марта — це Катерина Ющенко. У свою чергу дружина Президента в інтерв'ю «Україні молодій» зізнається, що на неї показують пальцем, нібито вона сфальсифікувала результати тестів, щоб допомогти чоловіку виграти вибори. «Це та глибина морального падіння, якої можуть досягти наші опоненти і їх «оплачені» журналісти, щоб «виграти» вибори», — зазначає дружина Президента. Катерина Чумаченко також стверджує, що зверталася по допомогу до всіх знайомих в Європі і в Америці, щоб визначити причини хвороби. І розповідає про те, що їй довелося пережити їй і чоловікові.

Власне, вважаю, крапку в історії з отруєнням Віктора Ющенка у 2004 році ставити рано. Гадаю, ми ще не раз повертатимемося до неї. Тим паче Генеральний прокурор Олександр Медведько уже не раз казав, що факт отруєння доведено. Щоправда, отримати коментар у прес-службі Генеральної прокуратури з цього приводу не вдалося, ніхто не відповідав на мої телефонні дзвінки.

Володимир КОРОЛЮК.

САМОВРЯДУВАННЯ

Проект основного фінансового плану не враховує потреб територій

Близько 300 депутатів — від сільських до народних — зібралися на регіональний форум, щоб обговорити питання діяльності органів місцевого самоврядування, фінансування місцевих бюджетів у 2010 році та становище в агропромисловому комплексі. Цього потребує ситуація, яка швидко погіршується. Зокрема, у зв'язку з різким підвищенням тарифів на теплову енергію та природний газ до кінця року очікується дефіцит коштів на оплату бюджетними закладами спожитих енергоносіїв та житлово-комунальних послуг у сумі понад 38 мільйонів гривень. Крім того, через недостатнє фінансування субвенції з держбюджету на надання пільг населенню виникла ще одна «чорна діра» в 35,9 мільйона гривень.

— Сьогодні, як ніколи, гостро постала необхідність вдосконалення основ організації та функціонування місцевого самоврядування, уточнення його ролі та місця в структурі органів публічної влади, — наголосив, відкриваючи нараду депутатів усіх рівнів, голова Запорізької обласної ради Олександр Нефьодов.

Як констатували в своїх виступах інші учасники наради, реформи, спрямовані на посилення ролі місцевого самоврядування, мають проводитися за наявності відповідної законодавчої та фінансової бази. А запропонований урядом проект держбюджету на 2010 рік не підкріплений необхідними положеннями в системі оподаткування та формування дохідної частини місцевих бюджетів. Нова формула не враховує потреб бюджетних закладів районного і обласного рівня, котрі надають послуги населенню селищ та сіл, а кризові явища в економіці не дозволяють створити передумови для фінансової стабільності територіальних громад.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Виборцеві на замітку: що дають зміни до

У газеті «Голос України», №169 від 10 вересня 2009 року, був опублікований та в цей же день набрав чинності Закон України №1616, яким внесено суттєві зміни до Закону України «Про вибори Президента України» від 5 березня 1999 року. Тим самим серйозно модифіковано правове поле майбутніх президентських виборів.

Об'єктивна потреба

Хоч би як критикували щойно опубліковані зміни, потреба в них об'єктивна. Без цих змін держава вступила б до виборчого процесу президентських виборів-2010 з тією ж законодавчою базою, на основі якої шість років тому готувалися та проводилися перший та другий тури голосування на президентських виборах-2004.

Як можна пригадати, тоді народні депутати Верховної Ради IV скликання у березні 2004 року затвердили нову редакцію виборчого закону, яка містила такі інструменти, як: відкріпні посвідчення, подвійне представництво кожного зареєстрованого кандидата у Президенти в складі територіальних та дільничних виборчих комісій, відмінність елементів статусу кандидатів-самовисуванців, яка унеможливлювала участь у виборчому процесі спостерігачам від національних громадських організацій. А потім, після відомого рішення Верховного Суду України в грудні 2004 року, ті самі народні депутати Верховної Ради України IV скликання прийняли спеціальний закон, яким обмежили випадки використання відкріпних посвідчень, обмежили склад дільничних виборчих комісій 12 та 16 членами (на дільницях, де кількість виборців перевищувала 1500 осіб), а склад територіальних виборчих комісій — 10 членами (за оригінальною редакцією, кількість членів кожної дільничної та територіальної виборчої комісії була обмежена 52 громадянами), ввели додаткові гарантії уточнення виборчих списків, прозорості підрахунку голосів, модифікували процедуру розгляду скарг на діяльність виборчих комісій.

Проте дія прийнятого 3 грудня 2004 року Закону про зміни була, так би мовити, «разовою», регулювала тільки виборчий процес 2004—2005 років. Окрім того, 23 січня 2005 року, в день вступу на пост обраного на тих виборах Президента України, закон про зміни втратив свою чинність. Відтоді законодавство про вибори Президента України автоматично повернулось до редакції березня 2004 року, розкритикованої і Верховним Судом, і міжнародними спостерігачами, а саме: ОБСЄ, представництвом з питань демократичних інститутів і прав людини від 26.12.2004 р. (ст. 3), через Заяву спільної міжнародної місії зі спостереження за президентськими виборами в Україні Європейського парламенту, Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО від 22.11.2004 р. (стор. 3, 4).

До всього цього до публікації закону №1616 виборчий закон жодних змін, крім підправлень переліку державних службовців, які позбавлені права реєструватися довіреними особами кандидатів та офіційними спостерігачами, не зазнавав. Це має такий вигляд, ніби і не було проблеми. З другого боку, минуло майже три з половиною роки — чималий час навіть для найсерйознішої законодавчої ініціативи.

Якби зміни, внесені законом №1616, не набрали чинності, ЦВК, відповідно до закону в редакції 2004 року, вже оголосив би про початок виборчого процесу на виборах Президента України-2010. І тоді застаріла нормативно-правова база гарантувала б повторення всіх тих проблем, з якими суспільство зіткнулося восени та взимку 2004 року. Без жодного сумніву, і політики, і судді винними за бездіяльність законодавця, як і в грудні 2004 року, визнали б керівництво та членів Центральної, територіальних, окружних та дільничних виборчих комісій. Ось тільки невідомо, чи витримала б країна у 2009-му, в розпал економічної кризи, такі катаклізми.

Не випадково найгучнішою новизною законопроекту стало скорочення термінів виборчої кампанії: від 120 днів до 90. Отже, виборчий процес почнеться з 19 жовтня 2009 року (а не з 18 вересня), формальне висування кандидатів — у двадцятих числах жовтня. Тобто ще додатково цілий місяць Україна зможе протистояти кризі у відносно нормальному режимі, без пов'язаних з виборами додаткових управлінських ризиків та бюджетних витрат.

Хто втратить інтерес...

Іншою новизною закону №1616, м'яко кажучи, обсмоктаною до кісточок політиками та, з їхньої ініціативи, досить необ'єктивно висвітленою в ЗМІ, є зміна кількості членів дільничних та окружних виборчих комісій. У першому читанні передбачалося створити територіальні виборчі комісії в кількості 15 осіб: з фіксованим представництвом по 2 члени від політичних сил, представлених депутатськими фракціями в парламенті, та які визначаються жеребкуванням представництвом кандидатів у Президенти, кожний з яких із самого початку був уповноважений попередньо висунути по 2 кандидатури. Редакція ж 2004 року не обмежувала максимальний склад територіальних виборчих комісій й одночасно гарантувала кожному кандидату у Президенти представництво двома особами. Як результат, на виборах 2004 року кожний із 26 зареєстрованих кандидатів висунув у склад територіальних виборчих комісій по 2 особи, призвівши в такий спосіб до того, що число членів окремих територіальних виборчих комісій зросло до 52, а кворум, необхідний для прийняття рішень, — до 35. Проте на практиці у другому та третьому турах, де за перемогу боролись тільки 2 кандидати в Президенти, нерідко безумовну зацікавленість в участі в роботі територіальних виборчих комісій виявили передусім ті 4 члени комісій, номіновані кандидатами, котрі вийшли до другого туру. Це означає, що 48 із 54 членів територіальних виборчих комісій могли б у будь-який момент втратити цікавість до роботи комісій, їх нез'явлення або відмова підписувати документи зробило б засідання комісії недійсним і могло призвести до зриву виборів на виборчій дільниці. А великому капіталу надавалась можливість «купити» більшість у виборчих комісіях шляхом реєстрації відповідної кількості «технічних» кандидатів у Президенти. У тому числі можливість завдяки цій більшості зірвати проведення виборів на дільниці, в окрузі, і навіть у всій країні. Очевидно, саме за це боролись «правозахисники» та «експерти», і в цьому плані їх перемога обернулася програшем української репрезентативної демократії. У підсумковій редакції законодавець «відіграв назад» і залишив у силі норму, за якою кількість членів виборчих комісій відповідає кількості зареєстрованих кандидатів у Президенти, обмежив кількість кандидатів, які висуваються, одним (в редакції 2004 року — два) і залишив у силі норму про обов'язковий кворум у дві третини членів виборчої комісії.

Важлива новела закону, щоб виборець зміг оскаржити неточності у виборчих списках не лише стосовно себе, а й інших осіб.

Проте багато інших конструктивних положень першої редакції законопроекту вдалося зберегти, і вони заслуговують найпильнішої уваги.

Що ж несуть вони для виборця з точки зору ліквідації порушень у виборчому процесі, починаючи з неточностей у списках виборців і закінчуючи встановленням результатів виборів?

Судовий пріоритет

По-перше, виборець, який не знайшов себе у списках виборців, не згідний з відміткою «може/не може самостійно пересуватися» або якщо встановив наявність у списках згадування однієї особи два або більше разів, згадування померлих або тих громадян, які проживають за кордоном, зможе оскаржити ці помилки за своїм вибором в одну з чотирьох інстанцій: у дільничну, окружну виборчу комісію, в орган ведення державного реєстру виборців або в окружний адміністративний суд. *У разі, якщо скарга подана і в суд, і у виборчу комісію, судовий розгляд має пріоритет, а провадження за скаргою в комісії припиняється.* З такою скаргою виборець повинен звертатися особисто, не пізніше, ніж за одну годину до закінчення голосування, тобто до 20-ї години 17 січня 2010 року. Я порадив би всім все-таки не чекати дня голосування, а завчасно перевірити дані про себе та своїх близьких у попередніх списках виборців, які буде вивішено на виборчих дільницях, а в разі виявлення похибок — негайно їх оскаржити. До речі, це важлива новела закону, щоб виборець зміг оскаржити неточності у виборчих списках не лише стосовно себе, а й інших осіб.

*Крім того тепер під час виборчого процесу коло органів, чиї акти та діяльність в межах виборчого процесу оскаржуються **у виборчі комісії** за спеціальною процедурою Кодексу адміністративного судочинства та Закону «Про вибори Президента», обмежено самими виборчими комісіями, їх членами, кандидатами у Президенти України та їхніми довіреними особами. Отже, з-під дії спеціальних процедур та скорочених термінів буде виведено засоби масової інформації, суспільні приватні підприємства та організації, органи державної влади та місцевого самоврядування.*

Термін, протягом якого можна оскаржувати акти, дії або бездіяльність територіальних виборчих комісій, їх чле-

До заклику єднання не всі дослухаються

Часом важко збагнути, чому з великих трибун лунають публічні звернення до «діаспори» як чогось неподільного та ще й як частини нашої нації. Щоправда, такі виголошення завжди містять абсолютно слушні заклики до консолідації, єднання як у своєму іншомовному середовищі, так і з історичною Батьківщиною. Такий клич звучить вже 18-й рік і поки що, на жаль, до нього не всі дослухаються.

Українство в зарубіжжі не є органічно цілісним, а є конгломератом представників закордонної гілки нашого етносу багато в чому неоднозначних, не єдинокровних за походженням, народжених в Україні, а ще більше поза її межами, серед яких не всі під час перепису населення визнають себе українцями.

Багатомільйонна етнічна сім'я, члени якої живуть на різних обширах планети, освоюючи з кожним разом усе нові держави, привносячи у словниковий запас їхніх жителів слова «Україна», «українець», є неоднорідною за своїм світоглядом (політичне розшарування в Україні певною мірою позначається й на переконаннях українців поза її кордонами і не лише під час виборчих кампаній), соціально-економічним становищем, культурно-освітнім розвитком, віросповіданням, рівнем національної самосвідомості, відчуттям себе українцем, є неоднаковою за ментальністю (навіть у межах однієї території поселення) і ступенем інтеграції у суспільства країн проживання. Дається взнаки давня національна хвороба — практично відсутня, за окремими випадками, дружня взаємна співпраця між українськими громадськими організаціями як на глобальному, так і регіональному рівнях. Але водночас закордонне українство на загал переймається високим болем за подальшу долю незалежної України. Воно одностайне у своєму шляхетному бажанні відроджувати і зберігати усе те, що зветься «національною ідентичністю». Вражає хоч би те, що від покоління перших іммігрантів до наступних генерацій генетично передається у спадок любов до українського мистецтва. За словами Дмитра Павличка, «кожне українське серце, хоч би де воно було, — це жива територія мови, культури, духу, отже й української державності». Українці у зарубіжжі у переважній більшості солідарні у щирому прагненні надавати посильну допомогу Україні, поширювати у суспільних середовищах свого проживання об'єктивну інформацію про неї.

Хто ж презентує сьогодні 20-мільйонну зарубіжну громаду? Це переважно друге, третє і четверте покоління — діти, онуки і правнуки емігрантів, переселенців з України. Серед найстаріших закордонних українців — плеяда повоєнних політичних іммігрантів на Заході. На американському континенті є чимало знакових постатей в галузях культури, літератури, науки. Когорта відомих інтелектуалів, митців українського походження живе в Росії, хоч далеко не всі з них публічно заявляють про свій родовід. На пострадянському просторі нині сущі десятки тисяч випускників вищих навчальних закладів України, які ще в радянські часи одержали призначення на роботу в тодішніх республіках СРСР і вже добру пригорщу літ є громадянами новоутворених незалежних держав.

Значна кількість закордонних українців є автохтонними. Вони проживають на споконвічних українських землях, які через різні історичні обставини — територіальні поділи і перерозподіли опинилися поза сучасними кордонами України і відтоді належать до корінного населення своїх нинішніх країн. Це — наші земляки та їхні нащадки, які мешкають у деяких регіонах Російської Федерації на межі з північними областями України, на території нинішньої Брестської області в Білорусі, Польщі, Словаччині, частинах Румунії та Угор-

Найгучнішою новизною законопроекту стало скорочення термінів виборчої кампанії: від 120 днів до 90

закону про вибори Президента

нів, кандидатів та їхніх довірених осіб (в редакції 2004 року — 7 днів), приведено у відповідність до Кодексу адміністративного судочинства (5 днів).

До порушень, які відбуваються в день голосування, застосовується спеціальний термін оскарження: якщо скарга подається на місце в комісію, де допущено порушення, — до закінчення голосування, тобто 20-ї години 00 хвилин 17 січня 2010 року, а якщо у вищу комісію або суд, — до 24-ї години 00 хвилин 18 січня 2010 року.

Також законом пропонується скоротити термін розгляду скарг виборчими комісіями: з передбачених виборчим законом 1999 року 5 днів до 2 днів. До того ж розгляд скарг на порушення, які відбулися до дня голосування, має бути завершений до 24-ї години 00 хвилин дня, що передує дню голосування (раніше — до 8-ї години 00 хвилин ранку дня голосування), а на порушення, здійснені в день голосування, — до 19-ї години 00 хвилин дня голосування (раніше — до 24-ї години 00 хвилин дня наступного за днем голосування).

Щаблі оскарження

Відповідно до традиції, що склалася, акти нижчих виборчих комісій зможуть бути оскаржені у вищі. Так, акти дільничної виборчої комісії можна буде оскаржити або у вищу окружну виборчу комісію, або в окружний адміністративний суд за місцем розташування комісії. Акти окружної виборчої комісії можуть бути оскаржені або в Центральну виборчу комісію, або, знову-таки, у відповідний окружний адміністративний суд. До того ж із настанням дня голосування відповідний адміністративний суд стане єдиною інстанцією для оскарження рішень окружної виборчої комісії: в цей раз законодавець вирішив звільнити ЦВК від тягаря розгляду скарг одночасно із встановленням результатів виборів. Починаючи з дня голосування всі скарги, подані до ЦВК на діяльність окружних виборчих комісій, залишатимуться без розгляду, звернутися можна буде лише у відповідний суд, але й суди буде обмежено в часі: скарги, які суди не встигнуть розглянути протягом 2 днів після дня голосування, залишаться без розгляду, а провадження у цих справах буде припинено.

Отже, ЦВК починаючи з дня голосування зможе сконцентруватися на організації фінального етапу виборчого процесу і встановленні результатів виборів, на що йому відведено максимум 10 днів з можливістю продовження на один день у разі уточнення протоколів окружних виборчих комісій, до того ж на третій день після дня голосування ЦВК зможе мати повну картину підсумків судового оскарження результатів голосування в округах і підбивати підсумки. При цьому не побоюючись, що результати в будь-якому з них в останній момент буде визнано недійсними судом. Такі формулювання здаються виправданими, оскільки дають змогу і судам, і виборчим комісіям, у тому числі і ЦВК, виконати свою роботу, яка в попередній редакції виборчого закону могла бути заблокована, передусім на стадії встановлення результатів виборів.

Принциповим положенням закону є заборона суду під час розгляду виборчих спорів у межах виборчого процесу виборів Президента України забезпечувати позовні вимоги (тобто забороняти до завершення судового розгляду здійснювати ті чи інші дії, зупиняти дію оскаржуваних актів). У протилежному випадку досить буде певної позиції декількох суддів та роботи декількох юристів, щоб паралізувати Президентські вибори-2010 по всій країні.

Замість окремих статей 100, 101, 102 законом водиться розширена редакція статті 100 виборчого закону, яка встановлює низку раціональних обмежень прав суб'єктів виборчого процесу оскаржити дії один одного. Так, виборці зможуть оскаржити дії та бездіяльність кандидата у Президенти, зокрема, під час здійснення передвиборної агітації лише в тому разі, якщо оскаржуваними актами завдано конкретної шкоди особисто їх правам та інтересам. А порушення у процедурі висування кандидата у Президенти зможе оскаржити тільки інший кандидат у Президенти або його довірена особа. Одночасно обмежено перелік підстав для прийняття ЦВК рішення про скасування реєстрації кандидатів у Президенти. Порушення норм закону стосовно ведення виборчої кампанії може мати наслідком винесення ЦВК попередження кандидату у Президенти. Проте незалежно від кількості таких попереджень, підстав для скасування його реєстрації не виникне, якщо тільки в таких порушеннях не буде встановлено вироком суду складу умисного злочину. Ця конструкція, також апробована на парламентських виборах, спрямована захищати кандидатів від штучно організованих провокацій.

Іншим ключовим нововведенням пропонується змінити правила підсудності виборчих спорів стосовно виборів Президента. Відповідно до принципів, першопочатково встановлених Кодексом адміністративного судочинства, судовий розгляд більшості виборчих спорів здійснюватиметься у двох інстанціях: першій та апеляційній. До того ж акти, дії та бездіяльність ЦВК, кандидатів у Президенти України, їх довірених осіб і політичних сил будуть оскаржені в єдиному суді — Київському апеляційному адміністративному. Апеляційною інстанцією у цій категорії справ, як і на парламентських виборах 2006 та 2007 років, буде Вищий адміністративний суд України. Важливою зміною є передача повноважень скасовувати реєстрацію кандидата у Президенти від Верховного Суду України Центральній виборчій комісії, яка зможе прийняти таке рішення винятково в разі виникнення однієї з передбачених законом підстав, перелік яких загалом залишено незмінним і він не містить положень, які явно можуть бути використані з метою здійснення тиску на кандидата у Президенти.

Порушення шукати на виборчих дільницях

Не менш важливо, що з предмета судового оскарження виключається встановлення результатів виборів окружних виборчих комісій у територіальних виборчих округах. Отже, кандидати, їх довірені особи та спостерігачі зможуть зосередитися на виявленні, запобіганні та виправленні порушень там, де їх можна виправити найлегше та найшвидше, — на виборчих дільницях. А зрив виборчої кампанії на рівні територіальних виборчих округів стане неможливий. Аналогічна норма Закону України «Про вибори народних депутатів України» була успішно апробована під час виборчих кампаній 2006—2007 років.

За аналогією з виборчими комісіями терміни розгляду адміністративними судами всіх перелічених вище категорій справ пропонується скоротити: з 5 до 2 днів, що стосується і розгляду судами скарг на кінцеві загальнонаціональні результати виборів. Як відомо, у 2006 та 2007 роках ВАСУ мав труднощі, намагаючись вкластися у п'ятиденний термін. Тому дводенний розгляд цього разу може вимагати безперервного судового засідання, що триватиме і вдень, і вночі.

Законодавцем створена серйозна правова колізія, як то кажуть, на рівному місці. Заклики подолати цю проблему буквально потонули в, очевидно, замовній інформаційній кампанії з метою зберегти чинними спірні положення виборчого закону зразка березня 2004 року.

Найбільш спірним і потенційно проблемним аспектом законопроекту є зміна підсудності найрезонанснішої категорії справ — про визначення кінцевих результатів виборів. Судовий процес, який уже став традиційним і який завершив виборчі кампанії 2004, 2006 та 2007 років та дав «путівку в життя» декільком поколінням українських юристів, відповідно до законопроекту пройде не у Верховному Суді України, як це було у 2004 році, а по черзі у двох судах: у першій інстанції — в Київському апеляційному адміністративному суді і потім в апеляційному — у Вищому адміністративному суді України.

Відповідні зміни внесено і до виборчого закону, і до Кодексу адміністративного судочинства України. До того ж відповідні норми Кодексу адміністративного судочинства України в редакції закону №1616 стали суперечити одна одній. Так, новою редакцією ч. 3 ст. 172 та ч. 6 ст. 177 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що на оскарження встановлених ЦВК загальнонаціональних результатів виборів Президента та народних депутатів України більше не розповсюджується спеціальний порядок розгляду всіх скарг одним (Вищим адміністративним) судом, в одному провадженні, в першій та останній інстанції — а розповсюджується загальний порядок оскарження: в першій інстанції — в Київський апеляційний адміністративний суд, і в апеляційній — у Вищий адміністративний суд України. Одночасно ч. 4 ст. 18, також викладена в новій редакції тим самого законом №1616, каже зовсім протилежне: справи стосовно встановлення ЦВК результатів підсудні Вищому адміністративному суду саме **як суду першої інстанції**. Її повторює і нова редакція ч. 11 ст. 176 Кодексу: вона передбачає неможливість апеляційного оскарження рішення Вищого адміністративного суду у справі про оскарження результатів виборів, — ніби він виступає в розгляді справ цієї категорії саме як суд першої інстанції. Отже, законодавцем створена серйозна правова колізія, як то кажуть, на рівному місці. Заклики подолати цю проблему буквально потонули в, очевидно, замовній інформаційній кампанії з метою зберегти чинними спірні положення виборчого закону зразка березня 2004 року. Нагадаємо, що на загальнонаціональних виборах 2006 та 2007 років Вищий адміністративний суд двічі виступив одночасно першою та останньою інстанцією у справі про оскарження результатів виборів. А в цьому разі штучно створену колізію закону необхідно негайно усунути шляхом внесення спеціальної зміни в Кодекс адміністративного судочинства України. Відповідний законопроект мною вже зареєстрований.

Загалом уважне вивчення змін, передбачених законопроектом №4741 (особливо в його первинній редакції) та введених у дію законом №1616, порівняння їх з редакцією Закону «Про вибори Президента України» березня 2004 року не викликає сумніву в доцільності змін. Шкода лише, що політичні ігри та, очевидно, замовні матеріали галасливих псевдоекспертів не дали змоги внести у виборчий закон всі раціонально необхідні виправлення, а в сам процес змін внесли плутанину, що призвело до помилок, наслідком яких стали юридичні колізії та необхідність нових змін.

Сергій КІВАЛОВ,
народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань правосуддя, екс-голова Центральної виборчої комісії (2004 р.).

Верховна Рада України запланувала на жовтень цього року проведення парламентських слухань на тему «Закордонне українство: сучасний стан та перспективи співпраці»

щини, у Придністровському регіоні Республіки Молдова.

Найдавнішою еміграцією з нинішньої території нашої країни є так звана «шлюбна», яка розпочалася ще у далекому минулому — в часи існування Київської Русі. Утворення в Україні подружніх пар з іноземцями для наступного виїзду за кордон набуло певної активізації у 1970—1990 роках. Триває цей процес і сьогодні. «Шлюбна» еміграція має досить широку географію розселення — від європейських і північноамериканських до африканських, азіатських держав та Латинської Америки.

Значно розширив українську присутність у світі масовий потік емігрантів з України на постійне місце проживання у зарубіжжі, що здобув назву «четвертої хвилі». Він узяв початок у другій половині 1980-х років і продовжується й сьогодні. Протягом 1999-2007 років на «сталий побут» (за термінологією українців на Заході) легально покинуло Україну близько півмільйона наших громадян. Наприклад, лише в США (за даними минулого року) тільки легально мешкають понад 150 тисяч ще недавніх жителів нашої держави. Три чверті з них мають українську національність. Проте кількість бажаючих назавжди полишити свою Батьківщину в останнє п'ятиліття значно зменшилася.

Лави представників «четвертої хвилі» (порівняно з попередніми еміграційними потоками, вона швидко адаптується до іноземних стандартів життя та інтегрується в нові суспільства) поповнюють наші трудові мігранти, які свій статус тимчасового перебування у зарубіжжі змінюють на постійний.

В останні два роки з'явився ще невеличкий емігрантський струмок — майже дві тисячі громадян України переселилися до Росії.

Такими є основні складові української людності за рубежами України. Закордонна гілка нашого етносу є однією з найширших, найрясніших на землі — у ста з лишком державах вона розпустила свій квіт. Попри всі внутрішні незгоди, вона становить величезний потенціал підтримки, відстоювання національних інтересів України. Носії українськості у світах заслуговують на повсякденну повагу і увагу з боку своєї історичної Батьківщини.

Станіслав ЛАЗЕБНИК.

ФОТОФАКТ

Учора під стінами Київської міської держадміністрації активісти громадського об'єднання «Блок народна ініціатива» провели акцію, метою якої було привернути увагу столичних чиновників до проблем фінансування дитячих садків та шкіл.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Учора Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу святкував День університету. В його рамках відбулася презентація наукової школи професора, доктора геолого-мінералогічних наук Бориса Маєвського, *повідомляє наш власкор Дарина НАЗАРЧУК*

Українська економіка зможе відновити докризові об'єми ВВП вже до кінця 2012 р. Про це агентству «Рейтерс» заявив міністр економіки Богдан ДАНИЛИШИН *(Укрінформ)*

У НОМЕР

Після виступу в ООН Ющенко поговорить із Генсеком НАТО

Президент України Віктор Ющенко перебуває з робочим візитом у США. У Нью-Йорку Президент візьме участь у роботі 64-ї сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Як очікується, з трибуни ООН Віктор Ющенко проінформує світову спільноту про пріоритети внутрішньої та зовнішньої політики України, хід демократичних перетворень у нашій країні. Не залишаться поза увагою й теми міжетнічного миру і толерантності, вшанування пам'яті жертв фашизму та Голодомору.

Крім того, Президент проведе низку двосторонніх зустрічей з лідерами іноземних держав (зокрема, Бразилії, Литви, Фінляндії, Швеції та ін.) та організацій, представниками американських ділових кіл, української і єврейської громад та політиками. Заплановано й окремі переговори Віктора Ющенка з Генеральним секретарем НАТО А. Фог Расмусеном та генсеком Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН Ж. Дюфором, **повідомляє прес-служба Президента України.**

Банкрутство з елементами рейдерства

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У червні минулого року Господарський суд Закарпатської області порушив справу про банкротство ТОВ «Закарпатполіметали». Досі доля золоторудника, а разом із ним майже 400 робітників та їхніх сімей, зависла у повітрі. Всі рішення стосовно справи по кілька разів оскаржують. За таких обставин, переконує Володимир Гуртовий, ані відновлення виробництва, ані його ліквідація неможливі.

— Страждають і працівники підприємства, — каже пан Гуртовий. — Адже всі трудові книжки залишилися на ТОВ «Закарпатполіметали», і увесь цей час люди мало того, що сидять без роботи та зарплати, а ще й не можуть влаштуватися на нове місце.

До слова, своїм працівникам золоторудник заборгував близько 3,5 мільйона гривень, і майже 30 мільйонів гривень ТОВ «Закарпатполіметали» винне своїм кредиторам. Як уже повідомлялося, для пошуку виходу зі скрутної ситуації було навіть сформовано комітет кредиторів товариства, який час від часу збирається, щоб обговорити подальші дії. Запрошують і директора підприємства Василя Василинця, утім, останній подібні зібрання ігнорує.

— Ми й досі не маємо жодних даних про фінансово-господарський стан підприємства та інформації про можливість відновлення платоспроможності, — каже В. Гуртовий. — І це при тому, що ще в липні цього року суд зобов'язав боржника в особі його директора надати всю цю інформацію комітету кредиторів.

Та найбільше непокоїть комітет кредиторів і особисто арбітражного керуючого інше:

— Зокрема, вже здійснено незаконні махінації із землею золоторудника, частину якої було надано в оренду певному підприємству, яке пізніше передало ці ділянки в субо192енду іншому. І це при тому, що все майно зараз перебуває під арештом. Причому про всі ці «рухи» ми дізнаємося випадково і постфактум. Прозору процедуру банкрутства перетворюють на звичайне рейдерське захоплення. Уявіть, приїздять якісь люди, огороджують територію, кажуть, мовляв, тепер ми її будемо охороняти. Та жодних офіційних дозволів на це не мають. Якщо хтось хоче долучитися до відновлення виробництва, чому не зробити це офіційно?

Володимир Гуртовий переконує: подібні дії потрібно зупиняти. Щоправда, сам цього зробити не може. От і звертається до керівництва держави та Генеральної прокуратури за підтримкою. Однак поки що безрезультатно.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Одеській бібліотеці присвоєно статус національної

Одеська державна наукова бібліотека імені Горького відповідно до указу Президента України почала називатися національною. Цієї високої оцінки перша в Україні публічна бібліотека удостоїлася напередодні свого 185-річчя.

Книгосховище було створено на гроші, надані газетою «Одесский вестник», і з ініціативи його редактора Олексія Левшина у вересні 1829 року. На початку своєї історії бібліотека займала всього дві кімнати, налічувала п'ять тисяч книжок. Історія храму книг невіддільна від щедрості дарувальників. Граф Михайло Толстой пожертвував для бібліотеки 40 тисяч томів, міський голова Одеси Григорій Маразлі подарував 10 тисяч, а ясновельможний князь Михайло Воронцов приніс у дар бібліотеці 600 французьких томів у розкішному виданні Фірмена Дідо.

Вл. інф.

Від свинячого грипу померла росіянка

Перший випадок смерті від свинячого грипу зафіксовано у Росії, заявив директор Інституту вірусології імені Івановського, академік РАМН Дмитро Львов.

За його словами, медична працівниця, котра недавно прибула з Болгарії, потрапила на лікування в медичну установу, де працювала (у Підмосков'ї). Протягом двох тижнів стан хворої погіршувався, і її перевели в одну з московських лікарень, **передає «Інтерфакс».**

Як підкреслила завідувачка лабораторії гострих респіраторних захворювань Інституту вірусології Людмила Колобовська, «жінка була з тяжкою супутньою патологією, перебувала в групі високого ризику», — **повідомляє ІТАР-ТАКС.**

Академік Львов заявив, що під час перебування в першій медичній установі хвора заразила там кілька людей, і не виключив, що аналогічно ситуація розвивалася потім і в московській лікарні, куди її перевели.

Затримали хулігана, який погрожував підірвати міліцію

У Донецькій області затримали зловмисника, який наприкінці серпня зателефонував до міліції і повідомив, що заклав вибухівку в одному з приміщень Харцизького міськвідділу внутрішніх справ. Під час огляду вибуховий пристрій не знайшли. Тоді пошуками зловмисника зайнялися правоохоронці. За даними обласного управління Служби безпеки України, «терористом» виявився 26-річний мешканець міста. Свій вчинок він пояснив нетверезим станом та бажанням «пожартувати». Такий жарт обійдеться дорого: затриманому загрожує або штраф від 8500 до 17000 гривень, або позбавлення волі на термін до п'яти років.

Ліна КУЦ.

Донецька область.

Кишкову паличку здолали... штрафами

Під час перевірок закладів громадського харчування та продуктових магазинів санітарні лікарі Хмельниччини виявили порушення майже у двох третинах об'єктів. У салатах та тістечках знайдено кишкову паличку. У багатьох працівників, які були пов'язані із продуктами, виявлено збудники кишкових інфекцій. Тому понад триста осіб відсторонено від роботи. За те, що керівники та власники закладів громадського харчування не змогли налагодити випуск та продаж безпечних для здоров'я харчів, майже чотириста з них були оштрафовані.

Ірина КОЗАК.

РЕГІОНИ

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

«Кайфують» у лікарні

Три 18-річні мешканки села Ясени госпіталізовані до реанімаційного відділення обласної лікарні з тяжким отруєнням. Усі троє опинилися між життям і смертю після того, як «поласували» насінням дурману. Скуштували, певне, заради «кайфу», наслухавшись байок про його наркотичний і галюциногенний ефект.

Нині правоохоронці з'ясовують, хто напоумив дівчат до вживання отруйної речовини.

Владислав ЖМУРКОВ.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Ансамблі «Барвінок» та «Подільське сузір'я» стали зірками міжнародного фольклорного фестивалю

На Міжнародному фольклорному студентському фестивалі в Німеччині с великим успіхом виступали одразу два танцювальні колективи з Кам'янця-Подільського — ансамбль «Барвінок», який діє при Міському центрі дитячої творчості, та колектив «Подільське сузір'я» з фінансово-економічного коледжу Національного університету Державної податкової служби України. 10 днів юні подоляни дивували гостей фестивалю мистецтвом танцю, виборювали першість у спортивних змаганнях, конкурсах краси. «Подібні фестивалі — найкращий спосіб євроінтеграції, — вважає керівник «Барвінка» Лариса Піддубняк. — Коли за кордоном бачать нашу культуру та мистецтво, то навперебій запрошують до себе. Свідченням цього стало запрошення ансамблю до Італії, куди ми залітали одразу після гастролей у Німеччині».

Віра ШПИЛЬОВА.

ФОТОФАКТ

В урочищі поблизу легендарної Хотинської фортеці започатковано новий військово-історичний фестиваль «Хотинська твердь». Цього разу родзинкою свята стало відтворення однієї з битв Хотинської війни 1621 року, участь у якій взяли і гості з Угорщини (на знімку).

Фото Петра ГОНЧАРА.

Красуня опікуватиметься дітьми, хворими на діабет

Переможниця національного конкурсу краси «Перша леді України-2009» Ірина Чайківська реалізуватиме проект «Соціальна адаптація дітей, хворих на цукровий діабет». Про це вона заявила на прес-конференції для тернопільських журналістів. Для Ірини проблема близька, оскільки ця хвороба не обминула її родину. Актуальна вона і для Тернопільщини, де чимало дітей хворіють на діабет. Свою підтримку в цій благородній справі обіцяє перший леді головне управління з питань туризму, сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Одягни планету в зелене!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Основне навантаження у боротьбі з кліматичними змінами ляже на розвинуті країни, — каже Сергій Волков, старший програмний менеджер ПРООН в Україні. — До 2020 року вони мають знизити викиди в атмосферу на 25—40 відсотків.

«Точка неповернення» для нашого майбутнього на Землі — підвищення середньої температури на 2—2,4 градуса до 2015 року, каже Сергій Волков. Після цього «збити» температуру буде неможливо. Звичайно, навіть тоді планета не зникне, заспокоює експерт, однак, чи зможуть на ній жити люди, невідомо.

«Тримати курс на зелене» вкотре закликають і Україну.

— Наша держава — найбільш енергетично неефективна у світі. Та якщо не цифри, то, принаймні, останні повені й природні катастрофи мають переконати і владу, й населення в тому, що клімат стрімко змінюється, — упевнений фахівець.

Щоб привернути увагу до проблеми, організатори Тижня залучають до акцій усіх українців. Сьогодні пропонують відмовитися від автомобіля — добиратися на роботу пішки, на велосипеді або громадським транспорті. А завтра не дивуйтесь, якщо вас попросять підписати петицію «Укладемо угоду!» . Знайте: її у грудні представлять світовим лідерам у Копенгагені.

— Поки що свої підписи поставило 20 тисяч осіб у світі, із яких українців — лише близько сотні. Сподіваємося, до грудня їх буде набагато більше, — каже Юлія Щербініна, радник з питань співпраці між громадським та приватним секторами представництва ООН в Україні.

У четвер у Києві розкажуть про те, як облаштувати на роботі так званий зелений офіс, а в п'ятницю усіх закликають висловити солідарність із захисниками довкілля, одягнувши щось зелене. Завершиться Тиждень кліматичних дій зеленою толокою «Купив машину? Посади дерево!». Лише в столичному районі Позняки висадять 300 дерев.

Мають екологічні плани й волонтери. «В середу ми проведемо відкритий урок клімату в дитячому інтернаті №3, що на вулиці Салютній, разом із благодійною організацією «Погляд», — розказала Катерина Мірошниченко, активістка руху 350. org (міжнародна організація, яка ініціює рух із об'єднання світових зусиль для вирішення кліматичних проблем. — **Авт.**).

На думку Катерини, екологічна активність українців украй низька: «Тибет підтримує рух 350 дуже активно: нещодавно буддійські ченці створили величезне число 350 зі своїх тіл на схилах Гімалаїв. В Індії заплановано більш як 100 акцій на 24 жовтня (День кліматичних дій. — **Авт.**), пройдуть акції і в Казахстані, Чаді, Нігерії, Японії, Індонезії, Австралії, Новій Зеландії, Європі та США. А в Україні досі запланована тільки одна така подія...».

Особистий вклад в екологічність суспільства і збереження клімату можна і треба починати з простих речей, вважає Катерина Мірошниченко. У неї та автора блогу про охорону довкілля Миколи Шлапака «Голос України» запитав, що кожен може робити, аби менше шкодити довкіллю.

«Не йдеться про те, що кожен має зациклитися на охороні природи й відмовлятися від усього, до чого звик. Однак при прийнятті рішень вагому роль має відігравати вплив на клімат. Роздруковуємо документ — обираємо опцію друк з обох боків; їдемо у відрядження на залізничному транспорті (ще краще — проводимо відеоконференцію); купуємо економнішу машину тощо», — каже Микола.

«Поради прості та ефективні. Використовувати менше води, вимикати світло та комп'ютер, використовувати менше целофанових пакетів, купувати речі, що підлягають переробці, кидати сміття в урну. Це знає кожен. Крім того, нещодавно ми відкрили для себе екологічно безпечну побутову хімію. Тож придбали безфосфатний пральний порошок вітчизняного виробництва, що не має запаху і не шкодить природі на відміну від звичайних пральних засобів», — додає Катерина. Адже боротьба з глобальним потеплінням — це боротьба за вигоди для самого себе.

Анна БОЙКО.

Нелегал з Молдови переховувався під дахом поїзда

На україно-молдовському кордоні у пункті пропуску «Могилів-Подільський залізничний» (Вінницька область) прикордонники затримали нелегала, який переховувався під... дахом потяга «Кишинів-Москва». Під час перевірки документів у пасажирів і огляду вагона прикордонників насторожив той факт, що провідник усіляко відволікав увагу, щоб не дати можливості заглянути до себе в купе. Саме там, у міжстельовому проміжку, як з'ясувалося згодом, він «замаскував» пасажира без документів. У такий спосіб мігрант із сусідньої Молдови намагався покинути свою країну. 20-річного нелегала передали молдовським прикордонникам. Провідника, який своїми діями допустив порушення чинного законодавства, затримали до з'ясування обставин.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

ФОТОФАКТ

У столиці відбувся конкурс «Пані Пошта Києва—2009», за підсумками якого віце-міс стала Ірина Гоменюк (на знімку ліворуч), головною переможницею — Марія Суботкіна (у центрі), а приз глядацьких симпатій здобула Тетяна Радюкіна (праворуч).

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Саркозі отримав кулю в листі

Чоловік, затриманий за підозрою у відправленні листів з погрозами і кулями президенту Франції Ніколя Саркозі та іншим політикам, визнав свою провину, повідомило агентство Франс Пресс.

За останні дні співробітники пошти у місті Монпельє перехопили шість листів з погрозами і кулею, адресовані Ніколя Саркозі та іншим політикам. Газета «Фігаро» раніше повідомляла, що за підозрою у відправленні цих послань у неділю в департаменті Еро було затримано 51-літнього Тьєррі Ж. Як повідомляє агентство Франс Пресс, чоловік незабаром зізнався, що саме він є «автором послань». За даними розслідування, француз діяв один.

Нагадаємо, з кінця 2008 року невідомі відправили з південних регіонів Франції політикам близько 30 листів, у яких іноді було вкладено кулю. Під ними стояв підпис «осередок 34». На початку вересня поліція затримала в департаменті Еро 12 осіб, пов'язаних з лівими угрупованнями. Незабаром їх відпустили.

Такої біди село Дубно ще не знало

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Ми вже повідомляли про страшну трагедію у селі Дубно Рокитнівського району, де внаслідок пожежі загинуло четверо дітей Сергія та Лариси Дробушів: шестирічний Іванко, п'ятирічна Люба, трирічний Юрко і дворічна Настя. П'ята дитина Дробушів — дворічний Артем — нині перебуває у важкому стані у реанімації Рівненської обласної лікарні, за його життя борються лікарі.

Одна з версій пожежі — від блискавки. Адже того злощасного вечора над Дубном пронеслася гроза. Утім, як стверджують очевидці, полум'я над селом знялося значно пізніше. Якраз після того, як у селі знову з'явилося «світло», вимкнене у грозовий час. Мовляв, саме воно спричинило коротке замикання, від якого й зайнялася стара хатина Дробушів. Зрештою, тут своє слово має «сказати» експертиза. Тим паче, що прокуратура порушила кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 270 Кримінального кодексу України.

Біда сталася у вечірній час, коли мати вклала дітей спати, а біля них заснула і сама. Врешті, на годиннику був не такий уже й пізній час — половина десятого. Але «світла» після грози не стало, отож не залишалося нічого іншого, як відпочивати. Батька у цей час вдома ще не було — затримався, допомагаючи односельцям на пилорамі.

Коли ж після загоряння дерев'яної старої хати, якій уже п'ятдесят років, у кімнаті з'явився дим і вогонь «пішов» по фіранках, господиня прокинулася. Надихавшись димом, вона не могла второпати, що діється. А коли зрозуміла, що це пожежа, вискочила з хати і почала гукати сусідів на допомогу.

— У мому мене розбудили, у тому я і кинувся до сусідньої хати, босий, в одних трусах, — розповідає сусід Михайло Дробуш. — Побачив справжнє пекло — вогонь, перемішаний з димом. Правда, біля вхідних дверей ще не горіло. Але тільки відкрив їх, перед очима опинилася стіна диму. Набравши повітря, метнувся всередину. Почав навпомацки шукати дітей, бо Лариса сказала, що вони залишилися в хаті. На жаль, нікого не намацав. Сам же від чадного диму почав непритомніти. Змушений був вискочити надвір. А там уже підбігла на поміч моя дружина. Тим часом Лариса знову зомліла.

— Я кинувся до іншого боку хати, де був менший вогонь, — продовжує сусід й однофамілець Дробушів. — Вибив вікно — і знов навпомацки почав шукати дітей. Витягнув двох. Передав їх своїй жінці — медичці, яка почала робити їм штучне дихання. А далі перебувати під вогнем, який почав обвалюватися на голову, стало просто неможливо. Насилу вибрався з хати. Тут підбігли сусіди. Почали гуртом лити у вікна воду, сипати пісок. На жаль, самотужки справитися з вогнем було неможливо. Лише дві «пожарні», які приїхали на виклик, загасили пожежу. Але на той час хата уже стала згарищем. А далі було ще страшніше — дивитися на мертвих попечених дітей. Двох дітей знайшли на ліжках, а третього — на підлозі. Було зрозуміло, що він намагався виповзти з хати, але так і не зміг, бідолашний. Обидва хлопці страшно обгоріли. Дворічна Настя менше — бо на неї попав пісок, яким гасили вогонь.

— На щастя, вогонь не перекинувся на іншу, нову хату, яку Дробуші звели і мали скоро переселятися у неї із старої, — кажуть інші сусіди потерпілих Іван Колодич та Ганна Кулакевич. — Вона також дерев'яна, між ними відстань всього декілька метрів, але, якщо вже на те пішло, то хай би і вона згоріла, а діти залишилися живими.

— Непомірний жаль проймає душу за дітьми, — витирає сльозу вчителька першого класу Дубнівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Ніна Кулакевич, — але у мене найбільше болітиме душа за Іванком, який щойно пішов у перший клас, якого я вчила і який був таким старанним, щирим, милим. Приходив до школи завжди у напрасованому костюмчику, у білій сорочечці. Було видно, що батьки, попри те, що не мають постійного заробітку, не купаються у розкошах, все-таки дбають про учняпершачка. У нього було все — від олівця до ранця. У нього було бажання вчитися, написати оте перше слово, яке для всіх учнів я дія домашнього завдання вивела на дошці. Це слово «мама». Іванко так і не встиг його написати. Не віриться, що його вже немає серед нас...

— Такої біди, скільки я живу, у нашому селі не було, — напружує свою пам'ять пенсіонер Олександр Охремчук. — Коли я побачив отих обвуглених дітей, отих янголят, у мене волосся дибом стало. А що вже казати про батьків, які як тільки могли, дбали про своїх дітей. Сергій заради них їздив на заробітки, бо у селі — яка робота. Завжди їм гостинці привозив. Лариса теж дуже любила своїх дітей. Вона у нас — невістка із Білорусі. Але гарно прижилася у селі. Усе мріяла, коли ж то новосілля буде у новій хаті. А тепер не уявляю, як їм пережити таке горе.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: чотирьох братиків і сестричок ховали всім селом.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Учора на газопроводі Дашава–Київ–Брянськ–Москва в Чернігівській області було виявлено розгерметизацію *(Укрінформ)*

Омбудсман України Ніна Карпачова виступила на 12-й сесії Ради ООН з прав людини в Женеві *(Укрінформ)*

ПРИВІТАННЯ

Кадри вирішують все!

Відоме і справедливе твердження. Бо якщо колектив надійний, то і робота в ньому йде на лад. Це важливо будь-де, а надто у державній установі. Так вважає і керівник управління кадрів Апарату Верховної Ради **Володимир Мартинюк**.

До складу нашого парламенту входить 450 народних обранців. Забезпечувати їхню діяльність — непросте і відповідальне завдання управління кадрів. Однак на цьому низка завдань не вичерпується. Кожен депутат має свою патронатну службу, а якщо до цього переліку додати ще й фахівців самого Апарату Верховної Ради, отримаємо великий колектив. Незважаючи на чисельність, він має працювати чітко, як годинник. Про свій колектив Володимир Мартинюк каже просто: «Це великий і дуже складний механізм із своєю структурою і своїми проблемами, які доводиться вирішувати». І секрет їх розв'язання нехитрий — практичний досвід і невтомна праця.

Кожен бажаючий працювати в Апараті Верховної Ради має пройти конкурсну комісію, склад якої затверджує глава парламенту. Не обійтися також без стажування. За плечима Володимира Андрійовича був чималий досвід роботи із людьми — він пройшов шлях від простого інженера до заступника директора великого підприємства, а потім стежина в партійних органах — від завідувача відділу до першого секретаря столичного райкому партії. Але, однак, без усіх належних процедур у крісло керівника управління кадрів Володимир Мартинюк не потрапив. Він вважає, що схема добору фахівців для Апарату чесна й прозора. Вона дає змогу визначити справді кваліфікованих претендентів, які мають належну професійну підготовку і здатні дотримуватися певних морально-етичних норм.

Управління кадрів відповідає не тільки за добір спеціалістів. Чимало часу й зусиль потребує, приміром, процедура заохочення та нагородження, бо доводиться працювати із документами, які подають до Верховної Ради різні місцеві та державні установи. Часто люди нехтують буквою закону і припускаються багатьох юридичних помилок, які доводиться скрупульозно виловлювати й виправляти вже апаратникам. До їх буднів, до речі, також входить і робота з підвищення кваліфікації працівників...

Тож не дивно, що робочий день у Володимира Мартинюка починається о 8-й годині і не закінчується о 20-й. Із самого ранку він корегує складений з вечора план, вирішує, як краще організувати новий день. Каже, привчив себе до такого режиму ще з часів, коли працював на виробництві. Щоправда, робота в Апараті дещо складніша, бо й обсяг більший, але Володимир Андрійович не скаржиться. Згідно з його філософією — праця додає життю фарб. Якщо робота цікава, то і складнощі легко долати.

Минулої неділі керівникові управління кадрів Апарату Верховної Ради Володимиру Мартинюку виповнилося 60 років. Ми вітаємо шановного ювіляра і бажаємо міцного здоров'я, крилатого натхнення та яскравих кадрів!

«Голосоукраїнці».

Підприємці з Партії регіонів готові підвищити зарплати. Одразу, як уряд підніме «мінімалку»

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Народний депутат Георгій Скудар вважає, що українське машинобудування не потребує спеціальної підтримки з боку держави — наприклад, обмеження імпорту або податкових пільг. Проте підтримка, на думку депутата, потрібна споживачам продукції — підприємствам металургії, видобутку корисних копалин, будівельним компаніям тощо. «Розвиватися потрібно всім, бо якщо ми даємо пріоритет якійсь галузі, то за рахунок інших, — упевнений він. — Інша річ, коли навіть у цих умовах держава передбачає в бюджеті підтримку сільського господарства чи портів, але чомусь практично без тендерів закуповується обладнання на Заході, а не робиться у нас».

Г. Скудар переконаний, що держава повинна впливати на учасників ринку, щоб ті «принаймні чесно поводилися з вітчизняними виробниками». «Низькоефективну продукцію бізнес за свої гроші не купуватиме, — заявив депутат на зустрічі з журналістами в Краматорську. — Але нам потрібно брати участь у відкритих тендерах. Українські підприємства повинні бачити стимул, необхідний рівень, вміти виконувати вимоги і постачати продукцію споживачам».

За словами народного обранця, пік кризи в машинобудуванні припав на третій квартал 2009 року, і це стосується всього світу. «На першому етапі просто за інерцією терміново доробляли всі замовлення, які були профінансовані, проплачені аванси, були видані банківські гарантії. Потім настав етап виготовлення того, що йде тільки на технологію виробництва». ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод», президентом якого є Г. Скудар, сьогодні завантажено на 70 відсотків. При цьому лише 12 відсотків продукції відправляється українським споживачам, решта — на експорт. Але, за прогнозами керівника, вже в першому кварталі наступного року портфель замовлень буде заповнений. «Криза оголює проблеми, — додав народний депутат. — Баласт — це те, що, як кайдани, тримає бізнес у минулому, старих технологіях і процесах. Криза допомагає зрозуміти, чого позбутися, де вдосконалити, щоб зробити продукцію із мінімальними витратами, кращої якості — і тоді ти просунешся на ринку. І коли ціна буде нижчою, а якість вищою, ніж та, яку пропонують на ринку, — тоді ти виграєш».

Коментуючи докір Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко про те, що бізнесмени — члени Партії регіонів — спочатку повинні підняти зарплати на своїх підприємствах, а вже потім вимагати підняття мінімальних зарплат і пенсій від уряду, Г. Скудар зазначив, що таке зростання зарплат відбудеться, проте після того, як уряд підніме «мінімалку». Нині середня зарплата на заводі становить близько 3 тисяч гривень на місяць. «Ми чекаємо, що все-таки цей закон (про підвищення розміру мінімальної зарплати) буде прийнято, і ми автоматично піднімемо зарплату на 42 відсотки. Гривня девальвувала в півтора разу, у нас 88 відсотків — це експорт, значить, валюта, яку ми отримуватимемо, буде в гривнях більше в півтора разу. Але чому цей уряд отримує скажені гроші (від МВФ — **Авт.**), які становлять майже половину бюджету країни, — і жодної копійки не спрямовує на соціальний захист населення? Не треба говорити про те, що бізнес не піднімає зарплату, ми готові це зробити разом із прийняттям урядового рішення».

Ліна КУЩ.

На знімку: Георгій Скудар на фоні кліті сучасного прокатного стану, виготовленого для Магнітогорського металургійного комбінату (Росія).

Фото Олексія БУДЬКА.

«Червона рута». Двадцять років по тому

ФЕСТИВАЛЬ

У Чернівцях завершився XI фестиваль «Червона рута». Гран-прі отримав колектив «Солома-гурт» з Києва. У жанрі популярної музики відзначено співачку зі столиці Младу, у жанрі акустичної — гурт з Києва «Даха Браха» та братів Золотухіних з Луганська.

Очевидно, фестиваль за ці кілька днів пережив новий злет, і злет цей знов відбувся у Чернівцях, де « Червона рута» народилася 20 років тому. Певна рутинність знов змінилася підйомом, який, мабуть, навіяний спогадами 20-річної давнини, спрагою за справжнім святом, бажанням якось протистояти депресії, в якій перебуває країна останнім часом.

До речі, останнє відчуття підтвердив відомий музикант Тарас Чубай: «Сьогоднішня «Червона рута» продовжує лікувати хвору націю. Двадцять років тому було круто і класно. Ми ще зовсім молоді (мені заледве виповнилося 19 років) мали надію на відродження України. Не все вийшло так, як мріяли, але, на мою думку, і не все так вже погано. Велике щастя, що у нашій юності сталася така велика подія, як перший фестиваль «Червона рута», славний український форум, на жаль, досі єдиний такого плану».

До програми фестивалю ввійшли не тільки музичний конкурс та концерти, а також театральні вистави, фольклорні дійства, кобзарський марафон, який очолював Тарас Компаніченко. Відбулися покази українських кінострічок. Щодо театральних постановок, то чернівчани отримали справжній подарунок: Бенюк з Хостікоєвим показали свого знаменитого «Швейка», львівський театр М. Заньковецької — також досить відому виставу «УБН». Чернівчани також продемонстрували свої найпомітніші роботи, зокрема «Солодку Дарусю» за відомим романом буковинки Марії Матіос. До свята української пісні долучилися навіть українські науковці, які підготували «круглий стіл» «Українська музика через 20 років: від Рути до Рути». Назва, щоправда, наводить на сумні думки щодо зачарованого кола шляхів української музики. Зате мотогонщики порадували чернівчан екстремальним видовищем, в якому взяли участь кращі спортсмени з 22(!) країн.

Майже кожен фестивальний день завершувався великим концертом. Одним з кращих був концерт патріотичної пісні «Незламні». Різні покоління чернівчан, гості фестивалю прийшли послухати легендарних перших «рутівців»: сестер Тельнюк, гурти «Кому вниз», «Мертвий півень», «Танок на майдані Конго», «Тартак»... Усі їх зустрічали оплесками. Співали і нові твори, і ті, що давно вже стали хітами. Сестри Тельнюк виконали кілька композицій на вірші Василя Стуса, «Мертвий півень» неочікувано заспівав «Гуцулку Ксеню», «Кому вниз», вірні собі, представили композиції на слова Тараса Шевченка. Справжнім вибухом овацій вітали появу на сцені Тараса Чубая (група «Плач Єремії»). Двадцять років тому цей симпатичний юнак, заспівавши «Я літаюча голова», полонив слухачів чарівністю голосу. Літа додали йому ваги, проте романтизм і «оксамитовий» голос залишилися незмінні. Він співав свою знамениту пісню «Вона», яку любить не одне покоління. А під час виконання «Запроси мене у сни свої», «Мила моя» зал піднявся і підспівував артистові стоячи.

Великий концерт, який завершував фестиваль, відкрив Президент Віктор Ющенко. Він нагородив орденом «За заслуги» третього ступеня організаторів фестивалю: мистецтвознавця, заступника директора і художнього керівника «Червоної рути» від 1990—1999 років Анатолія Калениченка, директора цьогорічного фестивалю Тараса Мельника, режисера-постановника Сергія Проскурого та Олега Ребецького, гендиректора СП «Комора» (Київ). У промові, до речі, Президент пообіцяв, що відтепер фестиваль залишатиметься у Чернівцях.

На ювілейному концерті порадували публіку цьогорічні лауреати «Рути» «Солома-гурт», гурт «Даха Браха», брати Золотухіни. Співали Катя Чілі, «Гуцул Каліпсо», «Очеретяний кіт», «Крихітка Цахес», «Мотора», «Кому вниз», «Мертвий півень», сестри Тельнюк, «Тартак»... Згадали добрим словом Тризубого Стаса, Кузю з «Братів Гадюкіних», В'ячеслава Хурсенка та інших незабутніх перших «рутівців», котрих вже немає з нами. На їхню пам'ять «Вій» виконав композицію «Очі відьми», а глядачі запалили вогники запальничок. Втім, концерт міг оцінити кожен українець, оскільки він транслювався Першим Національним телеканалом.

Сергій СУЛИМА.

КОНКУРС

Що ви знаєте про Китай?

13 серпня цього року в нашій газеті під таким заголовком надруковано запитання конкурсу, присвяченого 60-річчю від дня створення Китайської Народної Республіки й організованого Посольством Китаю в Україні та телепрограмою «Аудієнція» Першого Національного.

Шляхом жеребкування визначено 10 фіналістів конкурсу: Анцібор Ганна (Тернопіль), Солодка Неля (Тернопіль), Разоренова Ірина (Луганськ), Ковач Оксана (Чернівці), Бербенюк Юрій (Вінницька обл., с. Муровані Курилівці), Мазана Юлія (Київ), Печуляк Юлія (Київ), Бойко Вікторія (Київ), Опанасенко Володимир (Полтава), Аксьоненко Валентина (Дніпропетровська обл., м. Павлоград), яких чекають призи: мобільні телефони, телевізори, комп'ютери, авіаквитки на двох до Китаю.

Сьогодні редакція газети пропонує вашій увазі правильні відповіді на запитання конкурсу. Репортаж про конкурс і нагородження його переможців наші читачі зможуть подивитися у телепрограмі «Аудієнція», яку транслюватиме Перший Національний 27 вересня.

1. С. 1 жовтня 1949 року.
2. С. 9,6 млн, 3 місце.
3. А. 55.
4. А. Папір, книгодрукування, компас, порох.
5. В. 2.
6. С. Панда.
7. С. Червоний.
8. D. 5.
9. D. Кішка.
10. А. 7%.
11. В. Третє місце.
12. В. Шанхай.
13. А. у жовтні 1971 року.
14. С. 1 липня 1997 року.
15. С. 171.
16. А. 1970 року.
17. В. 143.
18. В. Станція «Велика Китайська стіна».
19. С. Шеньчжень, Шаньтоу, Чжухай, Сямень.
20. В. 3-ю.
21. А. Міжнародний жіночий день.
22. D. Нація маньчжур.
23. В. Не Ер.
24. С. 4 тисячі.
25. А. 3%.
26. С. З періоду династії північних хань.
27. D. Сіань.
28. В. Даосизм.
29. С. Чжай Чжиган.
30. В. 51, 100.

«Донеччино моя, життя мого любов»

ЗВІТИ РЕГІОНІВ

Так назвали творчий звіт майстрів мистецтв та творчих колективів Донецької області його організатори. Хоча ця чудова поетична назва, видається, не сповна відповідала змісту звітного концерту цього регіону. Але про все стисло й по порядку.

Перед походом до Національного палацу «Україна», де 18 вересня відбувся звіт, глядачів зустрічали аж два духові оркестри. Розташувавшись на протилежних від центрального входу сторонах, вони грали по черзі, й музичні твори переважно Донецького краю змушувало багатьох виходців звідти зупинятися і слухати такі знайомі, рідні мелодії...

Після перегляду виставки професійних митців та художників-аматорів, майстрів декоративно-прикладного мистецтва, фотохудожників глядачі вщерть заповнили залу палацу. Та початок концерту дещо затримувався. Проте вже немолодих глядачок, які сиділи у наступному за моїм ряду, хвилювало не тільки це. Одна з них голосно зачитувала програму, а інші дружно обурювалися: "Та тут же немає жодного цікавого (здогадуюсь, вони мали на увазі відомих співаків) сольного номера, не буде чого слухати". А друга ще категоричніше: "Посидимо трохи та й підемо геть".

І ось на сцену виходить Президент України. Він розпочав зі свого традиційного привітання учасникам звіту. Приємно було, що, на відміну від попередніх подібних виходів, Віктор Андрійович цього разу не читав текст, а розмовляв із глядачами. Що привабило їх, і, відчувалося, вони вибачають йому майже п'ятнадцятихвилинне запізнення, а, отже, й затримку концерту. Сподобалося глядачам і запрошення Президента не шкодувати долонь, щедро дякувати учасникам концерту за їхні виступи.

Потім була також уже традиційна президентська акція — зачитування його указу про присудження чималій групі працівників мистецтв та культури різних мистецьких звань і вручення нагород та посвідчень.

А сам концерт розпочався не якимось твором про «життя мого любов» — Донеччину, чого слід було очікувати, а «Музичним піднесенням Києву» Івана Карабиця у виконанні чудового великого академічного симфонічного оркестру ім. С. Прокоф'єва Донецької обласної філармонії.

Оригінальним, яскравим і неповторним був другий номер — хореографічно-вокальна притча «Легенда Дикого поля». У ній — про непростих і нескорених скіфів, які проживали колись на території нинішньої Донеччини, діалог вічності й сьогодення.

За цим дивовижним хореографічним полотном звучала прем'єрна пісня «Нескорена країна», яку виконала заслужена артистка України Алла Афанасьєва, солістка обласної філармонії, та кілька хорів.

Скромно, лише двома наступними номерами концерту — хореографічним плакатом «Шахтарські горизонти» і піснею «Рідний Донбас» — організатори концерту нагадали про те, хто звітує на головній сцені країни.

Далі на сцені були прекрасні композиції: хореографічна — «Україна вітає» і вокально-хореографічна — «Єднаймося, люба родино», чудово звучали українські народні пісні «Моя хатина», «Сусідка», твори у виконанні донецьких професійних колективів і солістів — Державної музичної академії, академічного державного театру опери та балету, обласного музично-драматичного театру і філармонії.

Особливе захоплення викликали у глядачів танцювальна майстерність і витонченість самобутнього заслуженого академічного ансамблю пісні та танцю України «Донбас» та інших колективів. Загалом у концерті було багато хореографічних номерів, що свідчило: на Донеччині люблять танцювати. І не просто так, а запально, захоплююче!

Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

Порадували і навіть здивували донеччани глядачів своєю фольклорно-етнографічною композицією «Джерела рідної землі», в якій широко були представлені народні пісні і танці цього краю. Приємно було бачити, що виконували багатонаціональні фольклорні номери переважно молоді учасники.

Це одна з особливостей звіту донеччан. Друга — те, що майже всі номери звучали українською мовою. А коли після виконання всіма учасниками звітного концерту фінальної пісні «Життя заради майбутнього» в залі «заревів і застогнав Дніпр широкий», у багатьох глядачів на очах з'явилися сльози... А оплески довго не вщухали. Втім, вони були бурхливими й потужними також (не лише за порадою Віктора Андрійовича) після кожного з номерів, але щоразу обривалися через початок наступного.

А ті жіночки, котрі були невдоволені програмою концерту, також щиро і щедро аплодували, не раз вигукували: «Браво!» Одна з них навіть вибачалася переді мною. Не розчув за що, але, мабуть, за мої кілька запитливих поглядів на них, коли вони гучно обурювалися.

Збуджені й схвильовані глядачі залишали залу. Бо на сцені був не просто концерт-звіт, а неймовірно яскраве, високохудожнє, динамічно цілісне дійство.

І останнє. Враження автора щодо назви. На мою думку, це був концерт-розповідь не лише про індустріально-шахтарську Донеччину. А про всю Україну, про її багатющу культурно-мистецьку спадщину. Цей концерт — мистецький заклик до єднання всіх її регіонів і народностей. І тому, видається, цілком слушною була б, приміром, така назва звіту: «Донеччино, наша, українська!» Бо саме це красномовно і дуже переконливо довели учасники звітного концерту.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: фрагмент зі звіту донетчан.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Серце-дзеркальце, кажи!

- **Кабінет Міністрів подав до парламенту проект держбюджету-2010 — про владу з люстерком або любов з першого погляду.**
- **Міністерство фінансів планує спрямувати на рекапіталізацію банків наступного року 50 мільярдів гривень — про розлучення по-українськи.**
- **Дефіцит Пенсійного фонду 2010 року планується на рівні 17,9 мільярда гривень.**

Полюби мене таку, якою я є!

Хто б сумнівався, що на порозі президентських виборів запропонований урядом до розгляду проект держбюджету-2010 не критикуватиме хіба що ледачий! Підстав задосить. По-перше, законодавчо закріплені в минулому на хвилі революційного і економічного піднесення соціальні стандарти апріорі недосяжні. По-друге, поліпшення життєвого рівня не на словах, а на ділі неможливе без докорінного покращення міжбюджетних відносин. По-третє, макропрогнози спираються на невизначений номінальний розмір ВВП, хоч очевидно, що до трильйона гривень цього року він не дотягне (так само — на неузгоджені ціни на природний газ і системне значення валютного курсу). По-четверте, на тлі згортання промислового розвитку цього року будь-який проект держбюджету на наступний рік матиме вигляд прогресивного. По-п'яте, критикувати, навіть якщо не хотілося, було треба — вимагали партійна дисципліна і правила передвиборного жанру, а ще муляло бажання осадити гонористу прем'єрку. Звідси — низка геть дилетантських закидів — про зростання грошової бази, нібито не забезпечене емісією, про популістський характер проекту держбюджету або 12-відсотковий дефіцит держбюджету цього року і таке інше. Звідси і стійка підозра у спостерігачів, що Юлія Тимошенко промовляла в «Українському домі» перед зацікавленою аудиторією, наче перед чарівним люстерком. Звідси ж і її погроза «дати хід» держбюджету-2010 постановою Кабміну. Усього цього нема і не відбудеться, реалії свідчать про інше.

Пасивність уряду не відповідає класичним антикризовим заходам, але проект держбюджету — крок до класики. Це стосується і розміру його дефіциту, до чого вдаються інші країни, і акценту на інвестиційні видатки (на розвиток космічної, сировинної галузей, реформи вугільного і житлово-комунального секторів, енергозберігаючих технологій тощо), і конструктивного, на перший погляд, механізму перебудови міжбюджетних відносин. (Ці реформи можна оцінити тільки на практиці. Хоча чимало голів місцевих громад схвально про них відгукуються). Власне, і всі інші презентовані новації, як на мене, вже давно на часі. Але повірити в них до появи предметної експертизи — це майже те саме, що повірити в любов з першого погляду. А ми вже не такі наївні.

Держфінпослуг може прислужитися

Принаймні цієї осені ми стали помічати те, на що раніше не звертали уваги. Скажімо, стрибки валютного курсу залишають 80-120 відсотків річних прибутку на торгівлі грішми. Це так вони компенсують втрачене, адже державі не потрібні банки-банкрути, вони мають кредитувати і реальний сектор економіки, і нас, громадян. Недарма, як свідчить презентований держбюджет, Мінфін має на меті продовжити програму рекапіталізації банків і наступного року. Нагадаю, закладені на цей рік 44 мільярди гривень, як то кажуть, залишилися неосвоєні. Уряд витратив на фактичну націоналізацію банків і підтримку державних 12,124 мільярда гривень, тоді як не менше потребують банк «Надра» і Укрпромбанк. Продовжують зростати обсяги проблемних кредитів і збитки у банківській системі. Офіційний курс долара США наразі перетнув психологічний бар'єр у 8 гривень. Недовіра населення до банків унеможливлює будь-які добрі почуття до влади, на часі, як то кажуть, вдаватися до радикальних змін.

Глава Держфінпослуг Віктор Суслов запропонував підпорядкувати йому нагляд за діяльністю комерційних банків, відібравши цю функцію у Нацбанку. Він переконаний, що уряд і профільні комітети Верховної Ради підтримають відповідний законопроект, а в разі потреби — законодавці подолають вето Президента. В Нацбанку, звісно, таку ідею не привітали. І це зрозуміло. Можна уявити, чого, скажімо, наговорило б чарівне люстерко Віктору Івановичу, якби він поцікавився у нього про якість держнагляду за страховими, лізинговими, факторинговими компаніями або ломбардами. Нелітературних слів не бракувало б, тож чи варто ризикувати навіть таким-сяким контролем за комбанками? Очевидно, мантія мегарегулятора пасувала б главі Держфінпослуг, але тільки в очах Прем'єр-міністра, яка, схоже, вірить і в любов з першого погляду, і в розлучення з переділом повноважень Нацбанку.

Курчат по виборах рахують

Чи будемо жити краще наступного року? На це нам не відповіли, але можна уявити за прогнозним розміром дефіциту Пенсійного фонду. Надходження до нього мають скласти 160 мільярдів 643 мільйони 800 тисяч гривень, видатки — 177 мільярдів гривень. Але, звісно, можуть і не скластися. Або в разі меншої суми наявного залишку за підсумками цього року, або в разі зниження доходів платників, або в разі невиконання бюджетного розпису, про що змушує згадувати чи не найменший у світі дефіцит загальнонаціонального балансу, торжество необмежених пенсій і застосування в країні специфічних соціальних стандартів. Або в разі, якщо від проекту держбюджету, представленого в Українському домі, в парламенті не залишать каменя на камені. Авжеж. Іще треба, щоб парламент поновив роботу. А схвалений ним проект держбюджету підписав глава держави.

Наших курчат рахують не по осені, а по виборах.

Сергій ВЛАД.

РЕГІОНИ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Щоб знання були міцними

Міська влада Хмельницького привітала з новим навчальним роком дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування. Для них організували свято у Палаці творчості для дітей та юнацтва. Ста сорока школярам, серед яких понад три десятки першокласників, вручили подарункові набори зі шкільним приладдям та солодощі. Діти переглянули концертну програму, взяли участь у конкурсах, переможці отримали призи.

У місті в сім'ях опікунів виховується 201 дитина. У двох дитячих будинках сімейного типу та прийомній сім'ї зростають сімнадцятеро дітей. За успіхи в навчанні діти-сироти і малюки, позбавлені батьківського піклування, завдяки депутатам міської ради та спонсорам отримали близько півсотні комп'ютерів та ноутбуків.

Ірина КОЗАК.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Мільйони на інсулін

Кабінет Міністрів виділив додатково 8 млн. 976 тис. грн. на закупівлю інсуліну в Луганській області. З початку 2009 року регіон вже одержав із держбюджету 11 млн. грн., однак цих коштів виявилося недостатньо. Усього тут зареєстровано 47 тисяч інсулінозалежних людей.

Алла АНТІПОВА.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Спортсмени та їхні тренери отримали кімнати у гуртожитку

За сприяння міської влади Тернополя десять спортсменів та їхні тренери отримали окремі кімнати у гуртожитку. Згодом вони зможуть їх приватизувати, запевняють у міськраді.

Для більшості спортсменів та їхніх наставників це перше окреме житло. Вони сподіваються, що з часом поліпшать житлові умови, а нині раді й кімнаті.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Три тисячі гривень — збитки від кинутого недопалка

Невдало закінчилася спроба покурити для шестикласниці одного із сіл Березнегуватського району Миколаївської області. Недбало кинутий недопалок потрапив у стіг сіна — почалася пожежа.

Як повідомив центр пропаганди УМНС у Миколаївській області, дах прибудови, який палахкотів, першим помітив сусід, котрий викликав рятувальників. Пожежники ліквідували полум'я. Але вогнище загоряння охопило 70 квадратних метрів — знищено дах прибудови, згоріло півтонни сіна, ушкоджено дах житлового будинку. Збитки становлять три тисячі гривень.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 177 (4677)
ВІВТОРОК, 22 ВЕРЕСНЯ 2009

Президент України підписав указ про помилування 77 засуджених, задовольнивши таким чином 181 клопотання громадян та народних депутатів *(УНІАН)*

Начальник Головного управління МВС у Криму, народний депутат **Геннадій МОСКАЛЬ** звернувся з депутатським запитом до Генерального прокурора України із проханням визначити статус Сімферопольського міського голови Геннадія Бабенка *(Укрінформ)*

ЖАХ!

Заручницю, яку звинуватили у крадіжці, катували п'ять днів

Кримінальну хроніку 90–х нагадує випадок, який стався в Маріуполі: 25–річну мешканку міста катували, вимагаючи грошей. А почалося все з того, що дівчину, яка ніде не працювала і не мала постійних доходів, один зі знайомих пустив пожити в кімнаті приватного будинку. Як плату за житло дівчина вела домашнє господарство. Крім неї, у тому само будинку знімав кімнату ще один квартирант.

Власник житла нещодавно продав нерухоме майно, яке належало йому, і зберігав за місцем проживання досить велику суму валюти. Одного дня виявилося, що гроші зникли. Підозрюючи квартирантів у крадіжці, господар не став звертатися до міліції, а поділився проблемою зі знайомими. Ті запропонували допомогти повернути гроші за певну винагороду. Слідчі-аматори взялися «вибивати» свідчення у дівчини-квартирантки. Та зізналася, що знала про схованку і розповідала про неї хлопцеві, який знімав другу кімнату. Хлопцеві вдалося зникнути з поля зору знайомих господаря, і ті переключили всю увагу на дівчину. Вони посадили її до автомобіля, погрожували і залякували. Відвезли до лісосмуги, де били гумовим кийком, кололи ножем, стригли волосся, обливали бензином. Потім відвезли на цвинтар і погрожували вбивством.

Перелякана жертва була готова на все, аби якомога довше залишитися живою. Вона називала мучителям нові й нові адреси, де начебто сховала гроші. Побачивши, що швидко вирішити проблему не вдається, чоловіки відвезли дівчину на квартиру до знайомої. Там катування продовжилися: потерпілу прив'язували до батареї, били, підключали електрострум. Участь у збиткуваннях брала і господарка квартири разом із друзями. Оскільки полонянка була сиротою, вона не могла розраховувати, що хтось кинеться її шукати. Тому участь нещасної, здавалося, була вирішена. Але допоміг випадок: до квартири зайшла родичка господарки. Вона й викликала «швидку».

Зараз потерпіла перебуває в одній із лікарень міста. Крім сильного нервового потрясіння, у неї численні пошкодження голови, обличчя, грудної клітки, струс головного мозку, черепно-мозкова травма. Зловмисників затримано: з'ясувалося, двоє з них уже притягалися до кримінальної відповідальності.

Вл. інф.

Як будівельний магнат став «кидалою»

ПЛАТІТЬ, ПАНОВЕ, ПОДАТКИ!

Хоча четверо підприємців і не здогадувалися про фантастичні суми на своїх рахунках, за це вони разом сплатять 23 мільйони гривень.

Ще у 2006 році керівництво ТОВ «ТВК «С.» вирішило розробити схему відходу від податків, оформивши чотирьох своїх працівників приватними підприємцями в різних районах Запоріжжя. Отже, підлеглі Ф., Є., К. та Кл. умовно вийшли з розряду звичайних робітників і стали представниками малого бізнесу.

Відтоді оптова торгівля будівельними матеріалами велася через них на умовах комісії. Перебуваючи на спрощеній системі оподаткування, новоспечені підприємці сплачували лише по 200 гривень єдиного податку щомісяця. Товар реалізовували юридичним та фізичним особам, кому не потрібні були підтверджувальні документи та податкові накладні. Зате мільйонна виручка «живими грошима» йшла до ТОВ «ТВК «С.». А там її намагалися підвести під статтю валових витрат. Тільки за друге півріччя 2007 року та перше півріччя 2008-го в такий спосіб було приховано від оподаткування майже 3,3 мільйона гривень. От тільки фіктивні підприємці з того нічого не мали. Отримуючи лише щомісячну платню, вони навіть не здогадувалися, що через рахунки їхніх «фірм» «прокручувалися» шалені гроші.

І це вийшло їм боком. У рамках планових перевірок податківці розплутали всю схему. Зокрема, громадянка Ф. згідно зі звітами 2006—2008 років отримала виручку від реалізації в сумі майже 950 тисяч гривень. А ось за даними книги обліку доходів та витрат, виписок банку та актів звірок її трирічна виручка становила понад 48,5 мільйона гривень. Звідки ж така розбіжність? Насправді під час торгівлі комісійним товаром до загального обсягу виручки включалася не вся отримана сума, що надходила на розрахунковий рахунок та до каси, а лише комісійна винагорода за реалізацію будматеріалів.

Ураховуючи те, що у підприємців спрощеної системи оподаткування граничний обсяг реалізації має становити 500 тисяч гривень на рік, їм необхідно було перейти на загальну систему оподаткування та зареєструватися платниками ПДВ. В іншому разі доводиться сплачувати штрафи і відшкодування податку до бюджету. Звичайно, за три роки цього жоден із чотирьох не зробив. А власники мовчали — адже схема працює!

Так само «погоріли» й інші підставні особи. За три роки Є. «наторгував» замість 403 тисяч офіційних понад 16,5 мільйона «тіньових» гривень, К. — замість 750 тисяч — майже 29 мільйонів гривень, Кл. — не 896 тисяч, «засвічених» у звітах, а близько 28 мільйонів гривень... Такого держава не пробачає. І хоча суми податків та донарахувань адекватні сумам порушень, для звичайних найманих працівників вони означають катастрофу. Бо так званому приватному підприємцю Ф. донараховано понад 12 мільйонів гривень, Є. — 3,8 мільйона гривень, К. — майже 7 мільйонів. Усі вони, до речі, не погодилися з податковими повідомленнями-рішеннями та намагаються оскаржити їх. Наприклад, Кл. — у Запорізькому адміністративному суді. Однак суд, у свою чергу, своєю постановою вже відмовив у задоволенні позову.

Тож навіть якщо четверо горе-бізнесменів і справді не знали про оборудки, котрі провертали за їхніми спинами працедавці, це не звільняє їх від відповідальності. От тільки хто сплачуватиме мільйонні штрафи після безнадійної процедури оскарження (закон на боці держави) — вони самі чи «розумний» власник, наразі невідомо.

Микола НІКІТЧЕНКО,
старший податковий інспектор ДПА в Запорізькій області.

У Камбурліївці зі злочинністю і громадськість бореться

ДОСВІД

Старше покоління ще добре пам'ятає, як за радянських часів у вихідні дні, вечірній час в населених пунктах здійснювали патрулювання загони народних дружинників. Ці формування досить успішно допомагали дільничним інспекторам міліції забезпечувати громадський порядок та спокій. З розпадом Союзу з різних причин це позитивне напрацювання надовго забулося. Але кілька років тому про радянський досвід співпраці громадян із працівниками міліції все ж таки згадали.

Зробили спробу відновити роботу громадських формувань на територіях практично всіх місцевих рад. Але, на жаль, важко підібрати добровольців, які б на голому альтруїзмі допомагали дільничним інспекторам нести службу. Тут якби хоч якесь заохочення — на кшталт пільгового проїзду у громадському транспорті під час виконання службових обов'язків чи надання якихось побутових пільг за понадурочну роботу. Адже актуальність роботи громадських формувань сьогодні, як то кажуть, видно неозброєним оком: через кризу і спад економіки росте безробіття, зростає і злочинність. І це при тому, що більшість дільничних інспекторів обслуговують по кілька територій, тож навіть бувати часто в кожній — і то проблема. Звичайно, це ускладнює і без того не найкращу криміногенну ситуацію. Інша річ — у Камбурліївці Онуфріївського району.

Місцевий житель Сергій Трепачов, коли виявляв бажання стати громадським помічником дільничного (цю громадську посаду він обіймає вже четвертий рік), на якісь пільги чи винагороди не розраховував. Бо їх і немає. Приймаючи таке рішення, чоловік керувався іншим: «Виховую п'ятьох дітей, тож хочу, щоб вони безпечно ходили селом, спокійно почувалися на дискотеках чи в інших місцях масового відпочинку молоді. Та й взагалі, якщо кожен буде займати позицію «моя хата скраю» і тільки лаяти владу, то порядку у нас ніколи не буде...».

«Із Сергієм ми організовуємо подвірні обходи, разом здійснюємо заходи з охорони громадського порядку — чергуємо в місцях масового відпочинку людей. Залучаємо до цього і місцеву громадськість. Він надає істотну допомогу в попередженні правопорушень, розкритті злочинів», — розповідає про свого активного помічника, справедливу й вимогливу людину дільничний інспектор Андрій Пугач.

Факт. Нещодавно помічник дільничного сам затримав крадія, якого вже тривалий час розшукували правоохоронці не тільки Онуфріївського, а й двох сусідніх — Кременчуцького та Світловодського — районів.

Кілька місяців 18-річний камбурліївець залишався «невловимим» не тільки для працівників міліції. Давно вже шукали його й ті, в кого він «прибобив ноги» скутерам, велосипедам, мобільним телефонам. А під час останнього візиту злодія у рідні краї на мотоциклі «Ява» (звісно — не на власному), його затримав у лісі Сергій Трепачов.

«Ми з ним довго розмовляли, — розповідає Сергій Анатолійович. Я переконував хлопця йти десь на роботу, повернути з тієї дороги, на яку став. Працював же він раніше в місцевому господарстві...». А хлопець — за своє: «Відпустіть, а я вам десять мобілок принесу». Показав він і де сховав «Яву», зізнався, що вкрав три скутери та до 20 велосипедів.

«За тобою ж смерть ходить, уб'ють же колись за крадене», — знову старався достукатись до глузду крадія помічник дільничного. Та повчальна, але марна чотиригодинна ранкова бесіда в лісі результатів не дала —смак легкої наживи вже, мабуть, нічим не переб'єш. Тож погодувавши вдома затриманого та переодягнувши, доставив його до райвідділу міліції.

«Шкода таку молодь, — каже Сергій Трепачов. — Але й безкарність призведе до ще більшої біди. Погрузнемо в злочинності, яка ставатиме дедалі жорстокішою і цинічнішою, і тоді вже не зможемо їй протистояти».

Руслана СОРОКА.
Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

На знімку: помічник дільничного Сергій Трепачов.

Фото Руслани СОРОКИ.

Кадрова «чистка»

Арештовано начальника дільничних інспекторів Чорнобаївського райвідділу міліції Головного управління МВС України у Черкаській області. Тепер уже колишній правоохоронець відповідатиме перед законом за вимагання хабара з підозрюваного у злочині. Як повідомив новопризначений начальник черкаської міліції Микола Лушпієнко, від роботи відсторонено керівництво всього Чорнобаївського райвідділу. Це, зазначив головний міліціонер області, лише початок тотального очищення лав правоохоронців від нечистих на руку людей.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Піймали доцента

Доцента одного з дніпропетровських ВНЗ затримали у службовому кабінеті з хабаром. До правоохоронців звернулися студенти, в яких викладач вимагав гроші: з одного — 1 200 гривень за успішне складання іспитів з двох дисциплін літньої сесії, у другого — 4 000 гривень за успішне складання заліків минулих сесій, літніх іспитів з двох дисциплін та курсової роботи. Самарська прокуратура м. Дніпропетровська уже направила кримінальну справу до суду, **повідомили в прес-службі прокуратури області.** Доценту загрожує позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

«Якщо кожен буде займати позицію «моя хата скраю» і тільки лаяти владу, то порядку у нас ніколи не буде...»

Хабарництво — хвороба виліковна

Якщо у північно-східних сусідів традиційно, ще за часів Миколи Гоголя, дві основні хвороби — то погані дороги і надмір «розумників», то в нашому, українському суспільстві, окрім перелічених, є ще один хронічний діагноз — хабарництво. Зізнаймося: хто з нас, тією чи іншою мірою, уникнув цієї «болячки» упродовж останніх кількох років? Та, на щастя, між нами дедалі частіше, хоча й рідше, ніж вимагає хронічна ситуація, з'являються ті, хто відмовляється давати «на лапу». Повіривши правоохоронцям, зокрема — прокуратурі, люди звертаються до них по допомогу. І хабарники замість омріяних дармових грошей отримують конкретні строки позбавлення волі...

В одному з офісних приміщень обласного центру відчинилися двері, й всередину швидко зайшли правоохоронці. Зайшли вчасно. Двоє посадовців саме отримували хабар від співрозмовника, не знаючи, що доведений до відчаю «давальник» напередодні звернувся по стражів закону. Хто ж вони, ці любителі легкої наживи, які щойно взяли у директора одного з товариств П. 100 тисяч гривень?

Ще зовсім молоді люди — сільський голова одного із сіл Сумського району та депутат цієї само сільради. Про таких у народі кажуть: «Молоді, але з «ранніх».

У травні нинішнього року П. задумав побудувати на території, підпорядкованій сільській раді, автозаправну станцію. А як втілити задум в життя без земельної ділянки... Сільський голова пообіцяв це питання вирішити на черговій сесії сільради. Але за умови: директор має дати йому та одному з депутатів «відступного» у розмірі 100 тисяч гривень. Та ще 50 тисяч після оформлення земельної ділянки площею 0,33 гектара.

Як повідомив прокурор Сумського району Сергій Таранушич, хабарники після затримання були доставлені до прокуратури і допитані як підозрювані. Того само дня виконуючий обов'язки прокурора області Сергій Кулинич порушив кримінальну справу стосовно ласунів до чужого. Нині триває досудове слідство.

Майже в часі збіглося й затримання співробітниками прокуратури ще одного хабарника. Щоправда, не у фешенебельному офісі, а у вагоні поїзда. Річ у тім, що начальник одного з потягів Південно-Західної залізниці вимагав і одержав хабар від жителя Конотопа за перевезення багажу без відповідної документації. «Хабарник-сервісмен» отримав від конотопця 900 гривень за перевезення трьох коробок з лазерними компакт-дисками з «жемчужини у моря» — Одеси. І був прикро вражений, коли саме в час «Х» нагрянули правоохоронці. Шахраюватий начальник потяга, звичайно ж, не знав, що конотопець напередодні також звернувся із заявою до транспортної прокуратури про вимагання у нього хабара.

Як повідомили нам у прокуратурі області, начальнику потяга інкримінується стаття Кримінального кодексу, яка, між іншим, передбачає покарання не лише у вигляді солідного штрафу, а й позбавлення волі строком від двох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Тож цілком ймовірно, що після суду залізничник знову зайде до вагону, але вже загратованого у клітинку, який помчить його у місця, де славнозвісний Макар телят не пас.

«Перевертні» у погонах також не проти дарівщини

Засоби масової інформації постійно інформують своїх читачів, причому останнім часом майже безперестанно, що до хабарів ласі так звані «перевертні» в погонах. Ось і нещодавно, прес-служба обласної прокуратури повідомила: на гарячому затримано помічника дільничного інспектора міліції Х. «Добродія» у погонах арештували під час вимагання і отримання ним хабара у розмірі дві тисячі гривень. Таку суму він вирішив злупити з жителя райцентру за непритягнення того до кримінальної відповідальності.

При огляді у Х. виявлено і вилучено вказану суму грошей номіналом по 500 гривень. Слідчим міжрайонної прокуратури порушено і прийнято до провадження кримінальну справу. Вчорашньому помічнику дільничного інспектора «світить» казенний дім строком від 5 до 10 років.

Уявіть собі ситуацію: засуджений злочинець ось-ось має відбути «у місця не дуже віддалені». Ті, кому він завдав болю і шкоди, отримали бодай невелику моральну компенсацію. Та знаходяться «перевертні», які за грошову подачку ладні і тут проміняти честь і совість, і добитися полегшення для злочинця. Як, наприклад, посадова особа слідчого ізолятора К. та один із колишніх начальників сектору внутрішньої безпеки управління державного департаменту України з питань виконання покарань в Сумській області В. Ці особи — капітан і майор внутрішньої служби — протягом червня-липня нинішнього року, використовуючи мобільний стільниковий зв'язок, банківські рахунки та картки, вимагали і отримали від двох засуджених та їх родичів хабар у розмірі 1630 гривень. Пообіцявши сприяти, щоб засуджених направили до виправної колонії, розташованої в межах області, а також простежити, щоб до злочинців не вживали заходів впливу за допущені ними порушення режиму утримання у слідчому ізоляторі.

Обидва хапуги своєчасно були схоплені за липкі рученята працівниками прокуратури. Як досвідчені правники затримані вирішили за краще вже на перших допитах визнати свою причетність до вказаного злочину. Та все одно обом загрожує покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з конфіскацією майна.

Як бачимо, українське хабарництво — хвороба хоч і заразна, але виліковна. Чим буде більше їй спротиву, тим швидше очистимося від цієї страшної зарази.

Хто з чиновництва більше всього полюбляє жити «на халяву»? Відповідь дасть невеликий аналіз роботи органів прокуратури області у нинішньому році.

До суду з обвинувачувальними висновками направлено 9 кримінальних справ стосовно 12 обвинувачених за ст. 368 Кримінального кодексу України (одержання хабара). Посадова палітра любителів поповнювати власні капшуки брудними грошима строката.

Серед обвинувачуваних — п'ять службових осіб з органів внутрішніх справ, зокрема, один із заступників начальника лінійного відділення на станції, старший інспектор взводу дорожньо-патрульної служби УДАІ, оперуповноважений сектору боротьби з незаконним обігом наркотиків, двоє оперуповноважених карного розшуку. Схоже, коментує ситуацію старший прокурор відділу обласної прокуратури Олександр Алтухов, у лавах нашої міліції хабарництво стало системним явищем.

Окрім перелічених, «доблесні» лави хабарників останнім часом поповнили посадові особи відділення судово-медичної експертизи, керівник відділу комерційного банку, п'ять службових осіб державних, комунальних та інших підприємств. Загальна сума одержаних хабарів становить приблизно 103,5 тисячі гривень і 1700 доларів.

Звичайно, не всі державні службовці і правоохоронці хабарем «крапленні». Однак, як засвідчують факти, за роки незалежності хабарництво у нашій державі переросло з хвороби в епідемію, позбутися якої можна лише спільними зусиллями.

Григорій ХВОСТЕНКО,
Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ОТАКОЇ!

За гроші пайовиків придбали для себе земельні ділянки

В Івано-Франківську притягуються до кримінальної відповідальності службові особи товариства з обмеженою відповідальністю, які свого часу уклали договори про участь на паях у будівництві двох житлових будинків із 17 громадянами, але своїх зобов'язань не виконали.

Правоохоронці з'ясували, що товариство протягом 2005—2006 років отримало від пайовиків на зведення житла 2 мільйони 618 тисяч гривень коштів. Півтора мільйона гривень фірма справді спрямувала на будівництво одного будинку. Решту ж коштів громадян витратила на придбання кількох земельних ділянок. Як повідомили в центрі громадських зв'язків УМВС в області, проти службових осіб ТОВ прокуратура Івано-Франківська порушила кримінальну справу.

Заробляв мільйони, а податки не платив

Приватний підприємець Івано-Франківська, здійснюючи операції з брухтом кольорових і чорних металів, отримував кошти від цієї діяльності на картковий рахунок та не вказував їх у декларації про доходи. Як повідомили у відділі масово-роз'яснювальної роботи та звернень громадян ДПА в області, тепер йому доведеться сплатити додатково до бюджету майже 2 млн. грн.

Подібна доля спіткала й івано-франківця, котрий займався діяльністю у галузі будівництва на умовах сплати єдиного податку. Він перевищив допустимий обсяг виторгу від діяльності за спрощеною системою оподаткування протягом року (500 тис. грн.), однак, всупереч вимогам законодавства, не перейшов на загальну систему оподаткування. За результатами перевірки йому доораховано понад 107 тис. грн. податку з доходів фізичних осіб, більш як 214 — ПДВ та 142,5 тис. грн. штрафних санкцій за те, що здійснював розрахункові операції без застосування реєстратора.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

Звільнили за кулаки

Із лав органів внутрішніх справ звільнено двох старших лейтенантів, які працювали оперуповноваженими відділу карного розшуку Рівненського міського відділу міліції. У ході службового розслідування підтвердився факт застосування ними засобів фізичного впливу до одного із затриманих, про що відділ внутрішньої безпеки повідомив батько постраждалого. Дії тепер уже колишніх міліціонерів підпадають під ознаки злочину, передбаченого частиною 2 статті 365 Кримінального кодексу України, тому матеріали перевірки, проведеної відділом внутрішньої безпеки, направлено до прокуратури міста Рівне.

Олександра ЮРКОВА.

«Ваш син у міліції. Привезіть дві тисячі доларів»

Повіривши у нічний дзвінок, батько віддав гроші шахраям

Жертвою став мешканець Горлівки Донецької області, 50-річний шахтар-пенсіонер Сергій Костянтинов. У колишнього гірника троє дітей: дві старші доньки заміжні, а 23-річний молодший син Анатолій живе сам.

«Син працює у приватній фірмі, прогодувати себе може, але я, як батько, постійно переживаю за нього, дзвоню, цікавлюся, чи він ситий, чи вдягнений, — розповів Костянтинов. — По кілька разів на день набираю номер сина. А тут дзвінок о третій ночі: у трубці молодий чоловік заплаканим голосом, схожим на голос мого сина, повідомляє, що він потрапив до міліції за бійку і що йому «світить» сім років позбавлення волі!»

Після цього трубку взяв начебто «слідчий», який перерахував статті Кримінального кодексу, а потім озвучив вимогу: щоб «відмазати» сина, потрібні дві тисячі доларів, причому негайно — протягом години. Батько дав згоду: він був шокований і лише потім збагнув, що не спитав, де саме перебуває син. За словами Сергія, він одразу повірив, що телефонує Анатолій, хоча номер не висвітився. Але коли людина плаче, голос змінюється, тож батько, ані секунди не вагаючись, кинувся рятувати дитину. Одразу став набирати номер сина, але той не відповідав.

«Я ламав голову, як дістати такі гроші в максимально короткий термін — за годину! — хвилюється пенсіонер. — Невідомі проінструктував мене, дали номер телефону, за яким треба дзвонити і повідомити, як у мене просуваються пошуки грошей. Ще одна деталь: зловмисники вимагали всю суму — дві тисячі доларів — обміняти на гривні. І це серед ночі! Казали, що в супермаркетах є термінали, де можна обміняти валюту. Але не врахували, що в нашому місті всі супермаркети працюють до 22-ї години, а відкриваються о восьмій ранку. Тоді мої співрозмовники запропонували з'їздити до залізничного вокзалу, де є черговий пункт обміну валюти».

Очевидно, шахраї побоювалися, що, передаючи долари, потерпілий може переписати номери купюр і згодом повідомити правоохоронні органи. Тому й затіяли оборудку із обміном. «Отримавши на руки 15 800 гривень, я набрав номер. Мені сказали поїхати на газову заправку, де на мене чекатиме таксі. Далі, відповідно до інструкції, я передав таксисту згорток із грошима і знову вирушив на залізничний вокзал, куди начебто мали привезти мого сина. Але ані через п'ятнадцять хвилин, ані через годину Анатолія не було. І тут я набрав його номер іще раз. І почув голос сина. Він і не підозрював, яка історія з ним «трапилася», а весь цей час спав...»

Батько спочатку не міг повірити, доки на власні очі не побачив сина, приїхавши до нього додому. А після цього вирушив до міліції.

«Зараз ведеться слідство і встановлюються подробиці того, що трапилося, — повідомив виконуючий обов'язки начальника відділу карного розшуку Центрально-Міського райвідділу міліції Горлівки Олег Аверін. — Слідство вже має певну інформацію, яка відпрацьовується. Встановлюються особи, які можуть бути причетні до злочину. За фактом порушено кримінальну справу за статтею «шахрайство».

Ліна КУЩ.

До початку вересня в країні зібрано 21 мільйон 662 тисячі тонн пшениці — на 19,3 відсотка менше, ніж на аналогічний період 2008-го. Середня врожайність — 32,2 ц/га — на 6 ц/га нижче торішньої *(Держкомстат)*

Президент Білорусі Олександр ЛУКАШЕНКО: «Якщо Україна захоче, то протягом п'яти років вона зможе відновити своє сільське господарство. Якщо буде бажання, щоб Білорусь підключилася до цього процесу, ми допоможемо» *(АПК-Інформ)*

СИТУАЦІЯ

Насіння лежить у землі, як у коморі

— Озимий ріпак посіяли ще наприкінці літа, а він не зійшов до цього часу, — каже заступник начальника Ямпільського районного управління сільського господарства Вінницької області Василь Рочняк. — Хоч би де листочок зазеленів. Нема вологи — нема сходів.

На 4,5 тисячі гектарів розмістили у районі озимий ріпак. Його висіяли майже у кожному з двадцяти господарств. Фахівці висловлюють тривогу з того приводу, що посіви можуть увійти в зиму ослаблені. Така ситуація стане причиною вимерзання посівів. Волога потрібна й для інших культур. У районі вже заклали в грунт насіння озимої пшениці на площі три тисячі гектарів. Сіють кукурудзу і соняшник. І чекають дощу.

— З початку року на наші поля випало тільки 150 міліметрів опадів, — продовжує Василь Рочняк. — Це утричі менше від мінімальної норми. Істотно змінився клімат. Тому в господарствах помалу пристосовуються до нових умов. Повністю відмовилися вирощувати овочі. Вони потребують багато вологи. Ними займаються тільки індивідуальні господарі. Така само ситуація з картоплею. Жодного гектара бульб не вирощують у сільгосппідприємствах. Цукрові буряки залишилися тільки у чотирьох господарствах. «Щоправда, з буряками причина інша — їх вирощування стало збитковим, тому й відмовилися від цієї культури, — уточнює співрозмовник. — Буряки сіють цукрові заводи. Збитковість покривають за рахунок отриманого цукру. Загалом нинішнього року буряки вирощують на площі три тисячі гектарів. Урожай теж поганий. За прогнозами, більш як 300 центнерів з гектара не буде. Хоча у два попередні роки збирали по 500 центнерів на круг. Причина та сама — дефіцит вологи і осіння спека «спалили» корені, вони вже в грунті в'януть...».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

НОВОСІЛЛЯ

Попівська хата знову стала дитсадком

У селі Кам'янка Глибоцького району дитсадок працює у приміщенні, яке з далекого 1900-го було попівською хатою. Потім там містилися класні кімнати місцевої школи, сільська рада. З 1977 року було відкрито дитячий садок, котрий згодом закрили через відсутність фінансування.

Торік сільська рада взялася за реконструкцію будівлі. На роботи витрачено майже 300 тисяч гривень за рахунок коштів районного та сільського бюджетів, благодійних внесків та зібраних батьками грошей. Допомогли і працівники установ та організацій, розташованих на території села, які вклали у цю важливу справу свій одноденний заробіток.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

Олія, не виключено, таки подорожчає

Врожай соняшнику намагаються вивезти за кордон

ПЕРСПЕКТИВА

Трейдери знов ініціюють скасування 13-відсоткового мита на експорт насіння соняшнику. В асоціації виробників олії «Укроліяпром» стверджують, що нині розробляється відповідний законопроект. Там переконують: робиться це задля отримання торгівцями надприбутків.

Інше пояснення, справді, важко відшукати. Адже майже кожна друга продана на світовому ринку тонна олії експортована з України. Тобто, завдяки існуючому миту наша держава відправляє за кордон не виключно сировину — соняшник, а олію. То хто від цього виграє і хто програє?

Програє українська економіка. Адже наша країна серед лідерів не лише за обсягами експорту олії, а й, незважаючи на існуюче мито, за обсягами продажу за кордон соняшникового насіння. Але значно більше його йде на переробку всередині країни. Навіть неекономісту зрозуміло — це зарплати працівникам, додаткові робочі місця... Причому Україна має потужності, які дозволяють переробити у півтора рази більший врожай, ніж очікуваний цьогоріч. Від того, що левова частка врожаю залишається всередині країни, вигідно олійноекстракційним заводам і сільгоспвиробникам, які отримують від переробників непогані гроші: нині, в сезон масового збирання, тонна насіння коштує до 2,4 тисячі гривень.

Така, на перший погляд, дрібничка: шрот, цінний білковий корм, після переробки надходить на тваринницькі ферми. Погодьтеся, за нинішньої, вигідної для країни ситуації, навіщо шукати «добра від добра», як закликають трейдери, скасовувати мито, щоб завантажувати соняшником переробні потужності десь за кордоном?

Аргумент трейдерів, на мою думку, видається малопереконливим. Мовляв, від скасування мита виграють сільгоспвиробники, котрі почнуть отримувати за вирощене ще більшу ціну. Навряд чи. Адже зернові у нас експортуються без жодних обмежень, та ціни на них залишаються низькими. А якщо й зростають, доходи швидше перетікають не в кишені аграріїв, а тих самих торгівців.

Серед потерпілих від можливого скасування мита на соняшник опиниться державний бюджет, бо недоотримає значних надходжень. Ще одна неприємність відміни мита стосується нас, споживачів. Якщо врожай насіння втече за кордон, олія в крамницях, найімовірніше, подорожчає.

Галина КВІТКА.

ДО РЕЧІ

Над прірвою м'ясної імпортозалежності

Захистити вітчизняного виробника, обмеживши імпорт низькоякісного м'яса, закликав глава ради директорів асоціації «Союз птахівників України» Олександр Бакуменко. Під час прес-конференції в Києві він оприлюднив дані, які підтверджують: Україна котиться до імпортозалежності. За результатами 8 місяців 2009-го обсяги виробництва м'яса в країні знизилися на 4,5 відсотка порівняно з приростом на початок нинішнього року на рівні 6,5 відсотка. Зокрема, різко — на 13 відсотків — скоротилися обсяги виробництва свинини, яловичини — на 7%, і тільки по м'ясу птиці зафіксовано приріст у 14 відсотків.

Одна з причин падіння виробництва, наголошує Олександр Бакуменко, ввезення за демпінговими цінами більш як 300 тисяч тонн низькосортного імпортного м'яса. «Ми із країни, що на 95 відсотків була забезпечена власними ресурсами (м'ясом. — **Авт.**), мала змогу на всі 100% бути забезпеченою й 20—30% ще експортувати, починаємо перетворюватися на імпортозалежну країну... Замість того, щоб обмежити ввезення імпортної продукції, особливо низькосортної, ми сьогодні відкриваємо потік, який руйнує внутрішній ринок».

Вітчизняним виробникам важко конкурувати із закордонними, експорт продукції яких дотується. Європейський Союз, за словами Олександра Бакуменка, дає дотацію на свинину й м'ясо птиці 1,5 тисячі доларів на тонну. Головне, щоб не зупинялося виробництво, щоб воно розвивалося й люди були зайняті, платилися податки й країна не перебувала в економічній рецесії. Вітчизняний агропром програє й тому, що в багатьох закордонних державах виробники мають доступ до недорогих фінансових ресурсів. Приміром, у ЄС кредити для аграрного сектора коштують від 2 до 4 відсотків, у США — нуль відсотків. У нашій же країні позичити гроші в банку можна під 30%, але навіть і під ці «драконівські» відсотки часто взяти кошти — проблема.

Г. К.

Фермерствування по-нашому, по-бразильськи

Керівник господарства запровадив у себе досвід далекої латиноамериканської країни

АКТУАЛЬНО

Фермер Олексій Бутенко з Дягови Менського району минулого року побував у Бразилії. Він вивчав там місцевий досвід ведення тваринництва. Найбільше його вразило те, що у країні з теплим кліматом цілий рік тварин годують силосом з кукурудзи та сорго. Вирішив запозичити цей досвід. Для експерименту засіяв насінням сорго площу в 10 гектарів.

Що з того вийшло, аж сам дивується:

— Рослини піднялися висотою за чотири метри. З одного куща — по п'ять-шість паростків. Зеленої маси виходить 1500 центнерів з гектара. Це практично утричі більше, ніж кормової кукурудзи.

Справді, висота культури, щільна її кущистість на площі нетипова для Чернігівщини. Але вона, як з'ясувалося, хоч добре родить в Аргентині, Нігерії, Мексиці, але непогано почувається й на півночі України. Це довів фермер О. Бутенко, який наважився висіяти сорго.

— У ньому великий вміст цукру, що дуже підвищує його поживні властивості, — зазначив він.

Трактори з причепами, великі авто швидко завантажує збиральний комплекс. Зелену масу відвозять до силосних траншей. Тут уже є річний запас кукурудзяного силосу. А тепер — осіння добавка.

Збирання кормової культури у розпалі.

Дізнавшись, що у фермера 200 корів і 50 нетелей, я здивувався, що у нього зроблені такі великі запаси кормів (тільки сіна заготовлено по 4,5 тонни на голову!).

— По-перше, поголів'я буду збільшувати, — зазначає керівник ФГ «Бутенко». — По-друге, корми вирощуємо і на продаж. За минулу зиму реалізували господарствам десь 70 тонн сіна, 400 тонн силосу.

Фермер Олексій Бутенко демонструє сорго.

О. Бутенко запровадив багато новацій, побачених у фермерських господарствах Бразилії, Китаю, Данії. Корови у нього випасаються з 7 годин ранку до 11. Згодом вони харчуються у кошарах силосом та іншими поживними добавками. Доять їх доїльними апаратами вранці та увечері. Тож добовий надій від однієї корови стабільно тримається на позначці 13—14 літрів молока.

Поряд з чотирирядним тваринницьким приміщенням зроблений «комплекс» з виготовлення добрив. У великій кошарі сухо, шар соломи — до півметра, у її центрі —відстійник для стоків. Усе рідке потрапляє сюди через відповідний нахил території.

— Якщо порівняти вранці людські корови і фермерські, — каже Олексій Іванович, — то вони дуже різняться за чистотою. На фермі все робиться для того, щоб тварини були сухі, помиті, мали підстилку. Навіть мухи вбиває винахід китайців — електромухобійка.

Поблизу корівника нагромаджено три тисячі тонн гною. Незабаром його вивезуть у поля, де з ним «попрацює» дватри місяці каліфорнійський черв'як. Його теж розводить фермер, щоб віддача гною була вищою. Він орендує у 410 пайовиків 1200 гектарів землі (розраховується щороку 800 кілограмами зерна). Щоб урожайність підвищувалася, планує завести потужну біогазоустановку, котра виробляла б газ для господарства і давала нагора підготовлене для внесення поживне добриво.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Фото автора.

Зеленої маси сорго виходить 1500 центнерів з гектара. Це практично утричі більше, ніж кормової кукурудзи

Про що мріють куркулі

РЕАЛІЇ

Із своїх Котюржинців, що у Красилівському районі на Хмельниччині Олена та Олег Кутові (на знімку) вибираються не так уже й часто. Хіба що на великі сільськогосподарські ярмарки–виставки. Тільки Олег почує про такий — вже його в хаті не втримаєш. У нього просто непоборима пристрасть до всякої птиці та худоби. Вірніше не всякої, а такої, щоб була добірна, породиста — словом, щоб очей не відвести.

Такою живністю і сам людей на ярмарках любить подивувати. Ну, взяти хоча б гусей, яких розвів у себе. Каже, птахів цих привезли з-за кордону. Ледь знайшов грошей на першу пару, а вони таки були чималі, і не пошкодував. Зате тепер хто не гляне на його білосніжних мамутів (так порода називається), очей не відірве. Не так часто побачиш гусака вагою до чотирнадцяти кілограмів. Та й гуска, яка за рік несе до півсотні яєць, — теж дивовижа.

— Зарізати таку птицю на м'ясо у мене рука не підніметься, — розповідає господар. — Зате за гусенятами черга вже на кілька місяців наперед записана. Тож вони нас і годують.

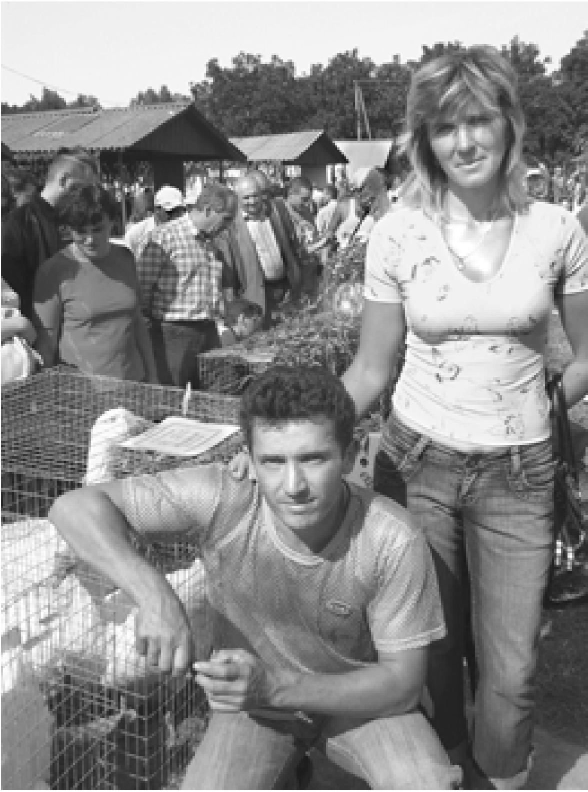
Та хіба тільки гусенята? Навіть для села, де хлів із усякою живністю не дивина, господарство Кутових не типове. Втім, як і вони самі. Олена виросла у райцентрі. Там школу закінчила, там на місцевому заводі на роботу влаштувалась. І Олег там працював. Можливо, за колишніх часів так до пенсії й трудилися б, живучи у своїй однокімнатній квартирі. Та проблеми з роботою і зарплатою щорік ставали все гострішими. Спочатку Олегові довелось шукати інших заробітків. Потім Олена зрозуміла, що після декретної відпустки вже нема чого повертатися на завод.

Як жити далі? Тоді й подумали, а чи не перебратися на село. Офіційної роботи і там ніхто не обіцяв. Але якщо ти молодий, дужий, цікавий до всього — хіба пропадеш біля землі? Ось із такими планами і приїхали до Котюржинців.

Гектар городу, два земельних паї та старенька хатинка — от і все, з чого довелося розпочинати. Але дуже скоро на обійсті виросла і нова хата, і два хліви. У селі навіть дехто встиг позаздрити: «Такі молоді — а он які куркулі».

А чому там було заздрити? Хіба важкій праці з ранку до ночі. Хату ж самі й мурували, і перекривали, і все-все в ній робили. Добре, що в Олени мама — муляр, а батько — тесля. Вони ж і допомагали.

А гроші — копійку до копійчини — все з того ж хліва брали. Десять голів рогатої худоби, кінь, свині, кури, гуси, кролі, нутрії. Ще й голуби. І все треба нагодувати, напоїти, випасти, подоїти, все доглянути, від маленького виходити... За роботою з ранку до вечора вся родина. І вже дев'ятилітня донечка вміє і птицю погодувати, і за коровами приглянути. «А синочок у нас з п'яти років знає, що таке гній із кліток вибрати», — розповідає Олена. Чи може така важка праця бути вдячною і прогодувати родину? «Може, - переконане подружжя. — Тільки кожна гривня дається справді дуже важко».

Сьогодні переважна більшість їхніх односельців заробляє тим, що здає молоко. Та, продаючи по гривні за літр, хіба багато заробиш? А хочеш жити трохи заможніше — мусиш постійно щось шукати, придумувати, як заробити.

Олег на свою птицю просто не нарадується. Але тепер у нього нова ідея — розвести породисту худобу. Не яких-небудь корів хоче, а справжніх сименталів. Фахівці знають, на цих красенів не налюбуєшся: і м'ясо, і молоко є, і характер спокійний мають. Проблема тільки в одному — в області Олегу так і не вдалось знайти цієї породи. Та й в інших краях справжня чистопородна худоба — велика рідкість.

Чому? Відповідь на це запитання роками шукають у різних чиновницьких кабінетах. І на Хмельниччині активно прагнуть відродити молочне скотарство. І семінари проводять, і наради скликають, і різні заохочувальні програми пропонують, а вона, та череда, не тільки не зростає, а дедалі скорочується. А останнім часом тримається переважно вже на дядьківських хлівах.

Олега ж з Оленою ніхто не агітував і жодними програмами не допомагав. Вони самі знають, що, обравши село, ти насамперед обираєш для себе постійну і важку працю. І лише потім можеш розраховувати на якийсь достаток.

Сільські «куркулі» Кутові не мріють про власні неоглядні лани, розкішний маєток, дорогі іномарки... Свою однокімнатну квартиру в райцентрі вони продали, щоб купити машину. А тепер хочуть замінити її на «буса», щоб хоч було чим свій товар на ярмарок вивезти.

А ще мріють про... третій хлів. Зберуть трохи грошенят — обов'язково поставлять. Ну, звісно, і худоби туди підкинуть.

... Інколи синок запитує, чому вони не живуть у Красилові. Там діти гарно вдягаються, ходять по асфальту і ніхто зранку не йде до хліва викидати гній. Мамина відповідь для шестирічного хлопчика звучить трохи мудровато: «Хочеш гарно жити — знай, з чого це добро береться». Але хіба не з таких простих слів і складається головна мудрість життя?

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото автора.

НАМІРИ

Молоко «японського» розливу

Як відомо, український уряд домовився з великими японськими корпораціями про закупівлю молоковозів для розвезення свіжого молока від виробників для жителів міст, а також про придбання невеликих переробних комплексів.

Перша партія таких машин уже надійшла в країну. І одна з них дісталася кооперативу «Молочні ріки» із села Посягва Гощанського району.

Нині на це авто встановлюють спеціальну лабораторію з лічильниками обліку, приладами експрес-аналізу з визначення якості молока, механізмами точного розливу. А невдовзі молоковоз доставлятиме молоко до споживачів, зокрема, до Рівного.

— Наш кооператив створено недавно, і в окреслених планах було придбання схожої цистерни для транспортування молока, — зазначає член кооперативу Роза Поліщук. — І ось завдяки урядовій підтримці мрія здійснилася. Загалом молоковоз розрахований на три тонни. Ми ж заготовляємо сьогодні дві з половиною тонни молока. І щоб сповна використати наявний потенціал, почали збільшувати поголів'я. Віриться, що і в ціновому відношенні буде користь і для кооперативу, і для споживачів. Бо тепер здаємо молоко на переробне підприємство за ціною одна гривня сорок копійок. Самі ж плануємо продавати його за дві-дві з половиною гривні, що, звичайно, буде значно вигідніше для населення. До того ж молоко завжди доставлятимемо свіжим.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Рівненська область.

Компенсації перетворюються на «мерседеси» та «лексуси» очільників бізнесових структур

ПОЗИЦІЯ

Колектив ТОВ «Гайчур» Новомиколаївського району невеличкий, але хазяйство це відоме і за межами області. У 2004 році його керівник Анатолій Головко став Героєм України.

Головний бухгалтер Лідія Галета і головний інженер Василь Маліборський — заслужені працівники сільського господарства, механізатор Сергій Колісник нагороджений орденом «За заслуги» третього ступеня. Але й ті, кого ще не удостоїли високих відзнак, — шановані люди. Бо таких умільців, як механізатор Василь Дащенко, оператор току Сергій Ярличенко, водій Сергій Сенгурін, можна посилати хоч куди на конкурси професійної майстерності — не підведуть.

Тернувате, де розташовані землі "Гайчура", — чи не найупорядкованіший населений пункт у Новомиколаївському районі. Крім бюджетних закладів, тут є ще елеватор, нафтобаза та невелика залізнична станція. Однак мало хто турбується про рідне селище так ревно, як колектив товариства. Такий уже тут керівник — сам непосидючий і біля себе байдужих не терпить.

І все-таки, хоча аграріям нині важко, Анатолій Головко переконаний: **державну допомогу варто спрямовувати не на зміцнення економіки сільгосппідприємств, а на розвиток соціальної інфраструктури сіл.**

— Бо дотації та компенсації до простих працівників не доходять, а перетворюються на «мерседеси» та «лексуси» керівників бізнесових структур, — вважає Анатолій Григорович. — Отже, **державна підтримка є викривленою схемою перерозподілу доходів і аж ніяк не сприяє розвитку села.** Тому я й пропоную інший механізм — спрямовувати ці кошти безпосередньо громадам залежно від економічного внеску бюджетоутворюючих підприємств, що перебувають на їхній території. Як саме, треба подумати, але іншого шляху в нас немає.

На думку Анатолія Головка, проголошені в Україні принципи ринкової економіки, майже не діють. Село віддано на пограбування потужним комерційним структурам і занепадає, а держава, нічого не давши взамін, зобов'язала сільгосппідприємства і фермерів збільшити орендну плату за земельні й майнові паї та ще й підвищила розмір різних відрахувань до бюджету.

Директор ТОВ «Гайчур» Анатолій Головко (праворуч) та механізатор Василь Дащенко.

Анатолій Григорович не з тих, хто бідкається. Але **ситуація нині склалася в агропромисловому комплексі абсурдна. Собівартість виробленої продукції зашкалює, а селян продовжують дотискувати цінами на матеріально-технічні ресурси. Якщо на початку року за літр солярки платили по 4 гривні 20 копійок, то тепер уже й семи мало. У приблизно такій само пропорції подорожчали мінеральні добрива, гербіциди, техніка. А ціни на запчастини підскочили вже не на десятки відсотків, а в рази. І ніхто не знає, чого чекати через тиждень-два. Що більша пропозиція, то нижчі закупівельні ціни на сільгосппродукцію, натомість з високих урядових трибун аграріїв знову закликають не віддавати врожай за безцінь. От тільки ніхто не знає, як можна дожити до кращих часів, коли й кредитори, й сама держава своє забирають сповна.**

Анатолій Головко впевнений: якщо не буде вжито кардинальних заходів стосовно підтримки агросектору, господарства, де цьогоріч зібрали по 20 — 25 центнерів зерна з гектара, приречені на банкрутство. А таких у степовій зоні — більше половини, бо весняні приморозки, а тоді посуха звели нанівець зусилля хліборобів. Певна річ, ТОВ «Гайчур» переживе й ці бурхливі пороги, хоча й не без втрат.

Не так давно довелося закрити гусячу ферму, що давала солідний доважок до господарської каси. І не за власним бажанням. Наче змовившись між собою, автозавод, що колись тут мав підсобне господарство, у 5 разів підвищив плату за оренду 20 пташників, а районна влада передала ставки рибоводам. Тепер покинуті приміщення, котрі щороку приносили заводу 120 тисяч гривень, закінчують розбирати нічні візитери, а декілька тонн вирощеної у ставках риби аж ніяк не компенсують втрату гусячого виводку, за яким приїжджали із 17 областей України.

Поки що працівники ТОВ «Гайчур» не відчувають, до якого зубожіння може довести економічна криза. Зарплата тут як для посушливого року непогана — в середньому виходить по 2580 гривень на працюючого. Бо є що збирати і продавати, хоча і з мінімальною вигодою: пшениця, приміром, дала по 52,5 центнера з гектара, ячмінь — за 48, ріпак — по 27, соя — по 20, а тепер почали збирати й соняшник. Він хоч і не найкращий, але 32 центнери на круг — теж результат. Можливо, не все складеться з обновками, як задумано, але потрачені навесні два мільйони гривень на сучасні сівалку, трактор, зернозбиральний комбайн, уже дають віддачу. І два склади на господарському дворі навіть за нинішніх негараздів буде зведено в строк. Не урізається й соціальна програма. Зокрема, взимку всі бажаючі традиційно поїдуть на оздоровлення коштом сільгосппідприємства в санаторій в Трускавець.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Фото автора.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 177 (4677)
ВІВТОРОК, 22 ВЕРЕСНЯ 2009

З Днем партизанської слави

Привітання Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. при Верховній Раді України.

Дорогі уславлені партизани і підпільники! Комісія у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. при Верховній Раді України сердечно вітає кожного із вас і ваші родини з Днем партизанської слави. Це державне свято є найдорожчим для всіх добровільних учасників підпільно-партизанського руху в Україні в роки війни, воно яскраво відбиває і навіки утверджує непохитну волю, відважність і хоробрість кожного, хто у складі партизанських загонів, з'єднань і підпільних організацій в тилу ворога самовіддано і героїчно захищав свою Батьківщину від німецько-фашистських загарбників.

Честь Вам і слава! Ця заслужена слава червоним рядком навіки увійшла в історію української держави. Ваша мужність і безкомпромісність, нелегка і небезпечна цілодобова військова праця не залишилась непоміченою. Оцінки Українського партизанського фронту в тилу найнебезпечнішого ворога вченими істориками всього світу і навіть ворожих генералів визнано Другим партизанським фронтом.

Підпільно-партизанський рух в Україні відіграв важливу роль у визволенні українських земель та в розгромі німецько-фашистських полчищ і їх сателітів. У смертельній боротьбі з фашизмом стрімко зростали партизанські загони і їх з'єднання, вони стали могутньою збройною силою, яка допомагала Радянській Армії громити агресора.

Народні месники з чистою совістю виконали свій священний обов'язок. Боріться за чистоту і правдиву історію підпільно-партизанського руху в Україні в роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.

Комісія у справах колишніх партизанів бажає Вам і вашим родинам доброго здоров'я, благополуччя в цій нестійкій період життя і добрих надій на майбуття.

Василь КОНЬКОВ, голова комісії;
Василь САТУРІН, відповідальний секретар.

Пам'ять нескореним на віки!

Напад фашистської Німеччини на нашу країну з перших днів війни викликав небачений опір не лише Радянської Армії, а й всього українського народу. Свідомий збройний опір окупантам чинили громадяни України, які об'єднувались в партизанські загони і з'єднання, групи опору, підпільні організації і групи. Мирне населення бойкотувало накази окупаційної влади, ухилялось від роботи, зривало відновлення підприємств тощо.

З метою увічнення всенародної боротьби та вшанування подвигу партизанів і підпільників, як передового авангарду в цій боротьбі, Президентом України 30 жовтня 2001 року було встановлено щорічне державне свято День партизанської слави, яке відзначається 22 вересня.

Це свято є найдорожчим для всіх добровільних учасників підпільно-партизанського руху в Україні в роки війни, воно яскраво відбиває і навіки утверджує непохитну волю, відважність кожного, хто в тилу ворога самовіддано захищав Батьківщину від німецько-фашистських загарбників.

Український партизанський рух вченими-істориками всього світу і навіть ворожими генералами визнано Другим партизанським фронтом, він відіграв важливу роль у визволенні українських земель від окупації та в розгромі німецько-фашистських полчищ. У смертельній боротьбі з фашизмом партизанські загони і з'єднання стали могутньою збройною силою, яка допомагала Радянській Армії.

В історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. підпільно-партизанська боротьба займає особливе місце. Її розмах та ефективність вражають організованістю і безкомпромісністю.

Усе це давалось нелегко, а прорахунки і неорганізованість обходились дорогою ціною.

Початковий період війни, особливо осінь-зима 1941 року, для партизанських формувань і підпілля був надзвичайно складним.

Жорстокий окупаційний режим, виключно сурова зима, відсутність досвіду, недостатність зброї і продуктів, відсутність зв'язку з тилом ускладнювали боротьбу. Окремі партизанські загони внаслідок великих втрат переставали існувати, деякі розпадались або йшли у підпілля.

Однак більшість з них витримали суворі випробування, загартувались в боях, стали для ворога грізною силою.

Як свідчать архівні документи, уже в кінці 1941 року на окупованій німцями території України активно діяли 883 загони і з'єднання — близько 80 тисяч партизанів.

У грудні 1941 року генштаб вермахту визнав: «Значно зменшилась кількість військових ешелонів, що прибувають на фронт, причина — диверсії партизанів». А через рік: «Стан з транспортними перевезеннями набуває катастрофічного характеру, знову причина — диверсії партизанів».

На початку 1943 року вже воювали з загарбниками 8 великих партизанських з'єднань, близько 900 партизанських загонів та більше тисячі диверсійно-розвідувальних груп.

Проти них німецьке командування, окрім поліції й жандармерії, змушене було зняти з фронту більше 120 тисяч солдатів і офіцерів вермахту.

Після Сталінградської битви, в умовах широкого наступу Червоної Армії, партизани завдали відчутних ударів по головних комунікаціях ворога, не давали змоги гітлерівцям регулярно поповнювати фронт військами й технікою.

Один гітлерівський генерал сказав: «Історія воєн не знає жодного прикладу, коли партизанський рух відіграв би таку роль, як в останній світовій війні. Він являє собою щось цілком нове у воєнному мистецтві».

Ймовірно, Гітлер, розв'язуючи війну з СРСР, не передбачав таких масштабів всенародного опору.

Ні жорстокий окупаційний режим, ні підступна пропаганда не допомогли фашистам погасити полум'я цієї боротьби. І ніхто із колишніх партизанів та мирних жителів, які їм допомагали, не жалкували про єдино правильний вибір тих років.

Найдошкульніші удари по комунікаціях ворога партизани України завдали під час Курсько-Орловської операції. Тоді не дійшли до фронту 1023 військові ешелони, їх зупинили партизанські міни.

До битви на Дніпрі та для визволення Києва Український штаб партизанського руху на допомогу Червоній Армії відрядив понад 20 тисяч партизанів.

У багатьох операціях Червоної Армії в Україні брали участь партизанські й підпільні організації. Вони постачали військовим штабам майже 80 відсотків даних про ворога. З відкриттям партизанського фронту у людей міцніла віра в нашу Перемогу, надихала їх на боротьбу з окупантами, не дозволяла зламатися під жорстоким тероом фашистів.

Минула війна увела в ужиток таке поняття, як партизанський край. Окупантам були непідвладні обширні території України, які можна по праву вважати першими з визволених від фашистської окупації наших земель.

Немеркнучою славою вкрили себе видатні організатори і керівники підпільно-партизанського руху в Україні, партизанські полководці: Секретар Нелегального ЦК КП(б) У Дем'ян Коротченко, начальник Українського штабу партизанського руху Тимофій Строкач, легендарні партизанські полководці і комісари: Сидір Ковпак, Олексій Федоров, Олександр Сабуров, Михайло Наумов, Микола Попудренко, Іван Боровик, Семен Руднєв, Володимир Дружинін, Петро Вершигора, Іван Бовкун, Василь Бегма, Андрій Грабчак, Антон Одуха, Іван Хитриченко, Костянтин Попов, Михайло Шукаєв, Тимофій Бурченко, Захар Богатир, Степан Маліков, Юрій Збанацький, Микола Прокопюк, Яків Мельник, Іван Кудря, Микола Кузнєцов, Петро Коротченко, Михайло Салай, Михайло Владимиров, Олександр Тканко, Анатолій Кондратюк, Віктор Кременицький, Леонід Бернштейн, Іван Діброва, Микола Сташков, В'ячеслав Квітинський, Яків Батюк, Дмитро Медведєв, Микола Кузнєцов, Антон Бринський та багато інших партизанських вожаків.

Всіх їх перелічити неможливо, адже тоді в Україні діяло 46 партизанських з'єднань, понад 2000 партизанських загонів. За час визволення України від окупації та надання українськими партизанами допомоги іншим державам у складі Українських партизанських формувань та в розвідувально-диверсійних групах нараховувалось 518 тисяч бійців.

Крім того, в Україні вели боротьбу з окупантами 3 992 підпільні комітети, організації і групи, 558 комсомольсько-молодіжних організацій, в яких перебувало більше 105 тисяч підпільників. Понад один мільйон 400 тисяч громадян України надавали партизанам постійну допомогу.

Вражають підтверджені архівними документами цифри втрат, завданих ворогу народними месниками під час окупації України: вбито понад 465 тисяч солдатів і офіцерів, пущено під укіс 5019 ешелонів, підірвано 1566 танків і бронемашин, 13535 автомобілів, виведено з ладу 820 гармат і мінометів, збито і знищено на землі 211 літаків, потоплено 105 пароплавів, барж і катерів, підірвано 607 залізничних та 1589 шосейних мостів, близько 2,6 тисячі промислово-виробничих об'єктів, розгромлено 411 гарнізонів і поліцейських станів, 56 штабів військових формувань.

У цій жорстокій боротьбі зазнали значних втрат партизани і підпільники, їх родини, мирні громадяни України, які надавали допомогу своїм захисникам.

Від рук фашистських катів і їх пособників загинуло біля 80 тисяч підпільників. Не повернулись до своїх родин, до мирної праці більше 100 тисяч партизанів. Розстріляно, повішено, спалено і закопано в землю живими сотні тисяч громадян України, які допомагали партизанам і підпільникам.

250 населених пунктів України було спалено повністю або частково разом з жителями за участь у партизанському русі або надання допомоги партизанам.

Підпільно-партизанська діяльність в тилу ворога — це була тяжка, небезпечна робота. Кожен, хто свідомо обирав цей шлях, вже робив великий подвиг у своєму житті. Події тих літ боротьби з фашизмом ще досі нагадують про себе, згадуються ті буремні події, загиблі в боях друзі і однополчани.

Прикро і боляче слухати і читати тих горе-істориків та політиків, які перекручують, фальсифікують історію, яку писали партизани і підпільники своєю кров'ю.

Уже минуло 64 роки після закінчення Великої Вітчизняної війни, але ніякі намагання переписати історію тих суворих випробувань українського народу не вдаються.

Учасники незабутньої партизанської і підпільної боротьби чітко усвідомлюють, що час — категорія невідворотна. Їх життєві літа вже на завершальному етапі. Але поки ще є сили і можливості, необхідно принципово відстоювати історичну правду щодо ролі і значення підпільно-партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр.

Щорічне партизанське свято, засноване Указом Президента України, вже вкотре відзначається під нашими бойовими прапорами. Наш Штандарт «Український партизанський фронт 1941-1944 рр.» навіки зберігається в Українському музеї Великої Вітчизняної війни та виноситься на державні свята разом з Штандартами Українських фронтів. У нас на грудях пам'ятний знак «Партизан України». Це великі здобутки, відвойовані нами вже в післявоєнний період.

Але ветерани партизанської боротьби глибоко стурбовані тим, що залишиться прийдешнім поколінням. У всіх є діти, онуки. З ними передусім необхідно працювати, розповідати про дійсну, а не про вигадану історію. Діти й онуки прагнуть осягнути історичну істину про героїчну бойову молодість своїх батьків, дідів, матерів і бабусь. Вже на сьогодні вони видали більше 20 книг про партизанський рух і підпілля, в періодичній пресі надрукували багато статей з цієї тематики.

Всіма силами треба допомагати цій благородній справі.

Комісія у справах колишніх партизанів при Верховній Раді України сердечно поздоровляє ветеранів підпільно-партизанського руху, їхні сім'ї, жителів України з Днем партизанської слави і бажає найкращих надій на майбутнє.

Василь КОНЬКОВ,
голова Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. при Верховній Раді України, кандидат історичних наук, доктор філософії.

Гітлер, розв'язуючи війну з СРСР, не передбачав таких масштабів всенародного опору

Сили черпали з народного джерела

Минуло багато років після Великої Вітчизняної війни, та подвиги народних месників не забуваються. Партизани за період війни знищили майже півмільйона фашистських солдатів, тисячі одиниць військової техніки не дійшли до фронту, злітали у повітря мости і склади.

Важливе значення у цьому мало постійне постачання партизанам з Великої землі зброї, боєприпасів та вибухівки. Пригадую весняний день 1943 року, коли на партизанському аеродромі в Білорусі загін імені Дзержинського із з'єднання В. А. Бегми одержував новенькі автомати, кулемети, протитанкові рушниці, набої, вибухівку. Зброю доставили сюди з Москви. А невдові після цього на залізничній колії Сарни—Олевськ і грунтових дорогах було чути вибухи партизанських мін. Діяли на Рокитнівщині й багато інших загонів і з'єднань. Окупанти втрачали солдатів і бойову техніку далеко від фронту.

Партизанів, які вели бої, диверсії й рейди по тилах ворога, підтримувало місцеве населення. Вони допомагали харчами, одягом, взуттям, виконували роль провідників до залізниці й ворожих об'єктів. Саме про це писав у своїх спогадах партизанський вожак двічі Герой Радянського Союзу С. А. Ковпак, зокрема, про Рокитнівський район, де ковпаківці готувалися до знаменитого Карпатського рейду і куди повернулися після виконання завдання — ліквідації нафтопромислів, які постачали фашистській армії пальне.

Відчутну допомогу від селян одержували місцеві партизани. Диверсійна група, яку мені довелося очолювати,

мала надійного провідника до залізниці, яку мінувала, в особі Олексія Федоровича, який мешкав на хуторі Волочок біля села Сновидовичі Рокитнівського району. З його допомогою провели кілька успішних диверсій на залізниці Олевськ—Рокитне. Постійно допомагали нашому загону жителі села Купеля — виготовляли збрую, сідла, ремонтували вози та сани, вичиняли шкіру і шили з неї взуття.

Влітку 1943 року в лісах нашого району з'явилися підривники Героя Радянського Союзу В. М. Яремчука. Їх, одинадцять, дісталися у тил ворога літаками. Василь Максимович уже добре знав партизанське життя: на території Вінницької області у 1942 році підірвав 12 військових ешелонів, за що був удостоєний звання Героя Радянського Союзу. У лісі між селами Сехи-Глинне почав формувати загін імені Кармелюка. Першими у загін прибули жителі спаленого карателями села Войткевичі (нині Кам'яне) Денис Куліш та Микола Зінкевич, червоноармієць Микола Грищук, який втік із фашистського полону. Згодом бійцями загону стали Никифор Литвиненко та колишній артилерист Іван Єрмаков. Надійним помічником цьому загону в проведенні диверсій на залізниці став син того самого Олексія Федоровича — Юхим.

Першу бойову операцію кармелюківці провели біля села Осницьк, де під міст заклали дві міни, одна з яких була керована підривною електромашиною. Затяжний дощ перешкодив як слід замаскувати керовану міну — її помітили патрулі. Коли біля міни зібрався гурт охоронників залізниці, партизани підірвали її. Інша ж міна, автоматична ПМС, глибоко лежала під колією і через кілька годин вибухнула під паровозом.

Добрим словом згадував своїх помічників у проведенні розвідки і диверсій на залізниці командир загону особливого призначення Дюгербій Танаєвич Узденов, особливо сім'ю Гаврила Єремейчука, яка жила на хуторі Загальє. Через своїх рідних та близьких із села Борового Єремейчуки дізнавалися про наміри окупантів, зберігали на хуторі вантажі десантників. Після війни невістку Гаврила Єремейчука Уляну за успішне виконання доручень розвідників за поданням Д. Т. Узденова було нагороджено медаллю «За бойові заслуги».

Жителі сіл Вежиця і Дроздинь постійно надавали допомогу партизанам загону імені Котовського (командир Плесконосов), а Березного — з'єднанню імені Боженка (командир Рудич, комісар — Майстренко). Чимало селян взяли до рук зброю, щоб якомога швидше визволити рідну землю від фашистів. Житель села Дроздинь Кирило Кузьмич у загоні імені Котовського, очоливши диверсійну групу, підірвав десять військових ешелонів, за що був нагороджений орденом Червоного Прапора.

У Рокитнівському районі ще й досі проживають понад шістдесят колишніх партизанів. Серед них Панас Пишняк, Клавдія Клюєва, Ольга Геращук, Сергій Баланович, Михайло Павлушенко, Ніна Шимкевич. Повагою серед односельців користуються колишні народні месники Семен Кузьмич із села Березово та Денис Балдич із Старого Села, яким виповнилося по 92 роки.

Андрій ГРЕЧКО,
колишній командир диверсійної групи загону імені Дзержинського з'єднання В. А. Бегми.

смт Рокитне Рівненської області.

На знімку: Андрій Григорович ГРЕЧКО.

Фото Олександри ЮРКОВОЇ.

«Нехай риє, розкопує, не своє шукає...»?

«Чорні археологи» дісталися вже й Куляб-Могили

АКТУАЛЬНО

Любителів старовини й історії немов магнітом притягує найвищий курган Приазов'я — Куляб-Могила, що в Михайлівському районі. Тюркське слово «куляб» означає «курінь». Із його вершини видно таврійський степ кілометрів на двадцять- тридцять. І село Старобогданівка, і місто Молочанськ, що в сусідньому Токмацькому районі, — все, як на долоні. Це — один із найбільших курганів області, діаметр якого сягає 130 метрів, висота — майже 11,5 метра, а над рівнем моря він здіймається на 108 метрів. Куляб-Могилу визнано видатним об'єктом археологічної культурної спадщини і занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Спеціалісти обласного краєзнавчого музею стверджують, що їй уже виповнилося близько трьох тисяч років. Це курган епохи бронзи — ранньої Скіфії і впродовж свого існування не був ані пошкоджений, ані зруйнований.

І як прикро було побачити тут свіжі сліди вандалізму так званих чорних археологів! Тепер на вершині кургана зяє шурф завглибшки близько восьми метрів і майже 2,5 метра в діаметрі. Шукачі скарбів вирили кістки тварини, ймовірно, коня, викинули їх на поверхню, а потім у стіні шурфу видовбали нішу й переклали знахідку туди. Які цінності викрали з поховання, невідомо.

Однак не бронза чи золото — найбільша цінність Куляб-Могили, а пам'ять, адже поховані тут наші далекі пращури. А вони вміли берегти могили своїх родичів. Згадаймо хоча б свідчення Геродота про те, що відповіли скіфи завойовникові, перському цареві Дарію, коли той запитав, чому вони не хочуть проти нього "серйозно" воювати? І кочівники сказали: «Гостроту наших мечів ви відчуєте, якщо зазіхнете на могили наших предків». Минули тисячоліття. Та чи можемо ми сказати, що бережемо пам'ять про наших предків так, як це робили скіфи? Мабуть, ні. Чим це загрожує в майбутньому? Читаймо Великого Кобзаря:

Нехай риє, розкопує,
Не своє шукає.
А тим часом
перевертні
Нехай підростають...

Наш геній чудово розумів, що з людей, котрі втратили пам'ять роду, не може постати свідомих громадян. Вони стануть, швидше всього, бездушними нігілістами. І це підтверджують приклади з того ж Михайлівського району, де на обліку перебувають 44 історичні скіфські кургани. Спочатку наприкінці травня до райвідділу міліції надійшло повідомлення про незаконні грабіжницькі розкопки невідомими археологічної пам'ятки — кургану №1 могильника Куляб-Могила під державним обліковим номером 1952, що розташований поблизу села Старобогданівка на високому березі річки Молочної. Цей курганний пам'ятник взяли під державну охорону 1991 року згідно з рішенням виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів.

Тоді порушили кримінальну справу за фактом умисного пошкодження кургану. А нещодавно поблизу тієї Старобогданівки невідомі знову почали незаконні розкопки. На місце події терміново прибула слідчо-оперативна група, яка побачила сплюндровану частину лісосмуги і знятий верхній шар кургану. У східній та західній частинах могильника були вириті штольні до двох метрів завширшки та по три — завглибшки. Чіткі сліди колісної та гусеничної техніки, а також трактор ЮМЗ, який належить одному із жителів Мелітополя, свідчили про добре сплановане пограбування історичної пам'ятки. А в лісосмузі, поблизу кургану, правоохоронці виявили автомобіль «Мерседес», у салоні якого перебували двоє жителів обласного центру. Поряд із автомобілем — частини кісток черепа, щелепи та інші знахідки.

— Ці троє затриманих пояснили, що від місцевих селян їм стало відомо про місце розташування курганів, і вони вирішили їх оглянути, де, мовляв, і побачили вже сплюндрований могильник, — коментує цей факт виконувач обов'язків прокурора Михайлівського району Юрій Кононенко. — Слідчі райвідділу міліції порушили кримінальну справу за «умисне знищення, руйнування та пошкодження пам'яток — об'єктів культурної спадщини, вчинені з метою пошуку предметів, що походять із об'єктів культурної спадщини». Обидві кримінальні справи перебувають на контролі в прокуратурі області. Встановлюються всі особи, котрі вчинили ці злочини.

Тим часом вандалізм триває. Ґрунт із цієї могили вивозили машинами. Куди — невідомо. Тепер, аби відновити сплюндрований курган, потрібно засипати «піратську» штольню

землею. Звичайно, це вже завдання місцевої влади. А директор комунального закладу «Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини» Людмила Калмукіді зазначила, що на території регіону нараховується близько шести тисяч стародавніх курганів. Цього року «чорні археологи» сплюндрували Куляб-Могилу та сусідній з нею курган. Та чи пощастило іншим похованням? Не треба бути великим спеціалістом, аби побачити на багатьох полях сліди від колишніх курганів, розораних ще в колгоспні часи. Трапляються й нині навіть великі могильники, на яких ростуть соняшник, кукурудза та інші сільгоспкультури. Чи люди ми після цього?

Пилип ЮРИК,
член Національної спілки письменників України.

Запоріжжя.

На знімку: курган Куляб-Могила простояв майже три тисячоліття, а ось таку штольню вирили тут «чорні археологи».

Фото автора.

Шукачі скарбів вирили кістки тварини, ймовірно, коня, викинули їх на поверхню

Гострі запитання Івана Мазепи

300 років тому в Бендерах помер 70-річний гетьман України

Іванові Мазепі не вдалося здійснити мрію свого життя — створити незалежну українську державу Але те, що він «для общаго добра... моей Отчизны бідной Украины» наважився поставити це питання для наступних поколінь, є найголовнішим його заповітом нащадкам. Про гетьмана й досі існує безліч пліток, небилиць, які придумали колись його опоненти, царські прислужники, імперські історики. Отож спробуємо ще раз акцентувати увагу на деяких запитаннях, на які не дуже люблять відповідати сучасні знеславники Мазепи.

Чи справді він 20 літ вірно служив царю, а потім зрадив?

Як свідчать документи, Мазепа мріяв здобути волю Україні не тільки в останній рік свого правління. Але військовий потенціал Гетьманщини був недостатній для самостійного виступу проти царської Росії. За сприятливих обставин з лівобережних полків можна було мобілізувати на війну 40—50 тисяч козаків. У той час Московія мала у своєму підпорядкуванні майже 150 тисяч вояків, з них більш як половина несли регулярну військову службу. Перед початком Північної війни в Петра І налічувалось 111 стрілецьких та солдатських полків, у кожному — по 1100—1300 солдатів. Належно протистояти такій мілітарній силі українські сили могли лише в союзі з противниками Московії.

Наприкінці 1689-го — на початку 1690 року на контакт з польським королем Яном III Собеським виходять посланці Мазепи К. Мокієвський, ченці Соломон, Русанович. «А про те Вашій Королівській Милості оголошуємо, — повідомляв у таємній записці гетьман, — що ми, скільки душ нас присягли, щоб за одне думати». Львівський єпископ Йосип Шумлянський від імені короля надіслав Мазепі листа, де писалось: «І в Божий час працюйте, і те іго з вільної шиї народу свого зняти промишляйте».

На початку 1691 року Мазепа посилає свого старшого канцеляриста Петра Івановича Сулиму (Петрика) з секретною місією до кримського хана Селім-Герея. «И писаны те писма к старому хану от гетмана,.. — свідчив на допиті у 1693 році свідок-писар Григорій Волковський, — чтоб они татарове Малороссийских городов с народом учинили мир, й собрався шли к малороссийским городам, й совокупясь с Малороссийским войском, итить бы им войною на Великороссийские городы, так же как были прежде сего при Хмельницком».

На жаль, Селім-Герея, до якого Мазепа їздив від Яна Казимира у 1663 році, тоді змістили. У Кримському ханстві йшла боротьба за владу — по декілька місяців правили Саадет-Герей II, згодом Сафа-Герей І. Все це утруднювало Батурину пошук партнера для співпраці.

У 1692 році московські урядовці, отримуючи суперечливі повідомлення про наміри Мазепи, намагалися викликати його до Москви. Але старшинська рада замість нього послала велике козацьке посольство на чолі з чернігівським полковником Яковом Лизогубом. Їх протримали там майже рік як заручників. Мазепа всупереч бажанню змушений був відкласти повстання і на довгі роки відмовитися від задуманого. Польський посол Кир'як Ісарович у звіті про дипломатичну місію в Батурин у 1693 році писав: «А так Москва пильнує Мазепи, що йому не дозволяють і поговорити з іноземною людиною».

Думав про своє збагачення чи волю України?

На це частково дають відповідь рядки його «Думи», яку він дав почитати архімандриту Никону:

«Жалься, Боже, Украины,
Що не вкупі имает сыны!
...Ей, Панове Енералы,
Чому ж есте так оспали?
И вы, Панство Полковники,
Без жаднои политики,
Озьмітеся всі за руки,
Не допустіть горкой муки
Матці своей болш терпіти!
Нуте врагов, нуте быти!
Самопалы набувайте,
Острых шабель добувайте,
А за віру хоч умріте,
И вольностей бороніте!
Нехай вічна будеть слава,
Же през шабли маем права!».

Зазначимо, що в козацькій державі Мазепи люди були вільними. Селянство відбувало «всякое послушенство» за надану йому в оренду землю. Старшина, призначений на відповідальний уряд, отримував рангові маєтності. Так, Іван Мазепа, ставши гетьманом, отримав на ранг 19654 двори, в яких мешкали понад 100 тисяч селян. Вони розміщувалися у 72 селах. Населення рангових маєтностей сплачувало податок не Мазепі як приватній особі, а гетьманові — для виконання ним владних повноважень. З отриманих доходів він мав забезпечити функціонування гетьманської адміністрації, охорони, утримання резиденції, почту, музик, частково війська. Отримані кошти він також спрямовував на розбудову монастирів, церков. Загалом лише за опублікованими джерелами відомо про 220 церков, збудованих за правління Мазепи. З них 44 під його особистим патронатом.

На Гетьманщину тікали від кріпосництва люди з Московії, Польщі. Поляк Еразм Отвіновський писав, що гетьман «в усього народу... був у шанобливій любові та побожній повазі». Це саме писав французький посол Жан Балюз, що відвідав Батурин.

Гетьману деякі історики закидають, ніби він був жорстоким кріпосником, маючи 20000 кріпаків у Московії. А факти свідчать про дещо інше. У 1699 році Мазепа купив у російських поміщиків землі в Рильському повіті й заснував там кільканадцять слобід, сіл (зокрема, Іванівське, Амонь, Вишні Деревеньки, Урусу, Ольхівку, Куреньки, Дроновку, Жилину, Гузомою, Ізбицю, Софроново, Кореневo, Снагость та інші). Оскільки засновник надавав переселенцям значні пільги, брав з них лише незначний податок, то чутка про «землю обітовану» швидко розповсюдилася довкруж. Якщо в Івановському в 1705 році було 187 дворів, то вже у 1708-му — 697, в Мазепинцях відповідно 30 і 93, у Гузомої — 30 і 69, Амоні — 72 і 178, Вишніх Деревеньках — 52 і 213. Фактично у такий спосіб ішло розширення меж Гетьманщини за рахунок прикордонної території. Надання пільгового режиму переселенцям дуже муляло російським поміщикам-кріпосникам, які жили за іншими законами, купляли-перепродували селян, як худобу. Гетьман через те просив царя, щоб вони «никакой обиды и насильства людям свободным, в оные слободки идущим, по дорогам перенимая, разорения не чинили».

Гетьман — одинак-«изменник» чи мав підтримку в Гетьманщині?

У 1707 році цар надумав реорганізувати гетьманський устрій, перетворивши козаків на солдатів. Тоді ж Петро І захопився створенням Київської губернії на базі міст Гетьманщини. Ці плани, зневажливе ставлення московських урядовців до прав, вольностей гетьманців породжували невдоволення українського люду. Прилуцький полковник Дмитро Горленко в колі гетьмана говорив: «Як ми за душу Хмельницкого всегда Бога молим и имя его блажим, что Украину от ига ляцкого освободил, так... мы и дети наши во вечные годы душу и кости твои будем проклинать, если нас за гетьманства своего по смерти своей в неволи зоставишь».

Попри несприятливі обставини, в повстанні мазепинців взяли участь до 40 тисяч українців (з них більш як 30 тисяч загинули). Перед Полтавською битвою під керівництвом Мазепи було загалом 13—15 тисяч війська: 9—10 тисяч запорожців; понад 3000 козаків, сердюків, компанійців; полтавських, гадяцьких полчан — до 3000 душ. 17 червня, свідчив на допиті Леон Івашкевич, «в Жуках стоит Мазепа, а при нем войско, которое вчерашнего дня выходило, конницы тысячи с 4, пехоты 8 полков, а при них 2 пушки».

Зверхник гетьманців був отруєний?

Після поразки в Полтавській битві тяжке матеріальне становище емігрантів, їхня політична невизначеність надломили дух повстанців. Вони втратили віру в справу визволення України. Переслідувані російською стороною, вигнанці стали міркувати про своє майбутнє.

У Бендерах гетьман як розпорядник військового скарбу, сподіваючись на своє одужання, до останньої хвилини дбав, щоб золото й коштовності, привезені ним, залишалися нерозграбованими тими, хто клопотався лише власними проблемами. А старшини, розмежовані дискусією про майбутні дії — повернення додому чи продовження боротьби, — не наважувалися ставити перед Мазепою питання про наступництво та про подальшу долю військового скарбу. Тим часом хвороба гетьмана прогресувала.

Він попросив Карла XII, щоб той виділив йому надійного охоронця. Король задовольнив прохання. «Коли я прийшов до нього, — писав згодом охоронець, — він був дуже слабим. Як тільки я увійшов, він дуже зрадів, бо мав нарешті з ким поговорити. Потім він попросив мене, щоб я був коло нього і не спускав ока з його речей та кімнати, а особливо пильнував скриню та два бочівки-чвертки, повні дукатів, та ще кілька сідельних сумок, напханих коштовностями та великою кількістю золотих медалей. Сідельні сумки були сховані у гетьмана під подушкою, а бочівки з дукатами стояли перед ліжком. Ще він попросив мене, щоб я нікому з його людей не дозволяв нічого приносити чи брати з кімнати».

Через декілька днів, 22 вересня 1709 року, гетьман помер. Попри чвари в козацько-запорозькому таборі, йому влаштували пишний похорон. Зібралися старшини, шведський генералітет, прості козаки. Похоронну процесію відкривали королівські сурмачі та барабанщики, які виконували похоронний марш. За ними один із старшин ніс гетьманську булаву. Слідом три пари білих коней везли тіло Мазепи.

Червоний оксамит із золотими галунами вкривав труну. Козаки з оголеними шаблями їхали на конях обабіч процесії. Далі йшли, голосячи, дружини старшин. Позаду них їхали на конях Орлик, Войнаровський і тридцять шведських офіцерів. За ними — з опущеними прапорами — козацьке військо. У церемонії прощання з Мазепою взяв участь і Карл XII. Гетьмана відспівали в церкві села Варниця, а потім поховали в кафедральному соборі монастиря св. Георгія в Галаці.

По смерті Мазепи не вмерла його ідея створення самостійної держави. Виступ мазепинців показав Московії, що Україна — все-таки не губернія, в якій можна правити губернаторами. Це — край, в якому поважають волю, традиції, беруться за зброю, якщо нехтують права людності.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімках: найдостовірніший портрет Мазепи з літопису Величка; дзвін «Голуб» (із книжки О. Оглоблина «Нариси з історії України. Випуск VI»);

ДОСЛІВНО

У присязі Мазепи старшинам та козацькому товариству, даній після спалення Батурина в селі Бахмач, йдеться про те, що гетьман мав за «обов'язок із своєї синівської любови до цієї Отчизни, матки нашої, і з повинності свого гетьманського уряду проти ворогів москалів за добро Отчизни в обороні законів і свобод повстати, усіма способами й засобами боронитися та з'єднаними силами св. королівського маєстату Швеції й Запорозького Війська, не щадячи свого маєтку, здоров'я, життя й останньої краплі крові, воювати з москалями так довго, доки не визволиться наша малоросійська Отчизна й запорозьке військо від деспотичного московського ярма й наші закони та свободи з побільшанням не повернуться до давнього стану».

Військовий потенціал Гетьманщини був недостатній для самостійного виступу проти царської Росії

РЕКЛАМА ТА ОГОЛОШЕННЯ

«СК «Країна» повідомляє,

що у зв'язку із втратою бланків ОСЦПВВНТЗ та бланків спеціальних знаків встановленого зразка вважати недійсними:

1. Поліси ОСЦПВВНТЗ:

1.1. СЕРІЇ ВА з номерами: 2020079; 2020141-2020199; 2020220-2020244; 2020250-2020300; 2020326-2020345; 2020366-2020365; 2020491-2020513; 2020665-2020690; 2020695-2020696; 2020712; 2020903-2021000; 2023108;2023141-2023145; 2023396;2023501-2023545; 2023600; 2024127; 2024132-2024151; 2024424-2024461; 2024466-2024481; 2024501-2024636; 2024639-2024702; 2024798; 2024801-2024883; 2025401-2025600.

1.2. СЕРІЇ ВВ з номерами: 3529194.

1.3. СЕРІЇ ВС з номерами: 0648070; 0921704; 0921706-0921708; 0921712; 0929076-0929078; 2860470; 2860565; 3060257; 3420513; 3458043.

2. Спеціальні знаки:

2.1. СЕРІЇ СЦ з номерами: 457238-457240; 457426; 457428-457429; 457435-457436.

2.2. СЕРІЇ СІ з номерами: 896614.

2.3. СЕРІЇ СК з номерами: 783875; 784372-784373.

2.4. СЕРІЇ СМ з номерами: 996223; 996936.

2.5. СЕРІЇ СУ з номерами: 661094; 663289; 663339.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 31 серпня 2009 року по справі № 10/134-09 визнано товариство з обмеженою відповідальністю «КМП» (22700, Вінницька область, Іллінецький район, м. Іллінці, вул. Б. Хмельницького, 10, код ЄДРПОУ 30803272) банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Совєтова Владислава Пилиповича (м. Іллінці, вул. К. Маркса, 59, кв. 11, ліцензія № 158 від 30.10.06 р.).

Всі заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Відповідно до протоколу спільних загальних зборів № 1 від 01 вересня 2009 р. учасників було прийнято рішення про припинення ПП «Уніком» (код ЄДРПОУ 24932056) шляхом приєднання до ТОВ «Агро Капітал Миколаїв» (код ЄДРПОУ 35988902).

Функції комісії з припинення було покладено на Сюренка Максима Олександровича.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 54016, Миколаївська обл., м. Миколаїв, Центральний р-н, вул. Шевченка, 59-а, оф. 605.

Постановою господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 08 вересня 2009 року в справі № 10/141-09 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Приватного підприємства «Сіола» (код за ЄДРПОУ 33380785), 23000, м. Бар, Вінницької області, вул. Пролетарська, 54, кв. 1, р/р 2600407025500І в Філії АКБ «Імексбанк», м. Вінниця, МФО 302690. Ліквідатором банкрута призначено Барську міжрайонну державну податкову інспекцію, 23000, Вінницька область, м. Бар, вул. Комарова, 5/2, код за ЄДРПОУ 20087641, телефон/факс (04341) 2-24-34. Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області від 20.08.2009 р. по справі № 19/301/08-26/105/09 ТОВ «ВО Металресурс» (69006, м. Запоріжжя, вул. Північне шосе, 69-Б, код за ЄДРПОУ 31161290) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Нікітенко Микиту Олександровича (69037, м. Запоріжжя, а/с 411, 0956282166).

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушено справу № 16/184/09 про банкрутство приватного підприємства «ЄВРО ДОМ ПЛЮС», код ЄДРПОУ 33921102 п/р 26005300002904 в ЗФ АКБ «Форум», МФО 313913, 69057, м. Запоріжжя, вул. Антена, 10-А.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чулакова П. І., ліцензія АВ № 347263 від 17.10.2007 року, адреса: 69027, м. Запоріжжя, вул. Урицького, буд. 15.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 27.08.2009 № 28/315-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «Вікмон» (01015, м. Київ, вул. Цитадельна, 6/8, код ЄДРПОУ № 35922600) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 № 44/523-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «Будімпекссервіс» (01021, м. Київ, вул. М. Грушевського, 28/2, н/п № 43, код ЄДРПОУ № 34937574).

Ліквідатором банкрутів призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Катеро-будівельна компанія «Даль» (01001, м. Київ, Трьохсвятительська, 4-б, код ЄДРПОУ № 34432048).

Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 27.08.2009 № 28/314-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвестсіті-ЛТД» (01015, м. Київ, вул. Цитадельна, 6/8, код ЄДРПОУ № 35057621) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 07.09.2009 № 44/522-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Мінерал-Агро» (01015, м. Київ, вул. Цитадельна, 6/8, код ЄДРПОУ № 35429701) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Профітінвест» (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код ЄДРПОУ № 33405715). Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 10.08.2009 року порушив справу № 21/82/09 про банкрутство Малого приватного підприємства «Макс», 69123, м. Запоріжжя, вул. Хортицьке шосе, буд. 28, кв. 131, ЄДРПОУ 22151780, р/р 26006218 у ЗОД ВАТ «Райффайзен банк Аваль», МФО 313827.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Фісун Тетяну Андріївну (Ліцензія АВ № 347097 від 19.07.2007 року, ідент. номер 2920603223, 69063, м. Запоріжжя, вул. Комсомольська, буд. 30).

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру по справах:

№ 18/93/09 від 08 вересня 2009р. товариства з обмеженою відповідальністю «Еконікбілд Юг» (54008, м. Миколаїв, пр. Леніна, 189, кв. 33, ЄДРПОУ 35988771);

№ 18/94/09 від 08 вересня 2009 р. товариства з обмеженою відповідальністю «НАФАЛАН і КО» (54025, м. Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 13, кв. 48, ЄДРПОУ 36099704, р/р 260030113479 в ВАТ Банк «Морской» м. Севастополь, МФО 324742);

№ 18/95/09 від 08 вересня 2009 р. товариства з обмеженою відповідальністю «Оптимакс Україна», 54025, м. Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 33, кв.48 (ЄДРПОУ 36143119, р/р 260060113478 в ВАТ Банк «Морскай» м. Севастополь, МФО 324742).

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г, ліцензія серія АБ № 176091 від 07.07.2005 р., 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а, тел. 8 (0512) 47-34-64. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 27.07.09 р. порушено справу № 5/47-Б-09 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ДІНАРІЙ» (ЄДРПОУ 31390414, адреса: 73000, м. Херсон, вул. Гагаріна, 121, п/р № 260402003243 ХФ ВАТ Кредо банк, МФО 352413).

Розпорядником майна призначено Галку Леоніда Борисовича (Ліцензія серії АВ № 081178 від 07.08.06 р., м. Херсон, проїзд Воєнний, 6, каб. 7).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 13.07.2009 р. порушено провадження у справі № 5/846 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Вісма» (83008, м. Донецьк, вул. Умова, буд. 1, п/р 26000000100001 у філії «Донецька дирекція АТ «ІНДЕКС — БАНК», МФО 335850, ЄДРПОУ 32351638) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

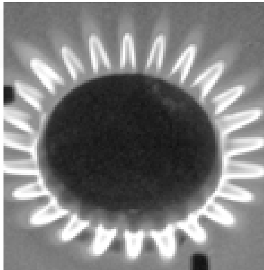
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Карпачеву Людмилу Анатоліївну (ліцензія АВ № 158286 від 12.10.2006 р., адреса; 83015, м. Донецьк, вул. Челюскінців, буд. 196, кв. 70).

Ухвалою господарського суду Донецької області (м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 18.06.2007 р. порушена справа № 5/117Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Гранд» (Донецька область, 86400, м. Єнакієве, вул. Марата, 1, код ЄДРПОУ 31875154, р/р 26000301636451, р/р26066301636451, у філії відділення Промінвестбанку м. Єнакієве Донецької обл., МФО 334215, р/р 26008310756801, р/р26064310756801 у АБ «Південний» м. Одеса, МФО 328209, р/р 26008300009877 у АКБ ''Форум» м. Київ, МФО 322948, р/р 26001301636438 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Єнакієве Донецької області», МФО 334215).

Ухвалою господарського суду Донецької області від 19.08.09 р. у справі № 5/117Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Гранд», введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Міханошина Олександра Володимировича, ліцензія серія АВ № 456565, Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Октябрьська, буд. 304, кв. 65. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

У Ялті відкрився XI Міжнародний турнір «Охоронець-2009» *(Укрінформ)*

Рівень розрахунків за спожитий газ в Україні в січні–серпні знизився на 18% — до 85%, *повідомило Мінпаливенерго*

ВІСТІ З КІРОВОГРАДЩИНИ

П'ять мільйонів — на будівництво школи

За розпорядженням уряду цього року з резервного фонду держбюджету виділять 4,8 мільйони гривень на реконструкцію і будівництво навчального корпусу Кіровоградської загальноосвітньої школи №15. З проханням допомогти з фінансуванням до Кабміну зверталася міська влада.

Корпус навчального закладу зош №15 — один із найстаріших будинків у місті. Його збудовано 1904 року. Загальна реконструкція закладу передбачає його розширення до 650 учнів (нині тут навчається удвічі менше).

За словами місцевих жителів, старе приміщення не відповідає сучасним вимогам і не забезпечує належних умов навчання. До речі, мікрорайону потрібен ще й дитячий садок на 160 місць. Нині тут немає жодного такого закладу. Тому у школі необхідно створити хоча б підготовчі класи для дошкільнят.

Крім навчальних кабінетів, проектом передбачено прибудову корпусів, у яких розмістять актова зала, майстерні, нова шкільна їдальня. Планують також відремонтувати в старому корпусі дах, прибудувати утеплений перехід, зробити нову огорожу, упорядкувати внутрішні водогінні мережі, модернізувати трансформаторну електричну підстанцію. А нова газова котельня у школі з'явилася ще два роки тому.

За словами начальника управління капітального будівництва міської ради Віктора Ксеніча, проект реконструкції школи існує вже десять років, та через відсутність коштів він досі залишався на папері.

Ціна депозиту — життя?

Клієнту Імексбанку, який підпалив себе у приміщенні його кіровоградської філії, почали повертати кошти з депозитів.

У громадянина І. в цій фінансовій установі зареєстровано два депозити на загальну суму понад 2,5 мільйона гривень. Водночас є й такі установи, яким він має повертати борги. Не виплачуючи клієнту його кошти з депозитного рахунку, банкіри поставили чоловіка у надзвичайно скрутне становище. Від безвиході кіровоградець вдався до спроби самоспалення.

«Він був у нас у середині серпня, у двадцятих числах. Тоді ми склали графік повернення коштів, до десятих чисел вересня мали почати віддавати», — запевняють журналістів у відділенні банку.

За неперевіреною інформацією, за таку послугу в клієнта вимагали «відкат» — до 30 відсотків суми депозиту. У банку це спростовують: «така ситуація у нашій установі неможлива в принципі». Водночас громадянина І. у фінустанові називають «проблемним» клієнтом, адже він ходив філією банку і агітував інших добиватися повернення своїх кровних.

Петро МЕЛЬНИК.

Вітчизняні велосипедисти скаржаться, що Україна — автомобільно мисляча країна

МІЖ АВТОМОБІЛЯМИ ТА ПІШОХОДАМИ

Майже три чверті киян, що мають велосипеди, не наважуються їздити на них вулицями столиці. Такі приблизні підрахунки наводить засновник Асоціації велосипедистів Києва Віктор Загреба. Тим часом у інших європейських столицях навіть чиновники показують приклад громадянам, пересідаючи на цей екологічний вид транспорту, а кількість велодоріжок напряму пов'язують із якістю життя населення. Чого ж бояться «двоколісні» українці та де їм найкомфортніше їздити, довідався «Голос України».

Перша і головна проблема, що заважає українцям пересідати на два колеса у містах, — це страх, вважає Віктор Загреба. Вони або катаються у найближчих зелених зонах, або в селі. «Людям здається, що їхати в потоці з машинами — надзвичайно небезпечно. Натомість досвідчені міські велосипедисти з цим не погодяться: якщо знаєш правила руху і добре орієнтуєшся в дорожньому потоці, то їздити на велосипеді по Києву не страшніше, ніж ходити пішки чи їхати на моторолері». Але зробити «перший крок» багатьом справді важко.

Крім того, навіть найбільших прихильників екологічного транспорту пригнічує майже цілковита відсутність спеціальної велоінфраструктури:

— Під час щоденного катання доводиться великі ділянки проїжджати автодорогою, на чимало бордюрів без шкоди для велосипеда (подекуди й для себе) не заїдеш, а про кількість машин на тротуарах годі й говорити. Та й пішоходи часто навмисно не пропускають, мовляв, роз'їздились тут. А де ж мені ще покататись? — скаржиться киянка Марина.

Проект є, доріжок немає

Загалом у столиці, де сьогодні за найскромнішими підрахунками ми не менше 15 тисяч велосипедистів, проблему спеціальних доріжок намагаються вирішити кілька останніх років, однак, поки що малоефективно. З 2008 року навіть існує Проект міської Програми облаштування та розвитку велосипедних доріжок у 2009-2011 роках.

Після тривалих дискусій та консультацій, у тому числі і з самими велосипедистами, нарешті визначено й 17 найпопулярніших веломаршрутів завдовжки 171 кілометр, під які задіяні 62 столичні вулиці. Найдовшим, приміром, має стати «Мале кільце» у 36 кілометрів (від Червонозоряного проспекту до Чоколівського бульвару). Та це — на папері. А ось погляд зсередини: у липневій заяві члени Асоціації велосипедистів Києва закликали міліцію порушити кримінальну справу стосовно чиновників столичної міської адміністрації у зв'язку з їхньою бездіяльністю у питанні створення велосипедних доріжок. Так асоціація відреагувала на загибель внаслідок ДТП 29-річної велосипедистки Тетяни Морозової. «Цього б не сталося, якби Київська міська державна адміністрація та комунальне підприємство «Київдорсервіс» виконали свої зобов'язання, закріплені в Розпорядженні міського голови №886 від 01.07.2008», — йшлося в заяві.

«Більшість заходів, які мали бути реалізовані протягом останнього року, не виконано, — із жалем констатує Віктор Загреба, — тож ми незадовільно оцінюємо виконання програми».

Якщо владні обіцянки таки колись виконають та з'явиться мережа відокремлених від автопотоку доріжок, то велосипедистів «за короткий час стане удвічі, а то й утричі більше. Ми будемо помітнішими і звичнішими для водіїв автомобілів — і аварій та аварійних ситуацій стане в рази менше. Саме так сталося в Данії та Голландії у 1960-х та у Парижі у 1990 роках».

Шолом та світлові прилади — запорука безпеки

Окрема розмова — безпека на дорозі. За цим словосполученням — страшні, але промовисті, цифри: за вісім місяців цього року в Україні сталося 1912 ДТП за участю любителів двоколісного транспорту, у яких загинуло 194 (!) велосипедисти, травмовано більше 1500, повідомляє Мінсім'ї, молоді та спорту. Крім того, у всіх досі на вустах минулорічна трагедія: відомого українського перекладача Анатоля Перепадю, котрий їхав на велосипеді з дому у Спілку письменників, збила машина.

Немає що казати про неповагу водіїв авто до прав інших учасників дорожнього руху. Однак, за словами Віктора Загреби, проблема нехтування Правилами дорожнього руху стосується не лише автомобілістів, але й самих велосипедистів. «Якщо у великих містах вони більш дисципліновані і дбають про власну безпеку (носять захисні шоломи, використовують світлові прилади), то у селах на велосипедах їздять абияк. Тому дуже багато людей на двоколісному транспорті гине в темний час на автотрасах в селах або між селами. Але у цьому зазвичай винні вони самі».

Із цим погоджуються і автомобілісти:

— Я намагаюся об'їжджати велосипедиста «десятою дорогою», адже зазвичай ніколи не знаєш, куди він поверне. У місті їм взагалі немає, де їздити, але на дорозі разом із авто їм точно робити нічого. А у селах часто взагалі п'яними на двох колесах їздять, самі під машину лізуть, — каже водій із більш як 30-річним стажем Віталій.

Поганий асфальт як позитив

Найкраще українські прихильники двоколісного транспорту, за їхніми ж словами, почуваються у двох типах місць. По-перше, у малих містах та селах, де відстані маленькі, автомобілів мало, а велосипедистів досить багато. Тут швидкості авто невисокі, а велосипедисти — звичне явище. Тому тут і зручно, і безпечно.

По-друге, хоч як дивно, у містах та на вулицях із дуже поганими дорогами. Поганий асфальт — натуральний уповільнювач руху, суцільний «лежачий поліцейський», говорить Віктор Загреба. Авто на таких вулицях їдуть дуже повільно, тож ризик аварій та травм тут — мінімальний.

Любителі покрутити педалі й самі намагаються зробити оточуюче середовище комфортнішим для себе. Оскільки Асоціація велосипедистів Києва входить до оргкомітету Тижня безпеки дорожнього руху, який цьогоріч у листопаді вперше пройде і в нашій країні, тож проведе для автомобілістів і водіїв педального транспорту заходи, присвячені безпеці велоруху.

Крім того, члени асоціації «обома колесами» підтримують різноманітні велоперегони та естафети, котрі організовуються, зокрема, й державою:

— Річ у тому, що Україна досі належить до автомобільно мислячих країн, і кожен такий захід, навіть показовий, наближає нас до європейських стандартів і європейської свідомості, в якій велосипед є звичним, зручним, доступним транспортним засобом для невеликих відстаней, — каже Віктор Загреба.

Однак, додає співрозмовник, державні органи і чиновники, які ними керують, могли б (і мали б) робити значно більше, ніж організовувати естафети. Адже у них є повноваження і ресурси, аби, приміром, будувати велодоріжки, проводити просвітницькі кампанії щодо безпечної їзди на велосипеді, ретельніше розслідувати ДТП, в яких постраждали велосипедисти тощо.

«Ми як організація, яка просуває велосипед саме як міський транспорт, хотіли б, аби до ініціативи та до заявлених гасел Мінсім'ї, молоді та спорту долучалися інші міністерства, які реально можуть ці проблеми вирішити, і ці умови створити: транспорту, регіонального розвитку, внутрішніх справ, і, звичайно ж, міські адміністрації великих та малих міст».

І хоча вже те, що влада в Україні принаймні почала чути двоколісних, не може не радувати, однак, до реальних кроків (фінансування) справа поки що не доходить. Звичайно, можна зауважити, що вартість, приміром, лише київської програми — 79 мільйонів гривень, а у місцевому бюджеті не вистачає коштів і на важливіші справи. Однак самі велосипедисти впевнені, що проблема у бажанні або, скоріше, його відсутності... А скільки велодоріжок у вашому місті чи селі?

Анна БОЙКО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (із архіву «Голосу України»).

А ЯК У НИХ?

Амстердам

40 відсотків мешканців Амстердама пересувається на двох колесах. Мережа зручних маршрутів дає змогу отримати швидкий та безпечний доступ до всіх точок міста. А незабаром біля амстердамського вокзалу навіть з'явиться гараж на 10 000 веломісць.

Барселона

У 2007 році муніципалітет Барселони відкрив службу прокату велосипедів — тепер кожен турист може взяти цей двоколісний транспорт у будь-якому із 100 відкритих пунктів прокату та використовувати його, скільки знадобиться. Крім того, «зелене кільце» навколо міста оточує столичну область Барселони веломаршрутом.

Відень

Загальна довжина велодоріг австрійської столиці — близько 1000 кілометрів, хоча ще на початку 90-х вона не перевищувала 190. І з них 9% — із двостороннім рухом. Так мерія вирішила проблему постійних пробок на центральних вулицях Відня, на які дуже скаржилися жителі міста.

Мінськ

Широкі вулиці та тротуари Мінська дали можливість владі створити тут мережу велодоріжок. І хоча розмічати їх розпочали ще з 2007 року, велосипедисти дуже часто нарікають на їх якість. Приміром, часто доріжки створюють на тротуарах навіть там, де можна облаштувати окрему смугу, крім того, вони займають занадто короткі ділянки чи взагалі не мають з'їздів між собою.

40 відсотків мешканців Амстердама пересувається на двох колесах

На Луганщині не будували ракет. Тепер будуть

Раніше юні натуралісти шпаківні робили й жолуді збирали, а сьогодні виконують проекти державної ваги

«Академіки» просто нарозхват

Луганські фахівці, котрі працюють у системі позашкільної роботи з дітьми, стверджують, що їхні «академіки» в Україні просто нарозхват. Зазвичай юні луганчани стають переможцями різних предметних конкурсів і турнірів українського й міжнародного статусів і тим самим викликають до себе інтерес з боку престижних вузів. До того ж не тільки своєї країни. На недавньому міжнародному математичному конкурсі, наприклад, представники МДУ одразу зарахували своїм студентом переможця з Луганщини, взявши на себе навіть видатки на дорогу до Москви.

На виявлення юних обдарувань, розвиток їхніх талантів значною мірою впливає наявність міцної системи позашкільної роботи. В області створено три комунальні заклади, на утримання яких, наприклад, тільки цього року обласна рада виділила 2 мільйони гривень. До речі, саме завдяки такому фінансуванню є можливість відправляти дітей практично на всі загальноукраїнські конкурси. Керівники комунальних закладів — обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, центру науково-технічної творчості та обласної Малої академії наук звертають увагу на таку особливість обдарованих дітей, як поліфонічність. І в цьому разі наявність центрів допомагає дітям не тільки визначитися із заняттям, а й поглибити свої знання. Скажімо, якщо в ранньому віці школяр прийшов на станцію юних техніків і серйозно, системно тут займається, то, як правило, до старших класів стає слухачем Малої академії наук, готуючись до освоєння не тільки майбутньої професії, а й науки. До того ж безоплатно. Приблизно такий шлях пройшов луганський школяр Гарік Мелкумян. Підсумком його підготовки став розроблений ним метод кардіоінтервалографії дрібних лабораторних тварин. Суть його полягає в тім, що за допомогою такого методу з'являється можливість знімати показники піддослідної тварини без її препарування та умертвіння.

До речі, два вихованці Малої академії наук претендують на одержання стипендії Президента України, а семеро — на стипендію Луганської обласної ради.

З користю для себе і для області

Цікавий досвід еколого-натуралістичного центру. До речі, він один з найстарших у країні. Був створений ще в 1927 році, коли Луганщина входила до складу Донецької області.

— Чого раніше навчали юних натуралістів? — ставить запитання керівник центру Володимир Яковлєв і сам на нього відповідає: — Шпаківні будувати та жолуді збирати. А сьогодні наші учні займаються серйозними дослідженнями. Якщо раніше ставилося завдання підвищити масовість, то сьогодні акцент поставлено на індивідуальній роботі з дітьми, для того щоб виявити і розвивати їхні таланти. В області працюють чотири шкільні еколого-натуралістичні центри, створені у сільській місцевості. За допомогою дослідницької роботи школярів у регіоні вже створено два заказники. Скажу навіть більше: наші вихованці провели приблизно 60 відсотків всіх досліджень із заповідних лісів. Лікарські трави, які збирають діти, ідуть нарозхват серед київських медиків, які лікують лейкемію. У деяких районах нашої області досить низька радіація, чиста екологія, тому тут і збирають лікарські рослини.

Одне слово, від позашкільної роботи є користь не тільки для самих дітей, а й для регіонів області. В Алчевську, наприклад, вихованці еколого-натуралістичного центру планують створити парк, і міська влада вже виділила на це кошти.

ФАКТ

В області діють шкільні екологічні експедиційні загони. 24 дитячі громадські екологічні організації об'єднано в обласну — «Світанок України».

Є бажання відродити ракетомоделювання

У рамках центру науково-технічної творчості в області створено більш як дві тисячі гуртків, у яких займається близько 31 тисячі дітей. Інтерес у них різний — декоративно-ужиткове мистецтво і ремесла, радіоконструювання, авіа-, судно- і автомоделювання. А тепер ще у керівників центру є бажання відродити ракетомоделювання. Поки що триває підготовча робота, але в учнів уже горять очі й чешуться руки. Такий стан юних техніків і конструкторів уже доводилося спостерігати, коли готувалися освоїти такий вже забутий напрямок, як виготовлення повітряних зміїв. За словами директора центру Ніни Кравченко, колектив педагогів і майстрів намагається різними способами підвищувати інтерес дітей і молоді до технічної творчості. Незважаючи на достатнє фінансування, коштів все одно не вистачає. Як розповідають, у Сумах є так звані «пересувні шкільні заклади». Це спеціально обладнані автобуси, на яких педагоги і майстри на тиждень-другий виїжджають у глибинку, проводять там заняття з дітьми й виявляють таланти. Про такі «пересувки» мріють і в Луганську. Якщо вірити в те, що мрії можуть матеріалізуватися, то, сподіваємося, такі автобуси на Луганщині незабаром з'являться. Одна мрія багатьох школярів області — одержувати стипендію — вже збулася. Ті, хто виділився на тлі інших відмінним навчанням, перемогою на всеукраїнських і обласних предметних олімпіадах, у турнірах і конкурсах, протягом півроку одержуватимуть стипендії обласної ради в розмірі 150 гривень. А учні професійних навчальних закладів — по 200 гривень.

Алла АНТІПОВА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

650-ліття однієї з найстаріших пожежних частин в Європі

Відзначення 650-ї річниці з дня створення пожежної частини у Львові проходило мало не як міське свято.

Представлена на проспекті Свободи пожежно-рятувальна техніка підрозділів МНС Львівського гарнізону зацікавила багатьох. «Родзинкою» дійства стала демонстрація техніки та спорядження, яке використовувалося для гасіння вогню та рятування людей впродовж XIX—XX століть: кінно-бочкові ходи, кінні насоси, перші пожежні автомобілі.

У рамках свята біля пам'ятника Т. Шевченку курсанти першого курсу Львівського державного університету безпеки життєдіяльності МНС України склали присягу на вірність українському народу. Профільний міністр Володимир Шандра пообіцяв, що всіх їх влаштують на роботу, оскільки навчальний заклад має стовідсоткове державне замовлення.

З нагоди свята Львівська область отримала 10 пожежних машин, а до кінця року міністр пообіцяв, що прибудуть ще три-чотири. Вертоліт, який теж належатиме львів'янам, поки що розмитнюють.

Ірина ЄГОРОВА.

На знімку: учасники параду у Львові.

Фото автора.

Життя без телевізора

За даними Держкомстату за 2008 рік, середня українська сім'я має один чи більше телевізорів. Більше того, соцопитування, проведене громадською організацією «Українське демократичне коло» цього року, показує, що не дивляться інформаційні телепрограми лише 3% наших співвітчизників, а от газет узагалі не читають 29 відсотків українців.

Телевізор часто замінює нам не лише читання. «Ящик» з'їдає час для спілкування в сім'ї, є нянькою для дітей, призводить до пасивного проведення вільного часу, врешті–решт, його вмикають просто як фон під час щоденних справ, — б'ють на сполох психологи. З іншого боку, для багатьох українців телебачення — це зв'язок із сьогоденням, спосіб відпочинку. Тож дивитися чи не дивитися телевізор, чи є серед нас телемани та хто з українців вже багато років не тримав у руках пульта, вирішив дізнатися «Голос України».

Реклама з перервою на життя

Телемани бувають різними: одні дивляться серіали чи програми про подорожі, інші — кримінальні хроніки чи ток-шоу. У деяких людей телевізор працює чи не цілодобово, навіть просто «аби щось говорило».

— Кожна здорова, нормальна, успішно соціалізована людина постійно балансує на межі тієї чи іншої залежності. Щоправда, у більшості випадків її називають захопленням. Тому перш за все потрібно відрізняти залежність від способу проведення вільного часу. Перед телевізором людина може і просто відпочивати після роботи. Інша справа — коли заповнює цим заняттям усе дозвілля, чи, як варіант, тікає від реальності, заміняє активні дії пасивними — «відключається перед екраном», — каже Людмила Сердюк, директор Інституту соціальних технологій Університету «Україна».

На жаль, важко визначити, коли саме ситуація виходить з-під контролю. Щоб зрозуміти, наскільки ви залежите від блакитного екрану, спробуйте на деякий час взагалі відмовитися від його перегляду. Якщо зрозумієте, що не в змозі прожити день без «теледози», треба визнати, що вам потрібна допомога, кажуть психологи. І це не перебільшення, адже ще років десять тому вигадкою б назвали повідомлення про залежність від комп'ютера (а вже сьогодні у США таких людей лікують у спецзакладах) чи визнання лудоманів (любителів азартних ігор) хворими, нарівні з алкоголіками чи наркоманами.

За словами психологів, найгірше, коли людина постійно перемикає з одного канала на інший (так званий, «запінг». — **Авт.**). Такі люди зазвичай навіть не можуть згадати, що дивилися цілий день, адже всі образи та звуки зливаються в один. Та, почавши перемикати канали, вони, як зачаровані, просто не можуть зупинитися.

Якщо ж ви можете обходитися без «ящика», але все одно сумуєте за ним, спробуйте згадати, які речі дають вам задоволення, старі хобі, приділяйте більше часу спілкуванню з родичами та друзями, займіться спортом чи хоча б просто прогуляйтесь на свіжому повітрі. «А от лікувати чи не лікувати, звичайно, кожен вирішує сам. Та коли відчуваєш, що відміряєш день від включення до виключення «ящика», це свідчить про те, що життєвий сценарій «зазнає лиха» — потрібно викликати допомогу!», — каже Людмила Сердюк.

Не лише психологи, а й лікарі радять не передозовувати час перед екраном. Це викликає гіподинамію (недостатність руху), що провокує серцево-судинні хвороби та ожиріння. Крім того — недосипання, неврози, розлади сну, депресії. А звідси — всі проблеми зі здоров'ям. Тож медики рекомендують перегляд телепрограм замінити на прогулянку на свіжому повітрі.

Та навіть найбільші противники телебачення погоджуються, що цілковито від нього відмовитися дуже важко. Тому і тим, хто, ще ледве відкривши зранку очі, шукає рукою пульт, і тим, хто полюбляє снідати під ранкові новини, бувалі телемани дають кілька цінних порад. Зокрема, вибрати, які саме передачі та фільми ви любите дивитися, та відмічати їх у програмі, і вмикати «ящик» лише тоді, коли вони починаються, а одразу по закінченні вимикати. Ну і під час реклами відволікатися від екрану та займатися своїми справами. Крім того, і психологи, й лікарі не втомлюються нагадувати: не лише для дітей, а й для дорослих добову теленорму у не більше двох годин ніхто не відміняв.

ДО РЕЧІ

Невдоволені своїм життям люди на 20 відсотків частіше дивляться телевізор, тим часом ті, хто вважає себе щасливим, полюбляють витрачати вільний час на читання та спілкування з друзями. Такого висновку дійшли соціологи університету Меріленда (США), котрі аналізували протягом 30 років спосіб життя та звички майже 30 тисяч людей. Крім того, згідно із отриманими даними в умовах світової фінансової кризи емоційно подавлені та нещасливі люди більше годин проводять перед телевізором та більше сплять.

«Востаннє «ящик» був у моїй домівці десь 20 років тому»

Абсолютно комфортно без телевізора живе киянка Алла: «Востаннє «ящик» був у моїй домівці десь 20 років тому. Просто у дитинстві батьки не дозволяли його дивитися більше півгодини на добу, тож просто, мабуть, не встигла змалечку звикнути до нього. Розважалася завжди музикою, шиттям, танцями, іграми з однолітками. Своїм дітям сьогодні купую диски з хорошими мультфільмами й показую їх на комп'ютері. Так робить і більшість моїх знайомих. Помітила, що ті, хто працюють з інформацією, людьми чи на відповідальній роботі, майже не дивляться телевізор. А от ті, хто працює руками — навпаки, люблять увечері відпочити перед екраном».

Не мають «ящика» й деякі відомі українці. Зокрема, у численних інтерв'ю Ольга Богомолець розказувала, що вся її сім'я вже більше 19 років живе без телевізора: «Особисто я називаю телевізор короткою абревіатурою — ПДН, яку розшифровую і розтлумачую своїм дітям як «прилад для дебілізації нації». У музиканта Олега Скрипки трохи менший «стаж» — він не дивився телевізор вже більше п'яти років і, каже, причин це робити у нього не з'являється.

Анна БОЙКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

А ЯК У НИХ?

За кордоном, як з'ясувалося, проблема актуалізувалася ще років десять тому — тоді у різних країнах Європи та США люди почали об'єднувалися у різноманітні мережі, організації та пропагувати життя, вільне від блакитного екрану. Зокрема, у США 1996 року було створено організацію Вайт Дот (Біла пляма — за аналогією із білою плямою, що з'являлася на старих телевізорах після вимкнення. — **Авт.**), члени якої закликають людей вимикати телевізори. «Голос України» запитав у її засновниці, Джин Лотус про життя без блакитного екрану та чим зайнятися у вільний від «ящика» час.

— Ви заснували організацію Вайт Дот більше 10 років тому. Що спонукало вас зробити це?

— Першою причиною були п'ятеро моїх дітей. Коли ми одружувались, у нас з чоловіком не було телевізора — ми любили читати. Але коли з'явилася перша дитина майже 15 років тому, багато людей казали, що нам знадобиться телевізор, «для дитини». Крім того, вони казали, що «ми ніколи не знайдемо няньки без телевізора». А ми, натомість, хотіли довести їхню неправоту.

Крім того, у середині 90-х ринок відеокасет для дітей неймовірно зріс, тож чимало батьків їх застосовували щодня, таким чином «підсадили» на них дітей. Я не хотіла навіть пробувати.

— Скільки людей сьогодні у вашій організації?

— У 90-ті до лав Вайт Дот приєдналося більше чотирьох тисяч американців, сьогодні їх навіть важко порахувати. Крім того, у нас є тисячі іноземних членів. Членство вільне — будь-хто може долучитися до наших ініціатив. Серед останніх — архів спогадів людей, які провели дитинство у дотелевізійну епоху, Тиждень вимкненого телевізора тощо.

Кожного року, з 22 до 28 квітня, проводиться Тиждень вимкненого телевізора, який відзначають тисячі шкіл в усьому світі. Діти погоджуються не вмикати ТБ протягом семи днів, тож можна сказати, що в акції бере участь уся родина. Натомість школи пропонують призи чи альтернативні заходи: наприклад, вечір ігор чи квиток на ковзанку. За словами вчителів, під час цього тижня учні виглядають свіжими та оновленими. А дорослі використовують акцію для того, щоб згадати про свої хобі, почитати чи просто виспатися. За словами організаторів акції, відмова від телевізор хоча б на тиждень дає змогу усвідомити, як багато ми через нього втрачаємо.

— ТБ шкідливе для дітей, та чи можна зовсім позбавити їх від нього у сучасному світі?

— Батьки чомусь вірять, що діти у безпеці, коли садять їх перед екраном на кілька годин. Насправді ж цим дітям не вистачає активності реального життя: бігу, ігор, малювання тощо. Вони змалечку вчаться дивитися, як інші люди щось роблять, замість того, щоб робити щось самим. Вони вірять, що інші люди красивіші та талановитіші за них. Крім того, діти вчаться читати емоції на обличчях акторів, замість реальних людей.

Маленькі діти від двох до чотирьох років люблять повторювати певні дії знову і знову. Ця енергія та прагнення притлумлюється переглядом телепрограм, і вони не хочуть практикувати та повторювати певні дії та закріплювати їх, тож потім не мають певних стандартних знань та навичок. Крім того, батьки виховували дітей тисячі років без телевізора, тож зможуть і сьогодні.

— Сьогодні людині просто необхідний доступ до свіжої інформації. І якщо не телевізор, то лише Інтернет може його надати. Чи настільки ж він, на вашу думку, шкідливий?

— Мої діти мають комп'ютер, і його використання важко контролювати. Приміром, син-старшокласник чимало часу проводить, шукаючи цікаву і потрібну інформацію, а доньки часто дивляться мультики он-лайн. Та цим вони займаються після того, як зроблені домашні завдання та їхня робота по дому. Ми з чоловіком теж любимо «висіти» в Інтернеті, а малі нас наслідують. Тож, очевидно, й до комп'ютерів, як і до телевізорів треба ставитися обережно.

...А віночки приміряли не тільки дівчата

Виставка робіт майстрів декоративно–ужиткового мистецтва «Дніпровський дивоцвіт» зібрала у Дніпропетровську понад 80 народних майстрів з більш як десяти регіонів України.

Були і гончарні вироби, і петриківський розпис, і вишиванки та витинанки, лозоплетіння, вироби з бісеру, ляльки-мотанки. А ще — дерев'яні іграшки, картини й кераміка, вовняні карпатські килими і решетилівські гобелени, чимало усілякого добра з дерева, шкіри і кольорового скла. Дніпровці мали змогу не тільки придбати гарну річ, а й повчитися ремесла. Тетяна Білоус із Броварів, що на Київщині, завбачливо написала під своїми роботами «Вишивка», бо на перший погляд її картини здавалися намальованими. Вишивальниця охоче ділилася своїми секретами.

Олена Прокоп'юк з Івано-Франківщини пропонувала шанувальникам її мистецтва сісти за верстат і виткати власноруч барвисту стрічку. Терпляче показувала і розказувала, як це треба робити. А українські віночки Олексія Кузнєцова з Енергодара, що на Запоріжжі, приміряли не тільки дівчата...

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Фото автора.

Якщо зрозумієте, що не в змозі прожити день без «теледози», треба визнати, що вам потрібна допомога

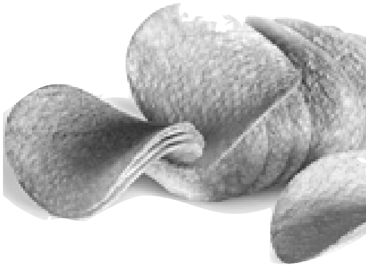
Хрусткі картопляні ласощі

ІСТОРІЯ ПРОСТИХ РЕЧЕЙ

У «Діалозі» ви часто розповідаєте про те, як виникли ті чи інші речі. А от як з'явилися картопляні чіпси? Страва начебто проста, але все-таки хтось придумав її першим...

Надія КОХАН.

Миколаїв.

Чіпси придумав Джордж Спек. Він народився в 1822 році в містечку Саратога-Лейк, штат Нью-Йорк. Його батько був афроамериканцем, а мати — індіанкою із племені гурон. Відмовившись від свого справжнього прізвища, Джордж взяв псевдонім Крам, під яким його батько виступав як жокей. Замолоду Джордж працював гідом-провідником у горах, але, коли подорослішав, зрозумів, що його справжнє покликання — кулінарія. Літо 1853 року він зустрів на курорті Саратога-Спрінгс як шеф-кухар ресторану фешенебельного готелю. Одним з фірмових рецептів ресторану була «смажена картопля по-французьки». Ця страва потрапила в Америку завдяки Томасу Джефферсону, який спробував смажену картоплю під час своєї служби послом у Франції.

Як розповідає легенда, один з відвідувачів ресторану залишився незадоволений стравою — він заявив офіціантові, що картопля нарізана занадто товстими скибами й тому недостатньо прожарена. Обурений Крам вирішив заступитися за свою сестру, яка працювала його помічником і, власне кажучи, нарізала картоплю. Вирішивши познущатися над відвідувачем, він порізав картоплю на шари буквально паперової товщини, а потім обсмажив їх у олії. На диво шефа, вимогливий відвідувач був задоволений, та й інші гості стали замовляти «Чіпси Саратога» (таку назву дали новому рецепту), що стали незабаром найпопулярнішою фірмовою стравою ресторану.

У 1860 році Крам відкрив власний ресторан — Crumbs House (пропрацював до 1890 року), на кожному столику якого стояв кошик із чіпсами. Ресторан швидко став модним місцем серед багатих американців, які приїжджали на курорт. Крам не продавав чіпси «на винос», але рецепт був настільки простий, що страва швидко поширилася країною й стала обов'язковим атрибутом поважаючих себе ресторанів.

Купити чіпси в магазині стало можливим тільки в 1895 році, коли Вільям Теппендон почав їх «дрібносерійне виробництво» (спочатку на власній кухні, пізніше на побудованій ним фабриці) і почав постачати їх у бакалійні крамниці Клівленда, де чіпси продавали на вагу. Останній штрих у «конструкцію» чіпсів внесла Лаура Скаддер. Вона запропонувала використовувати як упаковку вощений папір — так народилася концепція «пакетик чіпсів». В 1932 році Херман Лей заснував у Нешвіллі, штат Теннессі, марку Lay's, що стала першим національним брендом чіпсів, який дожив до наших днів.

Нині кожен росіянин у середньому з'їдає 0,5 кг чіпсів на рік, європеєць — 1—5 кг, американець — 10 кг.

Фото із сайта www.img1.liveinternet.ru.

Розміри ділянок — не більше норми

Розкажіть, будь ласка, про порядок надання земельних ділянок працівникам соціальної сфери села.

Мирослава КУЛІНА.

Чернігівська область.

Відповідає начальник відділу з роботи зі зверненнями юридичних та фізичних осіб Державного комітету України із земельних ресурсів А. МІНА (www.dkzr.gov.ua) :

— Відповідно до частини першої статті 25 Земельного кодексу України (далі — кодекс) при приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій земельні ділянки, розташовані на території відповідної ради, передаються працівникам цих підприємств, установ та організацій, працівникам державних та комунальних закладів освіти, культури, охорони здоров'я, а також пенсіонерам з їх числа з визначенням кожному з них земельної частки (паю).

Абзацом другим частини сьомої статті 25 кодексу розміри земельних ділянок, що виділяються для працівників державних та комунальних закладів, підприємств і організацій культури, освіти та охорони здоров'я та пенсіонерів з їх числа, які проживають у сільській місцевості або селищах міського типу, не можуть перевищувати норм безплатної передачі земельних ділянок громадянам, встановлених законом для ведення особистого селянського господарства.

Пунктом б) частини першої статті 121 кодексу передбачено, що громадяни України мають право на безплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності для ведення особистого селянського господарства — не більше 2 га.

Водночас за наявності вільних земель запасу або резервного фонду працівникам соціальної сфери можуть бути надані земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства у розмірі до 2 гектарів.

Порядок безплатної приватизації земельних ділянок громадянами встановлений статтею 118 кодексу.

Зберігати інформацію можна на зовнішньому жорсткому диску

На моєму домашньому комп'ютері — 50 Гб інформації (музика, відео, фотографії). Підкажіть, як краще зберігати її, щоб користуватися в міру необхідності? Який носій оптимально підійде?

Ганна ФЕРНЕГА.

Кіровоградська область.

Відповідає спеціаліст комп'ютерного відділу газети «Голос України» Дмитро МУСІЄНКО:

— Для зберігання інформації такого обсягу я б порадив вам придбати зовнішній жорсткий диск (Hard Disc Drive, далі скорочено — HDD). А він, у свою чергу, буває двох видів — зовнішній стаціонарний і зовнішній портативний. Якщо ви не плануєте носити інформацію з собою (на роботу, у гості, до друзів), тоді можна зупинити свій вибір на зовнішньому стаціонарному жорсткому диску. Цей накопичувач трохи більший за розміром, ніж портативний, він установлюється на столі або десь біля комп'ютера, щоб мати можливість підключити його USB-кабелем або 1394-кабелем — залежно від наявності відповідних роз'ємів підключення в комп'ютері й у самому HDD.

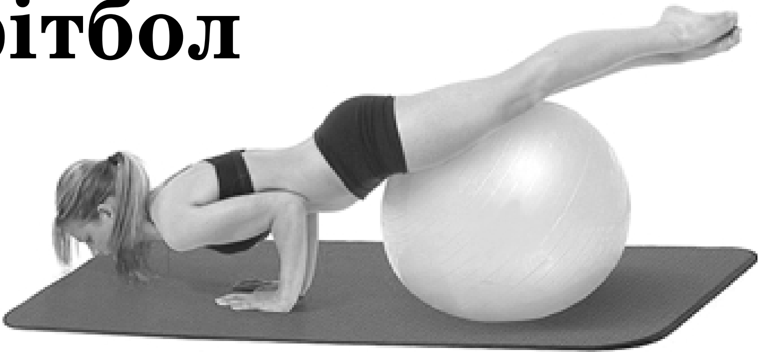
Підключення 1394 або FireWire має більшу швидкість передачі даних, ніж USB. Ще один невеликий мінус до його розміру — це джерело живлення, без якого неможливо використовувати пристрій. Тому на противагу зовнішньому стаціонарному HDD є зовнішній портативний HDD. Цей накопичувач менше, він легше, не вимагає додаткового джерела живлення, і його можна легко покласти навіть у дамську сумочку. Портативні моделі можуть мати підключення USB і 1394, вони можуть бути як окремо, так і всі одразу в одному пристрої. Обсяги портативних HDD починаються від 160 гігабайт (Гб) і досягають 500 Гб. А от зовнішні стаціонарні можуть сягати 2000 Гб. Ще раз повторюся — все залежить від обсягу інформації, який ви плануєте на ньому зберігати або переносити. Вдалого вибору!

Універсальний фітбол

Я багато років займаюся спортом — бігаю вранці, приймаю контрастний душ, купаюся в ополонці, займаюся йогою. Нещодавно довідалася, що є такий вид фітнесу, як фітбол — заняття на м'ячі. Розкажіть більш детально, що це за заняття і що це за м'яч?

Ганна СОКОЛОВА.

Луганськ.

Відповідає Олена БІЛОКУР, інструктор з фітнесу:

Фітбол — це великий гімнастичний м'яч для занять. Його активно використовують ті, хто займається фітнесом, вагітні жінки й молоді мами (щоб повернути форму після пологів). Такий м'яч дуже часто використовується для занять із малюками (можна починати вже з 2-тижневого віку). Займаючись на такому м'ячі, ви не перевантажуєте хребет і суглоби, а вправи на ньому можна виконувати в будь-якому віці й у будь-якому місці — у спортзалі, на вулиці, вдома.

Фітбол розвиває відчуття рівноваги, координацію рухів. Якщо ми сядемо на такий м'яч і трохи пострибаємо, то вібрація буде подібна до ефекту від верхової їзди. За допомогою такого м'яча в нас зміцнюється м'язовий корсет навколо хребта, поліпшується кровообіг і обмін речовин у міжпозвонкових дисках. А нормалізація стану хребта поліпшує функції внутрішніх органів. Є цілий комплекс вправ, які розроблені спеціально для вагітних жінок, для малят, а також універсальні вправи для будь-якого віку.

Фітболи продаються в спортивних магазинах і навіть в аптечних супермаркетах. Вони бувають різних кольорів і розмірів. Діаметр фітбола, який вам підходить, визначається виходячи з вашого зросту:

— менше 152 см — діаметр м'яча — 45 см;
— від 152 до 165 см — 55 см;
— від 165 до 185 см — 65 см;
— від 185 до 202 см — 75 см;
— більше 202 см — 85 см.

Якщо розмір фітбола підібраний правильно, то в сидячому положенні на м'ячі стегна розташовані паралельно підлозі.

Коли вперше бачиш такий м'яч, то боїшся на нього сісти. Не переживайте: вони витримують навантаження до 300 кг. Крім цього, оснащені системою безпеки «антивибух». Тобто при випадковому проколі або порізі фітбол не лусне, а лише повільно спускатиме повітря через отвір, що утворився.

Фото з сайта http://spletnicam.ru.

Як зняти з обліку тваринку?

Коли у домі з`являється тварина, то її потрібно реєструвати у Центрі ідентифікації тварин. А який порядок зняття з обліку тварини у разі її смерті?

Марія ОПРОПРИЙЧУК.

Київ.

Як повідомили у КП «Центр ідентифікації тварин», власник тварини повинен звернутись до майстра ЖЕКу з заявою про зняття тварини з обліку у зв'язку з вказаної причини (загибелі та інше).

1. Майстер ЖЕКу складає типовий акт про відсутність тварини за даною адресою та направляє його до комунального підприємства «Центр ідентифікації тварин» (далі — центр).

2. Тільки після цього тварина знімається з обліку в центрі.

3. Центр, у свою чергу, направляє листа до ЖЕКу про зняття комунального платежу за утримання тварини.

Сусіди задимлюють мій балкон

Поясніть мені, будь ласка, в яких місцях дозволяється курити, а де категорично заборонено? І чи є якісь штрафні санкції за куріння на балконах? Я проживаю на першому поверсі, і з балконів, які наді мною, на мій плюють, кидають недопалки та струшують попіл. Як боротися з цим?

Микола КОРЯК.

Каховка
Херсонської області.

Відповідає заступник директора ДЗГ та МД МВС України Геннадій ГРЕБНЬОВ:

— Згідно із Законом України «Про заходи щодо попередження і зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення», заборонено куріння на робочих та в громадських місцях, за винятком місць, спеціально відведених для куріння.

Цим законом визначено поняття «громадське місце» — частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їзди, а також підземні переходи, стадіони. Для осіб, які не курять, відводиться не менш ніж 50% площі громадського місця або території закладу, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію.

Балкони квартир, як і помешкання громадян, не є громадськими місцями. Тож, відповідно, заборона курити на них не поширюється. Водночас інформуємо, що зі скаргами на сусідів, які смітять, порушують громадський порядок, громадянин може звернутися до дільничного інспектора міліції. З порушниками, зокрема, буде проведено роз'яснювальну бесіду, а також, в разі подальшого ігнорування ними принципів добросусідства, вжито інших заходів впливу.

Президент України Віктор ЮЩЕНКО вручив державні нагороди членам Національної дефолімпійської збірної і привітав їх з успішним виступом у Тайпеї (Тайвань). «Така активна, така переможна ваша позиція приносить не тільки медалі для країни... Я думаю, це, насамперед, гарний приклад самодостатності для мільйонів людей. Це є гарний приклад того, як в житті не опускати руки... І це та унікальна місія, яку ви творите», — *наголосив Президент*

Турнірна хроніка

Бокс. Миколаїв. VII чемпіонат Європи серед жінок. Золоту медаль виборола **Тетяна Коб** з Ковеля. **Вона** у фінальному поєдинку **(51 кг)** перемогла Шіпру Нельсон (Швеція) — 4:2. Срібні нагороди дісталися українкам — Іванні Крупені (54 кг), Юлії Циплаковій (57 кг), Лілії Дурнєвій (75 кг); бронзовими призерками стали наші землячки — Оксана Штакун (46 кг), Олександра Сидоренко (60 кг), Яна Завьялова (64 кг), Тетяна Іващенко (69 кг), Інна Шевченко (понад 81 кг).

Настільний теніс. Німеччина. Тут завершився чемпіонат Європи. Українка Маргарита Песоцька удостоєна срібної медалі. У фіналі вона поступилася Джіадуо Ву (Німеччина) — 8:11, 5:11, 9:11, 5:11.

Легка атлетика. Таланс (Франція). «Декастар-2009». Десятиборство. **1. Олексій Касьянов (Україна) — 8291 очко.** 2. Карей Пагапілл (Естонія) — 8255. 3. Ендрю Паппас (США) — 8189. Семиборство. **1. Наталія Добринська (Україна) — 6485 очок.** 2. Людмила Осипенко (Україна) — 6423. 3. Ольга Чернова (Росія) — 6306.

Баскетбол. Краснодар (Росія). Кубок Російських залізниць. **Фінал. «Будівельник» (Україна, Київ) — «Локомотив-Кубань» (Росія, Краснодар). 58:44 (10:12, 22:12, 14:7, 12:13). «Будівельник»:** Малиш — 4 очка, Хижняк — 7 + 6 підбирань, Балашов — 0, Яковлєв — 5, Ель-Амін — 8 + 5 підбирань, Кобзистий — 10, Горбенко — 11, Гендерсон — 7, Зіммерман — 6, Неруш — 0.

Матч за 3-є місце. «Хімік» (Україна, Южний) — «Ояк-Рено» (Туреччина). 90:52 (19:14, 19:11, 27:16, 25:11). Найрезультативніші у «Хіміка»: Жельоніс — 15 очок + 8 підбирань + 3 передачі; Бланшар — 14 + 5 підбирань + 2 блок-шоти, Завадський — 12 + 2 підбирання; Агафонов — 11 + 3 підбирання; Мітчел — 10 + 3 передачі + 5 підбирань; Кольченко — 8.

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Екстраліга. 7 тур. «Керамін» (Мінськ) — «Юність» (Мінськ). 0:3. «Шахтар» (Солігорськ) — «Хімволокно» (Могилів). 7:0. «Гомель» — «Металург» (Ліепая). 4:3. «Сокіл» (Київ) — «Динамо-Юніорс» (Рига). 2:1 (2:0, 0:1, 0:0). Шайби: Литвиненко, 2, Сальников, 12 — Індрашіс, 24. «Вітебськ» — «Німан» (Гродно). 2:1 (б). «Хімік-СКА» (Новополоцьк) — «Брест». 4:5 (б). «Металлург» (Жлобин) — «Шинник» (Бобруйськ). 3:2.

«Шахтар», «Юність» — по 18, «Сокіл» — 15, «Німан» — 13, «Хімволокно», «Шинник» — по 11, «Вітебськ» — 10, «Металург» Ж, «Гомель» — по 9, «Хімік-СКА» — 8, «Керамін» — 7, «Динамо-Юніорс» — 5, «Металург» Л — 4, «Брест» — 3.

Теніс. Шарлеруа (Бельгія). Кубок Девиса. Матч за вихід у світову групу. **Бельгія—Україна. 3:2. 18 вересня.** Крістоф Рохус — Ілля Марченко — 6:3, 6:4, 3:6, 6:2. Стів Дарсіз — Сергій Стаховський. 6:2, 6:3, 6:4. **19 вересня.** Ксавьє Маліссе/Олів'є Рохус — Стаховський/Сергій Бубка — 6:7 (5:7), 6:3, 4:6, 6:7 (4:7). **20 вересня.** Ксавьє Маліссе — Стаховський. 3:6, 6:3, 6:0, 1:6, 3:6. Дарсіз — Бубка. 6:2, 6:1, 6:0. На жаль, наша команда не змогла пробитися у світову групу. Надто вже великий розрив у класі поки що між лідером збірної України Сергієм Стаховським і наступними номерами. А одному випадку у команди суперника, як відомо, неможливо.

Про що свідчать заміни

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 7-й тур.

«Іллічівець» — «Чорноморець». 2:0. 7 000 глядачів. **Арбітр** — Лісенчук (Київ). **Голи:** Тищенко, 30, Якименко, 71 (автогол).

«Ворскла» — «Кривбас». 0:0. 6 500 глядачів. **Арбітр** — Венгер (Київ). **Вилучено** Допілку («Кривбас», 86, друге попередження).

«Металург» (Донецьк) — «Таврія». 0:0. 2 500 глядачів. **Арбітр** — Шмигельський (Львів).

«Металіст» — «Динамо». 1:2. 36 000 глядачів. **Арбітр** — Геренда (Калуш). **Голи:** Девич, 88 — Гіоане, 15, Гусєв, 67.

«Зоря» — «Металург» (Запоріжжя). 3:1. 8 000 глядачів. **Арбітр** — Швецов (Одеса). **Голи:** Джихані, 6, 17, Мелікян, 76 — Рудика, 51. **Вилучено** Польового («Металург», 63, друге попередження).

«Арсенал» — «Шахтар». 2:4. 5 600 глядачів. **Арбітр** — Можаровський (Львів). **Голи:** Воробей, 9, Євсеєв, 65 — Фернандіньо, 38 (п), Гладкий, 40, Кравченко, 72, 86.

«Оболонь» — «Закарпаття». 0:1. 3 500 глядачів. **Арбітр** — Абросимов (Одеса). **Гол:** Давидов, 5. На 45+1 хвилині Куценко («Оболонь») не реалізував пенальті.

«Дніпро» — «Карпати». 3:0. 13 129 глядачів. **Арбітр** — Іщенко (Київ). **Голи:** Назаренко, 30, 83 (п), Селезньов, 34.

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	**6**	**1**	**0**	**23—5**	**19**
2. «Шахтар»	**5**	**1**	**0**	**17—5**	**16**
3. «Дніпро»	**4**	**2**	**1**	**8—2**	**14**
4. «Таврія»	4	2	1	10—10	14
5. «Іллічівець»	4	1	2	10—8	13
6. «Металіст»	4	0	2	8—4	12
7. «Карпати»	3	2	2	13—7	11
8. «Арсенал»	2	3	2	11—9	9
9. «Металург» Д	2	3	2	11—10	9
10. «Оболонь»	3	0	4	6—12	9
11. «Ворскла»	1	4	2	7—7	7
12. «Зоря»	2	1	4	6—12	7
13. «Закарпаття»	2	0	5	5—13	6
14. «Металург» Зп	1	1	5	5—14	4
15. «Чорноморець»	**1**	**0**	**6**	**5—16**	**3**
16. «Кривбас»	**0**	**1**	**6**	**5—16**	**1**

Бомбардири: Гусєв («Динамо») — 5 м'ячів, Танаса («Металург», Донецьк), Селезньов («Дніпро»), Ярмоленко, Мілевський (обидва — «Динамо»), Худоб'як («Карпати») — по 4.

Що не кажи, а навіть дуже успішна гра в європейському турнірі виснажує команду. Це на собі ще раз відчув «Шахтар», котрий у четвер переграв «Брюгге». Важкі перельоти, а в неділю треба було вже виходити на поле стадіону «Колос» у Борисполі, де тепер приймає гостей столичний «Арсенал». Часу на відновлення було обмаль. Але володар Кубка УЄФА з честю вийшов із цієї непростої ситуації.

Хоча «Арсенал» першим забив, та «Шахтар» оговтався і під кінець тайму зрівняв рахунок і вийшов уперед. Утім, випробування для донеччан не завершилися. Господарям вдалося перехопити ініціативу і провести ще один м'яч — 2:2. І «гірники», висловлюючись мовою боксерів, після цього потужного удару трохи поплився. Аж тут Мірча Луческу вже вкотре довів свій фаховий клас. Відчувши важливість моменту, він зробив заміну, випустивши на поле Костянтина Кравченка. А цей гравець, без перебільшення, помітно вплинув на дії команди, вніс у її гру живий струмінь і примусив киян ще двічі починати з центра поля. Ось вам ціна заміни.

Удруге протягом останнього часу динамівці грали у Харкові. І обидва рази (в кубковому матчі і поєдинку чемпіонату) мінімально перемагали господарів. То були гострі і напружені зустрічі. Футболісти «Металіста» дуже старалися. Але загальнокомандний клас «Динамо» поки що вищий. Тому перевага була на боці чемпіона і лідера. Напрошується ще один висновок: чим більше таких протистоянь, тим сильнішатиме наш чемпіонат. Це й дитині зрозуміло.

Серед інших поєдинків, від яких очікувалася така саме гострота, як у Харкові, був дніпропетровський. Але господарі, як то кажуть, повністю переграли «Карпати». Це був, як на мене, один із найкращих матчів «Дніпра» за часи тренера Володимира Безсонова. Хоча варто сказати, що кадрові втрати, зокрема, перехід до «Шахтаря» Василя Кобіна, дещо послабили ігровий потенціал «Карпат». Особливо втратила лінія оборони.

Протягом останнього тижня чимало пристрастей виникло навколо луганської «Зорі». Власниця клубу збиралася зняти команду з чемпіонату. Але на захист улюбленої команди стали вболівальники. А головне — руку допомоги простягнула міська влада. Поки що гарантують: «Зоря» житиме до завершення першого кола. А далі? Сподіватимемося на щасливе продовження. А поки що луганські футболісти красивою перемогою над запорізьким «Металургом» віддячили своїм прихильникам і справжнім друзям.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: оце саме він — Костянтин Кравченко, котрий дуже посприяв перемозі «Шахтаря».

Фото Павла КУБАНОВА.

Лише результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 10-й тур. «Севастополь» — «Волинь» (Луцьк). 1:1. «Геліос» (Харків) — «Фенікс» (Калініно). 3:1. «Зірка» (Кіровоград) — «Сталь» (Алчевськ). 1:0. «Енергетик» (Бурштин) — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ). 1:1. «Десна» (Чернігів) — «Олександрія». 2:1. «Нива» (Тернопіль) — «Дністер» (Овідіополь). 2:0. «Львів» — «Нафтовик» (Охтирка). 2:0. «Арсенал» (Біла Церква) — «Динамо-2» (Київ). 2:1. «Кримтеплиця» (Молодіжне) — «Харків». 4:1.

«Севастополь» — 23 очки, «Геліос» — 21, «Львів», «Кримтеплиця», «Волинь» — по 17, «Десна», «Арсенал» — по 15, «Енергетик», «Зірка» — по 14, «Сталь» — 13, «Динамо-2, «Олександрія» — по 12, «Нафтовик», «Дністер» — по 9, «Нива» — 8, «Фенікс», «Прикарпаття» — по 5, «Харків» — 1.

Місце зустрічі змінити не можна

На сьогодні немає жодних сумнівів й альтернативних варіантів проведенню Євро-2012 в Україні та Польщі. Про це в інтерв'ю італійському виданню «Газетта делло Спорт» заявив президент УЄФА Мішель Платіні. «Немає вже ані жодних сумнівів, ані альтернативних варіантів, що Євро-2012 відбудеться в Україні та Польщі», — заявив він.

Платіні відзначив, що єдиним питанням на сьогодні залишається те, скільки міст України зможуть виправити недоліки у підготовці до грудня цього року, щоб приймати матчі чемпіонату.

На запитання італійських журналістів, чи не вважає він своєю «поразкою» рішення у Кардіффі, коли було надано право Україні та Польщі організовувати ЧЄ-2012, керманич європейського футболу зазначив, що його попередник швед Леннарт Йохансон «обіцяв Євро-2012 Україні».

Платіні не повідомив, чи боротиметься за переобрання на посаду президента УЄФА 2011 року, однак відзначив, що йому подобається те, чим він сьогодні займається.

Як там у конкурентів?

Футбол. Пропонуємо вашій увазі результати матчів у національних чемпіонатах клубів — суперників «Динамо» і «Шахтаря» в єврокубках.

Італія. «Кальярі» — «Інтер» (Мілан). 1:2. Голи: Нієвес, 16 (п) — Міліто, 51, 55. **«Інтер»:** Жуліо Сезар, Майкон, Лусіо, Кордоба, Сантон (Балотеллі, 46), Камбьяссо (Т. Мотта, 46; Ківу, 66), Станкович, Дзанетті, Снейдер, Міліто, Ето'О.

Росія. «Томь» — «Рубін» (Казань). 0:0. «Рубін»: Рижиков, Салуквадзе, Шаронов, Навас, Ансалді, Сємак, Сібайя, Караденіз (Кабзе, 61), Нобоа (Баляйкін, 78), Рязанцев, Бухаров (Касаєв, 42).

Іспанія. «Барселона» — «Атлетіко» (Мадрид). 5:2. Голи: Ібрагімович, 2, Мессі, 16, 90+4, Дані Алвеш, 30, Кейта, 41 — Агуеро, 45, Форлан, 84. **«Барселона»:** Вальдес, Алвеш, Чигринський, Піке (Маркес, 75), Максвелл, Хаві (Іньєста, 65), Бускетс, Кейта, Мессі, Ібрагімович (Педріто, 86), Анрі.

Франція. «Тулуза» — «Ле Ман». 2:0. Голи: Дідо, 25, Сіссоко, 63. **«Тулуза»:** Пеле, Конгре, Нункеу, Капуе, Табану, Берсон, Братен, Дідо, Сіссоко, Паулу Машаду (Мансаре, 84), Жиньяк.

Бельгія. «Вестерло» — «Брюгге». 1:4. Голи: Яковенко, 4 — Перішич, 13, Акпала, 27, Варгас, 49, Коуемаа, 90.

Сербія. «Партизан» (Бєлград) — «Войводіна» (Новий Сад). 1:0. Гол: Ілич, 75.

Згадали про ветерана-танкіста... футболом

Завдяки «Голосу України» зародилася ще одна добра спортивна традиція

Про жителя села Коби Новосанжарського району на Полтавщині, підполковника у відставці Олександра Петровича Писаренка «Голос України» писав не раз. Його фронтова доля була багата на героїчні епізоди. Варто згадати, що батальйон майора Писаренка першим вдерся на Дукельський перевал, який вважався неприступним.

При чому «писаренківці» штурмували його у найскладнішому місці — німці й гадки не мали, що на ці скелі можуть видертися танки! Саме на це й розраховував комбат, хоча навіть... закони фізики були проти наших танкістів, та їм вдалося неможливе. Тоді Олександра Петровича було представлено до звання Героя Радянського Союзу. Та декому з високого начальства надто вже не подобався крутий норов і впертість комбата, який навіть на перевал «поліз» не там, де йому «рекомендували». І хоча переможців не судять, та тоді Писаренку дали «лише» орден Червоної зірки.

А ще майор Писаренко прославився тим, що йому довелося повоювати на танку, який подарували Радянській Армії земляки. Голова колгоспу імені Ілліча з сусідньої Грекопавлівки П. Руденко зібрав кошти на танк, і на фронт бойова машина пішла з написом на башті «Доблесним радянським танкістам від трудівників колгоспу імені Ілліча Новосанжарського району Полтавської області». Приймаючи нову техніку після виснажливих боїв у Західній Україні, комбат випадково й побачив «подарунок» на одній із залізничних станцій: «О-о, та це ж від земляків! Значить, буде командирським...» Можливо, дійшов би на цьому танку й до Берліна, якби не підбили його під польським містом Крсно...

Олександр Петрович був нагороджений багатьма орденами й медалями, в тому числі орденом Богдана Хмельницького, іменним пістолетом... Щоправда, останній свого часу він добровільно здав. Пригадую, як пояснював якось мені своє рішення сам ветеран: «Дуже вже я гарячковитий був... А навкруги скільки усяких падлюк розвелося! Інколи так хотілося їм фронт «нагадати»! От і здав, подалі од гріха...». А пістолет і справді міг би Олександру Петровичу... знадобитися: кілька років тому якісь негідники виманили у ветерана найцінніші фронтові нагороди, бо їх, мовляв, треба було перереєструвати...

... Усе своє життя він любив спорт, особливо футбол, а свого часу як голова первинної організації тодішнього товариства ДТСААФ був одним із організаторів у селі й мотобольної команди. Донедавна Олександр Петрович Писаренко був одним з найстаріших ветеранів-фронтовиків Полтавщини. У січні цього року він помер — на 93-му році життя. Та земляки шанують пам'ять про ветерана. Ось і у День танкіста в селі Стовбина Долина, де довгі роки жив і працював Олександр Петрович, за сприяння «Голосу України» відбувся футбольний турнір серед ветеранських команд пам'яті О. П. Писаренка. Перемогу в ньому здобула місцева команда ветеранів, у складі якої грав і син Олександра Петровича Станіслав. Він теж удостоїться одного з призів нашої газети.

До речі, у Стовбиній Долині традиційно шанують «Голос України» — тут найбільше в районі наших передплатників, а за підсумками 2006 року місцеві поштовики, яких очолює Тетяна Коба, навіть ставали переможцями у конкурсі на найкращу організацію передплати нашої газети серед сільських відділень зв'язку України.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Брудний підкат у волейболі

У Чернівцях збурилися вболівальники спортивного клубу «Будівельник–Буковина», який виборює перше місце у Суперлізі вітчизняного волейболу. Приводом для стихійного мітингу вболівальників клубу став той факт, що від гри усунуто ключового гравця Ігоря Антонюка. Причиною його неявки на останні вирішальні ігри стали не чвари з начальником команди або неузгодженість фінансових питань із керівництвом.

Зовсім ні. І перші, і другі на Антонюка дмухають і леліють його як основну свою надію на золоті медалі. Умови у популярному вже не тільки на Буковині волейбольному клубі, створені для волейболіста, чудові. Мікроклімат у команді теж добрий. То чому ж Антонюк перестав грати за «Будівельник»?

Поінформовані особи з числа вболівальників справді робітничого клубу, який було зорганізовано на виробничій основі при Чернівецькому цегельному заводі №3, вважають, що демарш Антонюка замовили конкуренти. А саме — президент волейбольного клубу «Локомотив» (Харків), який теж виборює пальму першості. Люди, які зібралися з транспарантами біля спортивного залу, переконані, що такі методи, коли клуб-суперник, особливо багатший за конкурента, може «зацікавити» гравця чужої команди перестати виступати за неї, —часто вживані. Просто перейти у «Локомотив» (Харків) зв'язаний контрактом №6 від 30 липня 2007 року Антонюк Ігор Борисович не може, але усунутися від подальших виступів, приміром, за більшу винагороду — може. Чернівецькі вболівальники переконані, що у нашому випадку також має місце фінансова оборудка.

— У Чернівцях пройшло становлення Антонюка, тут він набрав досвіду й майстерності. Шкода, — зітхає начальник команди Петро Раца, — що ми йому не прищепили моральних якостей.

За короткий час клуб «Будівельник-Буковина» став улюбленцем чернівецьких шанувальників спорту, особливо дітей, які вчаться на наочному прикладі місцевих майстрів волейболу. А тому для спортивної громадськості є прикрим той факт, що у цьому виді спорту діють такі вовчі закони. Вболівальники вважають, що з моральними якостями у цьому сенсі не все в порядку і в голови федерації волейболу України Володимира Туровського, який на подібні брудні оборудки дивиться крізь пальці.

Є чимало запитань і до президента волейбольного клубу «Локомотив» (Харків) Євгена Щербини. Його команда є заможним грандом вітчизняного волейболу, і ніхто не забороняє йому формувати склад із висококласних гравців. Прямо звинуватити його у мутній історії з Антонюком важко, але ті, хто знає настрої і методи цього волейбольного функціонера, переконані: Антонюка у мішку не втаїш.

Президент чернівецького клубу Василь Ватаманюк, він же директор Чернівецького цегельного заводу №3, від оцінок і коментарів утримується. Василь Ананійович відомий як людина порядна і толерантна, а тому, зрозуміло, бруднити свою репутацію у дешевих позамайданчикових розбірках він не хоче.

— Шкода тільки, — каже цей досвідчений чоловік, —що стільки зусиль піде на марно. Що молодь, яка так полюбила волейбол у Чернівцях, вже отримала такий урок брудного спорту. Місія волейболу, як і кожного масового виду спорту, — виховна, головне наше завдання забрати підлітків з вулиці, а тут вони знову бачать, що і в спорті діють закони темного підворіття.

Петро Раца додає, що чернівецький клуб не має жодних заперечень, щоб Ігор Антонюк виступав у єврокубках за «Локомотив», бо коли йдеться про честь держави, власні амбіції нічого не важать. Але навіщо перетворювати внутрішній чемпіонат на гру одного актора і одного глядача в особі головного тренера «Локомотива»? «Що мені як начальнику команди сказати вболівальникам, котрі зібралися тут, щоб отримати від нас відповідь, де подівся Антонюк? Офіційного пояснення я не маю».

Але хтось же повинен розібратися, куди він пропав. Може, генерал Пукач знає?

Сергій СУЛИМА.

Чернівці.

За сприятливої погоди

Вітрильний спорт. Акваторія Київського водосховища. Перегони «Віндмастер Регатта-2009». Організатори — Київський яхт-клуб у співпраці з Вітрильною федерацією України. Директор регати — Сергій Щербаков (національний суддя), голова перегонового комітету Сергій Райхерт (національний суддя).

Дивізіон «Спортбот». 1. 661 (капітан Василь Гурєєв). 2. «Sigma» (Валерій Бундюк). 3. «Океан» (Олег Димко). **Дивізіон «Крейсерсько-перегонові яхти».** 1. «Мадонна» (Олександр Пшеголінський). 2. «Puma» (Юрій Семенюк). 3. «Гонта» (Юрій Кропивко).

Погода (сонце, вітер, хвилі) сприяла напруженій і чесній боротьбі гідних суперників. Задоволення дістали всі. Зокрема, кореспондент "Голосу України", котрий перебував у складі екіпажу яхти «Гонта».

Переможці отримали чудові нагороди та призи від компанії «Пума», яка була офіційним партнером і учасником навколосвітніх перегонів «Вольво Оушен Рейс». І те, що ця компанія стала офіційним партнером «Віндмастер Регатта-2009» — підтвердження визнання статусу цих змагань.

Фото Олександра ЗАДІРАКИ.

Переможці в класі «Спортбот» — яхта класу Melges-24 , капітан, народний депутат України Василь Гурєєв — багаторічний президент ВФУ.

Та найголовнішим призом регати стала яхточка класу «Оптиміст», подарована членами Київського яхт-клубу дитячій спортивній школі міста Вишгорода. Наступного року в рамках регати будуть проведені і дитячі змагання в класі «Оптиміст».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

НТКУ транслюватиме Євро-2012 в Україні

Футбол. УЄФА оголосив про укладення ексклюзивної угоди з Національною телекомпанією України (НТКУ) про висвітлення Євро-2012 на території України. НТКУ забезпечуватиме висвітлення чемпіонату по загальнодоступному телебаченню. У пакет входять права на прямі трансляції всіх матчів першості й оглядових програм, які також будуть доступні в інтернеті й на мобільних платформах. Окрім того, НТКУ переймається інтенсивною популяризацією чемпіонату до початку фінальної стадії за допомогою випуску спеціальних тематичних передач і тележурналів.

Генеральний секретар УЄФА Девід Тейлор прокоментував угоду таким чином: «УЄФА радий привітати НТКУ серед членів ексклюзивної групи офіційних мовленнєвих компаній Євро-2012. НТКУ є лідером у своїй галузі на території України, і УЄФА з нетерпінням очікує можливості спільного розвитку унікального досвіду роботи з українською телеаудиторією. Таке раннє підписання угод з компаніями обох країн, які приймуть фінальну стадію, буде вигідне для популяризації турніру».

Нагадаємо, що раніше УЄФА оголосив про укладання угоди з польською компанією «Телевізія Польска SA».

Ще один аеропорт для Варшави

Навесні 2010 року в околицях польської столиці розпочнеться будівництво нового аеропорту, який прийматиме уболівальників Євро-2012. Летовище обслуговуватиме переважно чартерні та низькобюджетні рейси внутрішнього і міжнародного сполучення.

Як повідомляє Польське Радіо, загальний обсяг фінансування цього проекту становитиме 96 млн. євро, частково будівництво фінансуватиметься за рахунок Євросоюзу, який виділить на цей об'єкт 18 млн. євро.

Розташують летовище на місці колишньої авіабази у містечку Модлин, за 40 км від Варшави. З метою забезпечення «плану мобільності» аеропорт з'єднає зі столицею лінія швидкісного трамваю.

Будівництво цього аеропорту допоможе Польщі розвантажити на час проведення Євро-2012 основний варшавський аеропорт, повідомляє інформаційний центр «Україна-2012».

Валуєв і Гей зустрінуться у Нюрнберзі

Бокс. Стало відоме місце проведення поєдинку між чемпіоном світу WBA в суперважкій вазі Миколою Валуєвим і британцем Девідом Геєм. Як повідомляє BoxingScene. com, вони зустрінуться на рингу «Нюрнберг Арени» 7 листопада. У цьому залі Валуєв у лютому 2008 року рішенням суддів переміг Сергія Ляховича.

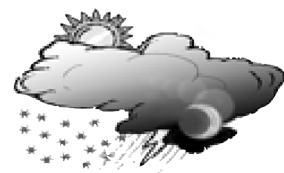
У чемпіонаті України гратиме російська команда

Хокей. Національний турнір серед юнаків 1996-1997 років народження буде відкритим. Про це заявив начальник юнацьких збірних України з хокею Павло Міхонік, пише офіційний сайт Федерації хокею України. «Федерація хокею Росії та команда «Зубр» (Ростов-на-Дону) звернулися до нас з проханням допустити ростовську команду до участі у чемпіонаті України. Ми охоче задовольнили це прохання».

Змагання в усіх вікових категоріях проходитимуть за єдиною формулою: два кола спарених матчів плюс серія плей-оф до трьох перемог. Серії плей-оф розпочинатимуться з півфінальної стадії. У чемпіонаті (гравці 1996-9197) виступатимуть вісім команд, серед яких і команда з Росії.

ПОСИДЕНЬКИ

№ 177 (4677) ВІВТОРОК, 22 ВЕРЕСНЯ 2009

Сьогодні в Україні без опадів, вітер слабкий, лише в Криму та Приазов'ї невеликі дощі, місцями грози, пориви північно-східного вітру 15—20 м/с. Температура вночі 7°—14°, у східній частині й у Карпатах від 3° до 9° тепла, на поверхні ґрунту місцями 0°. Удень 19°—24° тепла, у південній частині й на Закарпатті місцями 25°—27°.

ЦЬОГО ДНЯ, 22 ВЕРЕСНЯ

❐ День Партизанської слави. ❐ 1780. Перший описаний випадок лінчування. ❐ 1835. Народився Олександр Потебня, український і російський філолог, основоположник психологічного напряму в мовознавстві, творець лінгвістичної поетики. ❐ 1900. Народився Сергій Іванович Ожегов (1900—1964), мовознавець. ❐ 1935. У Києві в системі Академії наук створено Ботанічний сад (тепер Центральний ботанічний сад НАН України). ❐ 1976. Народився Роналдо, бразильський футболіст, дворазовий чемпіон світу (1994, 2002). Двічі визнаний кращим футболістом світу в 1996—1997 рр.

ЛЕГЕНДИ ЗЕМЛІ НАШОЇ

Де стоїть поетична голова

На березі Дністра, неподалік затопленого села Бакота та древньоруського скельного монастиря, що зберігся й донині, стоїть скеля, яка нагадує голову. Місцеві жителі називають цей куточок урочищем Курник (із наголосом на першому складі). У цих краях побутує думка, начебто дивовижна кам'яна голова стала героєм поеми Пушкіна «Руслан і Людмила».

Згадаймо сюжет цього твору. Руслан шукає свою кохану, яку викрав Чорномор. Юний сміливець готовий битися за неї з найстрашнішим ворогом. На своєму шляху долає десятки перешкод, дедалі ближче час визволення Людмили. Одного дня він зупиняється перед кам'яним горбом. І здалося подорожньому князю, начебто ця скеля дихає. Придивившись пильніше, Руслан бачить перед собою велетенську живу голову. Спляча голова мирно хропіла, та Руслан вирішив розбудити її. Полоскотав широчезні ніздрі списом — і раптом голова позіхнула, відкрила очі, чхнула, піднявся вихор, степ здригнувся, звився стовп пилу, з вій, з вусів злетіла зграя пугачів...

Форма скелі зараз дещо змінилася, але все одно нагадує голову. Про це таємниче місце в народі ходить чимало різних переказів. А пугачі та сови там живуть і нині. Люди в навколишніх селах довго вірили, що «голова» береже закопані скарби — гроші та дорогоцінності дуже багатого пана, який з війни не повернувся, а як їхав на неї, то наказав усе добро своє туди звезти та й сімсот літ пильнувати. Коли прийде час — багатства потраплять у руки першого, хто туди прийде.

Можливо, російський поет теж чув ці перекази, та й саму скелю бачив. Адже він був висланий до Бессарабії, де мав можливість подорожувати, зокрема, Північною Бессарабією, Поділлям. Придністровський край зачарував поета, викликав натхнення. Такого знаменитого місця, як древня столиця Пониззя Бакота та її скельний монастир, Пушкін, напевне, не міг не відвідати. Саме в цей час (1817—1820 роки) він працював над поемою про Руслана та Людмилу. Може, комусь із дослідників і вдасться довести, що припущення це має під собою реальну основу.

Віра ШПИЛЬОВА.

Електрочутливість і «вбудований компас»

ВИПАДКОВІСТЬ ЧИ ЗАДУМ?

ПРОДОВЖЕННЯ. ПОЧАТОК У «ПОСИДЕНЬКАХ» ЗА 15 ВЕРЕСНЯ

В акваріумі, де плаває голодна акула, маленька камбала сховалася, повністю зарившись у пісок. Хижак не бачить камбалу, але, пливучи в її напрямку, акула раптом зупиняється, пхає свою морду в пісок і з'їдає рибу.

Цей випадок спостерігали під час одного наукового експерименту. Дослідники хотіли дізнатися, чи відчувають акули та скати мізерно малі електричні поля, створювані живими рибами. Із цією метою вони сховали в піску акваріума, де перебувала акула, електроди й дали відповідну напругу. Яка була реакція акули? Опинившись неподалік від електродів, вона одразу ж люто накинулася на них.

Акулам притаманна так звана пасивна електрорецепція: вони відчувають електричні поля так само, як вухо чує звуки — не докладаючи при цьому спеціальних зусиль. Однак деякі види риб, що мають електричні органи, можуть користуватися активною електрорецепцією. Подібно до того, як кажан випускає акустичні сигнали й приймає їхнє відбиття, ці риби створюють електричні хвилі або імпульси, а потім за допомогою спеціальних рецепторів уловлюють будь-які збурювання в утворюваних полях. Так «електрична риба» може оминати перешкоди, знаходити потенційну здобич і навіть партнера для спарювання.

***

Уявіть, яким було б життя, якби в організмі ви мали вбудований компас. Тоді б ви точно ніколи не заблукали! В організмах багатьох істот, у тому числі медоносних бджіл і форелі, учені знайшли мікроскопічні кристали магнетиту — мінералу, що має магнітні властивості. Клітини, які містять ці кристали, з'єднані з нервовою системою. Тому бджоли й форель здатні відчувати магнітні поля. Бджоли керуються магнітним полем землі при будівництві стільників і при орієнтації в просторі.

Дослідники також виявили магнетит в одному з видів бактерій, що живуть у відкладеннях на морському дні. Коли з морського дна піднімається мул, магнітне поле землі діє на магнетит бактерій, змушуючи їх осідати на дно. Без такого пристосування бактерії б не потрапили додому й загинули.

Можливо, багато мігруючих тварин, включаючи птахів, черепах, лососів і китів, теж мають магнітну чутливість. Але, вочевидь, для навігації вони використовують не тільки це, але й багато інших чуттів. Наприклад, лососям у пошуках ріки, у якій вони народилися, допомагає прекрасно розвинений нюх. Європейські шпаки орієнтуються по сонцю, а деякі інші птахи — по зірках. Але, як зазначив у своїй книзі «Сенсорна екзотика — світ за межами людського сприйняття» професор психології Хауард Хьюз, «вочевидь, ми ще дуже далекі від розуміння цих та інших загадок природи».

У наступних «Посиденьках» читайте про неймовірний слух тварин.

На знімку: акула з мультфільму "У пошуках Немо".

Фото з сайта www.wallpaper.zoda.ru.

До лелеки звик і пес

Місяць тому у господарстві Віктора Возняка із селища Млинова з'явився лелека* (на знімку). *Його, пораненого, приніс додому господар.

— Коли почався сезон полювання на пернату дичину, — розповідає Віктор Возняк, затятий мисливець, — я вирішив спробувати щастя у вже випробуваному місці на річці Ікві. Втім, того дня качок у приціл потрапило небагато. Натомість запримітився лелека. Вже здалеку було зрозуміло, що він або поранений, або хворий. Коли я наблизився, бузько спробував утекти, врятуватися, навіть здійнятися на крила, чого йому, на жаль, не вдалося зробити через поранене крило. Коли ж я його зловив, то птах уже не пручався. Забрав його додому.

За місяць перебування в домашніх умовах лелека не тільки зміцнів фізично, але й здружився з усіма тутешніми поселенцями. Навіть пес перестав на нього гавкати, а почав лащитися. Ось тільки з харчами лелека виявився дещо перебірливим — не захотів їсти призначеного для домашньої живності корму.

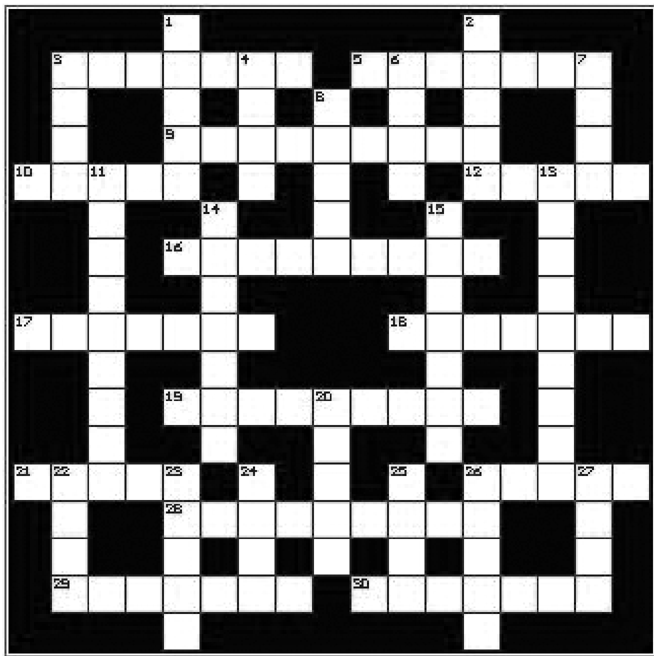
— Переважно Федько (так ми назвали лелеку), — продовжує свою розповідь Віктор Возняк, — харчується рибою, яку я для нього ловлю і яку він уже їсть із рук. Часом накопую черв'яків: ними теж Федько полюбляє ласувати. Загалом це вже третій поранений лелека, якого я знаходжу і приношу додому. Попередні два, зміцнівши, здіймалися в небо. Можливо, і Федько повторить їхню долю, бо для птаха головне — це воля.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

ВПРАВИ ДЛЯ РОЗУМУ

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 3. Водоплавний дикий птах родини качиних. 5. Палац у Версалі. 9. Місце запуску космічних кораблів. 10. Суспільна група, відособлена походженням і правовим становищем. 12. Назва спеціальних альбомів. 16. Великий струнний смичковий музичний інструмент. 17. Небесне тіло, що обертається навколо Сонця. 18. Малюнок, виконаний кольоровими олівцями. 19. Військовий підрозділ, що складається з кількох рот. 21. Пора року. 26. Український композитор, автор опери "Катерина". 28. Послідовник пуританізму. 29. Відданий Батьківщині. 30. Тимчасове приміщення для театральних або циркових вистав.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Коротке алегоричне повчальне оповідання. 2. Третя буква грецького алфавіту. 3. Назва Феодосії до 1783 року. 4. Сплетене волосся. 6. Духовий музичний інструмент. 7. Житло деяких тварин. 8. Автор поем "Іліада" та "Одіссея". 11. Автор роману "Вигадливий ідальго Дон Кіхот Ламанчський". 13. Морська тварина, що нагадує хірургічний інструмент. 14. Вождь індіанського племені оттава або марка американського автомобіля. 15. Керівник ватаги. 20. Посильний вклад у спільну справу. 22. Певна частина дистанції в спортивних змаганнях. 23. Один із кращих осінньо-зимових сортів яблук. 24. На трьох вони зметикували, та не пили — а лиш співали. 25. Дочка Ярослава Мудрого, дружина французького короля Генріха І. 26. Вигляд обличчя спереду. 27. Закликання до молитви з мінарета.

Склав Іван СОБКО.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 3. Казарка. 5. Тріанон. 9. Космодром. 10. Каста. 12. Атлас. 16. Контрабас. 17. Планета. 18. Пастель. 19. Батальйон. 21. Весна. 26. Аркас. 28. Пуританин. 29. Патріот. 30. Балаган.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Байка. 2. Гамма. 3. Кафа. 4. Коса. 6. Рура. 7. Нора. 8. Гомер. 11. Сервантес. 13. Ланцетник. 14. Понтіак. 15. Ватажок. 20. Лепта. 22. Етап. 23. Апорт. 24. Тріо. 25. Анна. 26. Анфас. 27. Азан.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Людмила ОПАНАСЕНКО.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1804

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

